

Gorenjski Glas

PETEK, 18. JANUARJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 5, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Podjetje Gorenjski tisk pred likvidacijo

Kranjski Gorenjski tisk, ki slovi po tisku zelo kakovostnih knjig, po vsej verjetnosti čaka skorajšnja likvidacija, o čemer so lastniki zaposlene že obvestili.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ljubljanska družba MSIN, ki ima že slabo desetletje v lasti podjetje Gorenjski tisk storitve, opušta tiskarsko dejavnost v Kranju, smo izvedeli iz vrst zaposlenih. Ti navajajo, da bodo ljubljanski lastniki kranjsko podjetje, ki se lahko pohvali kot največkrat nagrajena slovenska tiskarna na področju izdelave knjig, najverjetneje v kratkem likvidirali. Dodatna pojasnila smo želeli v zadnjem tednu pridobiti od Marka Moharja, polovičnega lastnika družbe MSIN

(druga polovica je v lasti Matjaža Satlerja), ki pa nam jih kljub večkratnim zagotovitvam ni posredoval.

Ljubljanski lastniki so okoli 115 zaposlenih in sindikate o skorajšnjem koncu delovanja Gorenjskega tiska obvestili prejšnji teden. To so nam potrdili tudi v Svetu gorenjskih sindikatov. Njegova predsednica Nežka Bozovičar je dejala, da je likvidacija podjetja vse bolj verjetna, vendar še ni potrjena. V MSIN naj bi namreč skušali najti prevzemnika kranjskega podjetja, po naših informacijah naj bi se pogovarjali

z družbo DZS Grafik, vendar so možnosti, da bodo pogovori uspešni, minimalne, zato je vse verjetnejša uvedba likvidacijskega postopka, kar naj bi se zgodilo najkasneje marca.

»Tudi sindikat še nima dokončnih informacij, ali bo Gorenjski tisk dobil prevzemnika ali pa bo šel v likvidacijo. Kakor pa nam je bilo razloženo, bi novi lastnik težko ohranil vsa obstoječa delovna mesta, zato je likvidacija bolj verjetna.« je razložila Nežka Bozovičar iz Sveta gorenjskih sindikatov.

▶ 3. stran

Ljubljanska družba MSIN slabo desetletje po prevzemu Gorenjskega tiska dokončno ukinja tiskarsko dejavnost v Kranju. / Foto: Gorenjski glas

Svetovno prvenstvo invalidov

Ta konec tedna se v Kranjski Gori začne svetovno prvenstvo v alpskem smučanju za športnice in športnike invalide. Na štartu bo tudi slovenski reprezentant Jernej Slivnik.

NEŽA ROZMAN

Kranjska Gora – Po besedah župana občine Kranjska Gora Janeza Hrovata je Kranjska Gora idealno prizorišče za številne športne prireditve, kar vrsto let dokazujejo z organizacijo pokala Vitranc in drugih tekmovanj najvišjega ranga, letos jim bodo dodali še organizacijo svetovnega prvenstva v alpskem smučanju za športnice in športnike invalide.

Prvenstvo bo potekalo med 19. in 23. januarjem, za organizacijo pa sta moči združili dve smučišči, in sicer Kranjska Gora ter italijansko Na Žlebeh / Sella Nevea. V Podkorenu bodo

na sporedu tekme tehničnih panog, torej slalom in veleslalom, v italijanskem smučarskem centru pa hitre

Jernej Slivnik že komaj čaka, da bo nastopil na svetovnem prvenstvu pred domačo publiko. / Foto: Gorazd Kavčič

discipline – smuk, superveleslalom in superkombinacija. Nastopilo bo 120 tekmovalk in tekmovalcev iz 31

držav, tekmovanje pa poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Milan Sajovic, direktor Hit Alpinee, ki je tudi organizator tekmovanja, je dejal, da tekmovanje gostijo s ponosom, saj je to priznanje za dobro delo v preteklosti. Hit Alpinee namreč od leta 2016 organizira svetovni pokal v alpskem smučanju za športnike invalide. Takšne velike športne dogodke izkoristijo tudi za promocijo, saj jih prek medijev pa tudi v živo spremlja veliko število ljudi, kar dviguje prepoznavnost Kranjske Gore, Gorenjske, Slovenije.

▶ 13. stran

Prilogi: **Kranjčanka**
jeseniške novice

JELOVICA HIŠE
ZAPOSLUJE JELOVICA

FORMIRAMO NOVO EKIPO
ZA MONTAŽO LESENIH
MONTAŽNIH HIŠ

Za več informacij pokličite na
041 356 068 ali sledite spodnji
povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

GORENJSKA

V Stražišču za Laze želijo celostno rešitev

Čeprav je bila glavna točka zbora krajanov Stražišča obravnavana nameravane izgradnje kanalizacije, so zbrani opozorili na več težav, ki jim grenijo življenje. Prepričani so, da Laze niso pravi kraj za industrijsko cono.

7

KRONIKA

Umrli v trčenju pred Stenom

V sredo je v silovitem trčenju pred predorom Sten na škofjeloški obvoznici umrl voznik osebnega avtomobila, drugi voznik se je poškodoval. Zaradi ogleda kraja nesreče in odprave njenih posledic je bil predor Sten zaprt več ur.

16

CG+

Človeški glas čudovit inštrument

Egi Gašperšič – glasbeni pedagog, skladatelj, zborovodja, organist, raziskovalec glasbenega izročila Slovencev doma in v zamejstvu, avtor in urednik glasbenih monografij, zgodovinar, kronist, častni občan občine Radovljica ...

20

CG+

Ob ločitvi najbolj potrebuje pomoč otrok

Prav starši naj bi olajšali stisko otroka ob ločitvi, pa tega pogosto ne zmorejo. »Kot otrok, ki je doživel ločitev, vem, kako dragocena je pomoč nekoga, ki gre s teboj skozi to preizkušnjo,« pravi Nina Mozeitič iz Radovljice.

21

VREME

Danes bo oblačno s sneženjem, ki bo sredi dneva ponehalo. Jutri in v nedeljo bo delno jasno, občasno tudi pretežno oblačno.

-11/-4 °C

jutri: delno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Rogla 2019 – deskanje na snegu

Svetovni pokal FIS v paralelnem veleslalomu v deskanju na snegu se bo odvijal v soboto, 19. januarja 2019, na smučarski progi Jasa na Rogli. Tudi tokrat boste lahko navijali za slovenske deskarje in deskarke, kot so Tim Mastnak, Rok Marguč, Žan Košir in Gloria Kotnik. Televizija Slovenija bo proizvajalec mednarodnega televizijskega signala, tekmi pa si boste lahko ogledali na TV SLO 2. Komentator bo Leon Andrejka. RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa uradno kapo Smučarske zveze Slovenije.

V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kako je ime slovenskemu deskarju na snegu, ki je v letošnji sezoni že zmagal v svetovnem pokalu? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 25. januarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Tomislav Bralić in klapa Intrade v Stožicah

V petek, 1. februarja, v Areni Stožice prihaja ena najbolj priljubljenih in najboljših hrvaških klap, klapa Intrade s Tomislavom Bralićem. Pri nas bodo nastopili v okviru arenke turneje, ki jih je že popeljala v Zagreb in Split, zdaj je na vrsti Ljubljana. Kot posebni glasbeni gost se jim bo pridružil tudi vrhunski hrvaški pevec Tony Cetinski, ki bo z njimi odpel nekaj skladb. Tomislav Bralić in klapa Intrade pripravljajo največji spektakel doslej, na katerem ne bo manjkalo njihovih hitov, kot so Zalutali pogled, Ne mogu te prestat jubit, Zora bila, Nisan te sriće, Cviće in drugih. Vstopnice si lahko zagotovite na Eventim.si, lastnih prodajnih mestih Eventim.si, Petrolu, OMV Multitočkah, Poštah Slovenije, Trafikah Dela prodaje (K)kioskah, trafikah 3dva, Big Bangu, Kompas, Mercator Hipermarketih in Slovenskih železnicah.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici. Nagradno vprašanje: Kdo bo glasbeni gost na koncertu Tomislava Bralića in klape Intrade v Stožicah? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 25. januarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 4. januarja 2019, prejme karitejevo maslo Yanumi Alojz Brankovič z Visokega. V nagradni igri, ki je bila objavljena 8. januarja 2019, prejme ekološke medicinske gobe InLife Dragica Vogelink iz Radovljice. Nagrajencema čestitamo!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ZVONKO DOLINAR s Sovodnja.

Svetina kandidat za varuha

Predsednik republike Borut Pahor je državnemu zboru za mesto varuha človekovih pravic predlagal Petra Svetino.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Od devetih kandidatov za varuha človekovih pravic je predsednik republike Borut Pahor državnemu zboru v potrditev predlagal Petra Svetino. Kot so v izjavi za javnost zapisali v uradu predsednika, Pahor ocenjuje, da Svetina izpolnjuje strokovne kriterije in ima potrebne izkušnje za opravljanje te funkcije. Po številnih pogovori z vodji poslanskih skupin, je Pahor ugotovil, da Svetina uživa tudi potrebno podporo poslancev. Za izvolitev namreč varuh človekovih pravic potrebuje podporo dveh tretjin poslancev, torej šestdeset ali več glasov.

Peter Svetina je sicer specialni pedagog in socialni podjetnik, ki že vso poklicno

Peter Svetina

pot deluje na področju dela z osebami s posebnimi potrebami. Svetina, po rodu Kranjčan, danes živi v Komendi, kjer je od junija 2015 strokovni direktor Zavoda za socialno podjetništvo na

podeželju Grunt, ki deluje na kmetiji Zadrgal. Pred tem pa je vodil tudi socialno podjetje Karso zaposlitveni center in bil namestnik direktorja Varstveno-delovnega centra INCE.

Večino svoje poklicne poti je namenil usposabljanju in zaposlovanju težje zaposljivih oseb, s posebnim poudarkom na prilagajanju delovnih mest in usposabljanju invalidnih oseb ter mentorstvu socialnih podjetnikov, ki se odločajo za delo na področju zaposlovanja invalidnih oseb.

Predsednik Pahor pričakuje, da bi poslanci o kandidaturi za varuha človekovih pravic lahko odločali že na redni januarski seji državnega zbora. Če bo Svetina dobil zadostno podporo, bo tako na mestu varuha nasledil Vlasto Nussdorfer, ki bo mandat zaključila 23. februarja. Javnosti se bo kandidat predstavil danes dopoldne v predsedniški palači.

Stroški mrliške službe državi

Župani gorenjskega regijskega sveta pri Združenju občin Slovenije so se srečali v Šenčurju.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Župani gorenjskega regijskega sveta Združenja občin Slovenije so se minuli teden srečali v Šenčurju na konstitutivni seji. Na seji je bil za predstavnika regije v predsedstvo združenja imenovan župan občine Šenčur Ciril Kozjek.

Združenje občin, v katero je vključenih osem gorenjskih občin, je aktivno zlasti pri vsakoletnih pogajanjih z vlado glede višine povprečnine, je med drugih dejala na srečanju navzoča generalna sekretarka združenja. Zavzema se tudi za ohranitev investicijskih sredstev, do katerih so občine upravičene na podlagi zakona o

financiranju občin. Vedno je to pogoj za sklenitev dogovora o višini povprečnine. Predstavila je tudi vizijo dela združenja v prihodnje, predvsem zastopanje interesov srednjih in manjših občin.

»Župani gorenjskega regijskega sveta smo med drugim poudarili problematiko mrliško-pregledne službe in pozvali vlado, naj stroške iz tega naslova prevzame država. Gre za velike zneske, ki bremenijo občinske proračune, in občine bi ta sredstva lahko namenile drugim projektom. Zavzeli smo se tudi za nujno izboljšanje cestne infrastrukture in čimprejšnjo vzpostavitev povezave širšega škofjeloškega območja

na avtocestni križ,« je povedal gostitelj Ciril Kozjek. V razpravi so se zavzeli za konstruktivno sodelovanje z vlado, zlasti glede izvedbe zavez iz dogovora o višini povprečnine iz leta 2019. Prav tako so pozvali k racionalnemu sprejemanju zakonodaje, ki vpliva na delo občin, oziroma da naložene naloge finančno ovrednoti in jih vključi v izračune za višino povprečnine za prihodnja leta. Zavzeli so se za aktivno decentralizacijo države, ki bo pripomogla k skladnejšemu razvoju Slovenije, za aktivno vlogo združenja pri ustanavljanju pokrajin, saj Slovenija brez njih izgublja pomemben razvojni instrument,

za spremembo določil zakona o financiranju občin, ki dopuščajo vladi, da sprejme višino povprečnine brez dogovora z občinami. Združenje občin Slovenije tudi predlaga, da se z zakonom vključijo vsi predstavniki lokalnih skupnosti v vse delovne in pogajalske skupine, ki se pogajajo znotraj organov EU o finančni perspektivi.

V to združenje so vključene predvsem manjše občine, v državi so še druga združenja. Kot pravi Ciril Kozjek, si v občinah želijo, da se ta združijo ali povežejo med seboj ter enotno nastopijo v dialogu z državo, saj bi imeli tako boljše pogajalsko izhodišče.

Župan z duhovniki in šolniki

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Župan občine Šenčur Ciril Kozjek je na vsakoletni sprejem povabil duhovnike in šolnike. »Vsak na svoj način so zadolženi za vzgojo otrok, zato je prav, da si enkrat letno izmenjamo izkušnje in uskladimo dejavnosti za otroke,« je po letošnjem sprejemu dejal Kozjek. Povabilu so se odzvali šenčurski župnik Urban Kokalj, iz šole in vrtcev

pa ravnateljica OŠ Šenčur Majda Vehovec, njena pomočnica Zdravko Potočnik

in Stanka Naglič ter pomočnica za vrtce Darja Marinšek, vodja podružnične

šole na Olševku Mira Prižoič in vodja vrtca Visoko Andreja Mali.

Župan Ciril Kozjek z župnikom Urbanom Kokaljem in šolniki / Foto: Gorazd Kavčič

Nekaj računov so že izstavili

S ponedeljkom so v ambulantah nujne medicinske pomoči Osnovnega zdravstva Gorenjske začeli zaračunavati določene nenujne storitve. V minulih dneh so na primer že zaračunali odstranjevanje šivov, kak pacient si je po obvestilu o samoplačniški storitvi tudi premislil in šel k osebnemu zdravniku.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj, Radovljica, Jesenice – »Od ponedeljka smo imeli nekaj primerov, ki sodijo med nenujne obiske, in po obvestilu, da obstaja možnost, da bo pregled samoplačniški, so se pacienti odločili obiskati osebnega zdravnika,« je sporočil vodja službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma (ZD) Kranj Miha Oman, dr. med. Lani so pri njih obravnavali 31.001 pacienta, kar glede na leto 2017 predstavlja skoraj deset odstotkov višji obisk.

»Na tem mestu bi radi še enkrat poudarili, naj se pacient v primeru, da ne ve, ali gre za nujno ali nenujno stanje, vseeno obrne na urgentno službo osebno ali po telefonu,« je poudaril Miha Oman, dr. med.

»Ocena, koliko pacientov je bilo nenujnih, je težavna, saj so med nenujnimi pacienti tako tisti, ki urgentno službo uporabljajo za urejanje administrativnih storitev, na primer pisanje napotnic in receptov redne terapije, kot tisti, ki bi brez škode za svoje zdravje pregled lahko opravili pri osebnem zdravniku,« je pojasnil Oman.

V ambulantni nujne medicinske pomoči (NMP) ZD Radovljica so v minulih dneh zaračunali eno nenujno storitev, predpis kronične terapije. Vodja NMP ZD

Na Gorenjskem na primarnem nivoju javnega zdravstva deluje sedem ambulant nujne medicinske pomoči. / Foto: Gorazd Kavčič

Radovljica Rok Müller, dr. med., je povedal, da so imeli lani 7698 pregledov, opravili so tudi 1368 hišnih obiskov. »Od tega je veliko dejansko neurgentnih primerov (niso življenjsko ogrožajoči),« je dejal in poudaril, da so stanja, ki jih lahko obravnavajo kot samoplačniška, jasno določena, in da ta predstavljajo le manjši del vseh nenujnih obravnav v NMP. Prepričan pa je, da je ta ukrep OZG premik v pravo smer, če želimo razbremeniti NMP in jo omogočiti ljudem, ki jo dejansko potrebujejo. »Od storitev, ki so se znašle na seznamu samoplačniških, se v ambulantni NMP največkrat srečujemo s predpisom kronične terapije, povprečno dvakrat na teden. V sezoni klopov je tudi

veliko obiskov zaradi vbodov klopov in želje pacientov, da jih mi odstranjujemo, čeprav bi to lahko storili sami; v povprečju je tak obisk dvakrat na teden,« je povzel Müller.

V ambulantni NMP ZD Jesenice v Urgentnem centru Splošne bolnišnice Jesenice združujejo delo službe NMP (med delovnikom čez dan) in dežurne službe (v nočnem času in ob koncu tedna ter med prazniki). V minulih dneh so izstavili račun dvema pacientoma; za odstranjevanje šivov in za predpis redne terapije. »Na leto pregledamo približno 11 tisoč pacientov, ob tem imamo še približno štiristo intervencij (ki so že po definiciji nujne) in osemsto hišnih obiskov, ki so upravičeni v osemdesetih odstotkih

primerov. Ocenjujem, da je v ambulantni nujnih približno trideset odstotkov pregledov, petdeset odstotkov pacientov pa bi se lahko v roku 24 ur obrnilo na izbrane zdravnike. Deset odstotkov pacientov obravnavamo, ker nimajo izbranih zdravnikov (turiste, osebe brez urejenega zavarovanja ...), deset odstotkov pa zdravstvene obravnave sploh ne potrebuje (odrgnine, piki žuželk ...). Opažamo tudi stalen porast pacientov iz drugih delov Gorenjske, ki se, namesto da bi najprej obiskali dežurno službo v svojem kraju, takoj zgledajo pri nas,« je povedal vodja NMP ZD Jesenice Žiga Jensterle, dr. med. Na Gorenjskem na primarnem nivoju javnega zdravstva deluje sedem ambulant NMP.

Podjetje Gorenjski tisk pred likvidacijo

1. stran

V primeru, da do prevzema ne pride, načrtujejo, da bodo del proizvodnje in delavcev lahko preselili v EGP Škofja Loka, kamor je skupni lastnik MSIN iz Gorenjskega tiska že pred leti preselil proizvodnjo kartonske embalaže.

O razlogih za likvidacijo Gorenjskega tiska ni veliko znanega. Sliši se, da naj bi ljubljanski lastniki ob vse slabšem poslovanju spoznali, da tiskarska dejavnost ni več perspektivna. Poročilo o poslovanju v lanskem letu

še ni znano, iz revidiranega poročila za leto 2017, ko so imeli 137 zaposlenih, pa lahko razberemo, da so ustvarili 10,5 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, od tega 7,9 milijona evrov na tujih trgih. Ob nekoliko višjih prihodkih kot leta 2016 (10,4 milijona evrov) so v letu 2017 ustvarili skoraj 405 tisoč evrov čiste izgube, kar je bistveno več kot leta 2016, ki so ga končali z dobrimi 126 tisoč evrov izgube.

V Svetu gorenjskih sindikatov sicer nad likvidacijo Gorenjskega tiska niso ravnali »navdušeni«, vendar pa

ocenjujejo, da je v primeru neuspešnega poslovanja podjetja takojšnja likvidacija še vedno boljša rešitev za zaposlene kot pa morebiten stečaj čez dve, tri leta, je dejala Bozovičarjeva. »Bistvo likvidacije je, da se poplačajo vse terjatve, da za podjetjem ne ostane nobenih dolgov, torej tudi ne do delavcev, če sicer v primeru stečaja ne moremo reči. Poleg tega imajo zaposleni danes veliko zaposlitvenih možnosti. Kdo ve, koliko bi jih imeli čez dve leti,« je predstavila stališče sindikata do morebitne likvidacije Gorenjskega tiska.

Ocenili škodo v gozdovih

Kranj – Vlada je prejšnji teden sprejela poročilo o oceni škode, ki so jo lani v gozdovih povzročile naravne ujme. Kot izhaja iz poročila, je vetrolom 29. in 30. oktobra povzročil za 7,2 milijona evrov neposredne škode, lubadar, ki se je pretirano razmnožil, pa do konca oktobra za 8,9 milijona evrov. Skupna škoda je torej znašala 16,1 milijona evrov in je preseгла 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto 2018, kar je meja za uvrstitev ujme med naravne nesreče. Država bo denar za ublažitev posledic in za obnovo poškodovanih gozdov zagotovila v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020 (pol milijona evrov) in iz državnega proračuna (366 tisoč evrov).

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Čas se zdi prepočasen za tiste, ki čakajo

Ki čakajo v vrsti na blagajni, v koloni vozil, pri zdravniku. In iščejo zato kdaj tudi bližnjice. Kot na primer v ambulantni nujne medicinske pomoči v primeru, ko nujne pomoči dejansko ne potrebujejo. Z razlogom, kdaj tudi izgovorom, da so pri izbranem osebnem zdravniku dolge čakalne vrste, da je telefonska številka za naročanje pri izbranem pogosto zasedena. Morda tudi zato, ker v današnji družbi nimamo več potrpežljivosti ali pa nam je ta vzeta, ker nas na vsakem koraku priganja čas. Ali pa, kot je oni dan rekel neki gospod, da vsi vplačujemo v javno zdravstvo, zato nam mora biti to dostopno na vsakem koraku v vsakem času, ne glede na nujnost.

Na čas lahko pogledamo tudi drugače. Pri oživiljanju človeka štejejo sekunde. Te so neprecenljive – in takšne sekunde štejejo v ambulantah nujne medicinske pomoči. Morda bi, preden stopimo v ambulanto nujne medicinske pomoči zato, ker se nam je v ušesih nabralo preveč masla in želimo izpiranje ali pričakujemo pregled površinskih ran, pomislili, da se je za nekega človeka ravno v tistem trenutku ustavil čas. In da se bo ta njegov čas brez hitre strokovne pomoči lahko iztekel za vedno.

V ambulantah nujne medicinske pomoči se je nekako »porušil« sistem. Nujna

pomoč vključuje oživiljanje, storitve za ohranjanje življenjskih funkcij in za preprečitev hudega poslabšanja zdravstvenega stanja nenaadno obolelih, poškodovanih in kronično bolnih. V ambulantni nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Jesenice ocenjujejo, da imajo nujnih približno trideset odstotkov pregledov, kar petdeset odstotkov pacientov pa bi se lahko v roku 24 ur obrnilo na izbrane zdravnike. Deset odstotkov pacientov obravnavajo, ker nimajo izbranih zdravnikov, na primer turiste ali osebe brez urejenega zavarovanja. Deset odstotkov pa jih po njihovih ugotovitvah sploh ne potrebuje zdravstvene obravnave, ko gre denimo za odrgnine ali pa pike žuželk (v primerih, ko ne gre za alergijske reakcije, ki potrebujejo takojšnjo pomoč).

Osnovno zdravstvo Gorenjske se je odločilo za zaračunavanje nenujnih storitev. Te predstavljajo le manjši del vseh nenujnih obravnav v nujni medicinski pomoči (na primer odstranjevanje klopa, posledice alkoholnega pojoja, vraščene nohte, predpisovanje rednih terapij ...), za ukrep pa imajo pravno podlago.

Pogledi so različni, v demokratični družbi seveda dopuščeni. Naj povzamem samo misel Paula Coelhoa, da »življenje ni narejeno iz želja, temveč iz dejanj vsakogar izmed nas«. V času, ki ga živimo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Tržič z dvema podžupanoma

Občina Tržič je z novim letom dobila novega podžupana Jureta Ferjana. Drugi podžupan ostaja Dušan Bodlaj. Oba funkcijo opravljata poklicno.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Šestindvajsetletni Jure Ferjan iz Bistrice pri Tržiču, izvoljen v aktualni občinski svet, je po izobrazbi diplomirani ekonomist, znan kot novinar, urednik in voditelj na televizijski postaji Nova24TV. Kot poklicni podžupan se bo posvetil predvsem gospodarstvu in družbenim dejavnostim, pokrival bo tudi področje mladih. Zadolžen je za izvedbo projekta - odvajanje odpadnih voda, gradnja vodovoda in novih pet kilometrov cest. Sicer od junija 2015 vodi občinski odbor SDS v Tržiču, je tudi aktualni predsednik Sveta Slovenske demokratske mladine. Pred tem je dve leti opravljal funkcijo generalnega sekretarja podmladka SDS. Kandidiral je za poslanca na državnozborskih volitvah 2018, kjer je v prvi volilni enoti, v sedmem volilnem okraju - Tržič zmagal s 26,91 odstotka glasov volivcev, a ostal zunaj parlamentarnega praga.

Sedeminpetdesetletni podžupan iz preteklega mandata Dušan Bodlaj s Pristave pri Tržiču, prav tako izvoljen v aktualni občinski svet, funkcijo podžupana opravlja poklicno tudi v tekočem mandatu. Kot je dejal, bo še naprej svojo pozornost

Jureta Ferjana je župan Borut Sajovic imenoval za podžupana. / Foto: Primož Pičulin

usmerjal predvsem ustvarjanju kakovostnih pogojev za razvoj gospodarstva in turizma v občini in se zavezal za visoko raven javnih storitev na vseh področjih družbenega življenja, kot so vrtci, šolstvo, zdravstvo, infrastruktura, društva, kultura, šport.

Vodstvo občinske uprave pojasnjuje, da sta dva podžupana namesto doslej enega potrebna zaradi obsega načrtovanih projektov ter kakovostne izvedbe vseh zadanih programskih ciljev.

Konstitutivna seja novega občinskega sveta v mandatu 2018–2022 je bila decembra, na svoji prvi redni seji pa se bodo sestali 24. januarja.

»Stanje na deponiji je več kot grozljivo!«

Da ogromni kupi odpadkov kar na dvorišču objekta mehansko-biološke obdelave odpadkov (MBO) Mala Mežakla čakajo na obdelavo, bale pa so nakopičene vsepovsod, opozarja krajanka. Župan Blaž Račič: »Ekogor možnosti, da bi to v kratkem pospravil, nima.«

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Stanje na deponiji je več kot grozljivo! Ogromne količine bal, ki podirajo tudi ograje okoli sortirnice, zaradi pomanjkanja prostora stojijo že na več koncih deponije. Ker primanjkuje prostora za odlaganje, se lahka frakcija (ki bi se morala nalagati v bokse in prekrivati) odlaga na prosto. Prekrivanja ni! Melje se tudi očitno že kar na prostem. Pred sortirnico čakajo na obdelavo ogromni kupi. Vsak dan jih je več. Več kot očitno je, da sortirnica ne zmore vsega predelati pravočasno. Ker pred sortirnico ni veliko prostora, pripeljane smeti skladiščijo oziroma odlagajo kar direktno na stari del deponije. Kaj pa dovoljeni roki, dovoljene količine lahke frakcije? Ni več nikogar, ki bi preverjal delo deponije oziroma sortirnice? Kje ste, novi župan, Jeko?«

Takšen obupan poziv je na odgovorne naslovila Simona Demšar, domačinka s Spodnjega Plavža, ki živi tik pod deponijo Mala Mežakla in že dolgo opozarja na problem smradu in nespoštovanja obljub, rokov ter odločb okoljske inšpekcije.

Koncesionar Ekogor, ki ima na deponiji objekt za mehansko-biološko

Območje MBO Mala Mežakla je skorajda 'zasuto' z odpadki. / Foto: Simona Demšar

obdelavo, že leta obljublja, da bodo problem rešili in da smradu ne bo več, a so doslej vse obljube prelomili. Tudi zato je novi jeseniški župan Blaž Račič v sredo sklical sestanek na deponiji in se seznanil s situacijo.

Kot je povedal po sestanku, Ekogor ta trenutek rešitve nima. Tako imenovano lahko frakcijo skladiščijo na občinski parceli v sklopu deponije Mala Mežakla, po Račičevih besedah pa Ekogor možnosti, da bi to v kratkem pospravil, za zdaj nima. Napravo za baliranje imajo v Suhadolah, tam pa imajo še za tri mesece dela. Šele zatem bi jo lahko pripeljali na Malo Mežaklo in začeli balirati nakopičene odpadke. S tem naj bi tudi

preprečili smrad, ki se širi z deponije. Glede rokov je župan dejal, da bi po napovedih Ekogor vse odpadke lahko zbaliral v pol leta.

pripravljen plačati tudi najemninno Občini Jesenice. Župan pravi, da sam odločitve o tem ne more sprejeti, o tem se bo moral izreči ob-

Novi župan Blaž Račič pravi, da odnosov z Ekogorjem za zdaj ne želi zaostrovati, je pa glede na prelomljene obljube v preteklosti zaupanje pičlo. Tako je nezaupljiv tudi do sedanje obljube, da naj bi Ekogor stanje na Mali Mežakli saniral v pol leta.

A dejstvo je, da je na območju MBO Mala Mežakla nakopičenih tudi na stotine ton zbaliranih odpadkov, ki jih Ekogor ne odvažajo v sežig. Zato je Ekogor že izrazil pripravljenost, da bi omenjene bale še naprej skladiščil na občinski parceli na Mali Mežakli, za to je

činski svet, predvidoma na seji prihodnji teden. S problematiko pa naj bi Račič skušal seznaniti tudi ministra za okolje na današnjem sestanku v Ljubljani.

Za izjavo smo se obrnili tudi na podjetje Ekogor, a odgovorov do zaključka redakcije nismo prejeli.

Imenovali člane komisij in odborov

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je v sredo na tretji redni seji v tem mandatu imenoval članice in člane stalnih delovnih teles in nadzornega odbora občine. Odbor za finance bo vodil Danijel Kašča, odbor za gospodarstvo Mark Toplak, odbor za šolstvo in otroško varstvo

Sabina Felc, odbor za zdravstvo in socialno varstvo Teodora Beton, odbor za kulturo Neža Mezeg, odbor za šport Darko Marolt, odbor za urejanje prostora in varstvo okolja Simon Resman, odbor za kmetijstvo Andrej Potočnik, statutarno pravno komisijo pa, kot so svetniki sklenili na tajnem glasovanju, Miran Rems. Časopisni

svet Deželnih novic bo v tem mandatu vodila Barbara Sitar, v nadzornem odboru občine pa so v novem mandatu Barbara Boltar, Bogomir Vnučec, Drago Finžgar, Janez Reš, Gašper Albinini, Tomaž Frelj in Klemen Erman Svetniki so imenovali še novo predstavnico občine v Svetu Osnovnega zdravstva Gorenjske Evo Pogačar,

o čemer so odločili zaradi odstopa dosedanjega predstavnika Mirana Remsa, in podali pozitivno mnenje k imenovanju Sandre Merdanovič za pomočnico direktorice CSD Gorenjska na Enoti Radovljica. Naslednja seja bo prihodnja sredo, 23. januarja, ko bodo svetniki obravnavali osnutka proračunov za leti 2019 in 2020.

Potrdili ceno dežurne pogrebne službe

Breznica – Žirovniški občinski svetniki so potrdili ceno 24-urne dežurne pogrebne službe za občino Žirovnica. Ta bo od 1. februarja naprej znašala 250,28 evra (brez DDV) na pokojnika. Štiriindvajseturno dežurno pogrebno službo izvaja javno komunalno podjetje JEKO, gre pa za prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov ali do zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije. Sama pogrebna dejavnost pa se izvaja na trgu in svoji te storitve lahko naročijo pri različnih izvajalcih.

Kmalu javna razgrnitev OPPN Obvoznica Vrba

Breznica – Občina Žirovnica je objavila javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPNa) za območje Obvoznica Vrba. Načrt bo javno razgrnjen od 28. januarja do 28. februarja, javna obravnava pa bo 27. februarja. V času javne razgrnitve in javne obravnave bodo svoje pripombe in predloge lahko podali vsi zainteresirani občani, organizacije in organi.

OBČINA ŽIROVNICA

POPRAVEK

JAVNEGA NAZNANILA, objavljenega dne 15. 1. 2019, o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPNa) za območje Obvoznica Vrba (ŽA 1/E)

Besedilo II. točke pred navedenimi parcelnimi številkami se pravilno glasi: »Območje OPPNa za obvoznico naselja Vrba obsega zemljišča naslednjih parcelnih št.«

Leopold POGAČAR
Župan občine Žirovnica

TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA – JANUAR 2019

Območno združenje Rdečega križa Kranj vas vabi, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite **januarske terenske** krvodajalske akcije, ki bo v

ČETRTEK, 24. JANUARJA 2019,

v prostorih Gasilsko reševalne službe Kranj, Bleiweisova c. 34 – nasproti AMZS Kranj. Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiweisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 672

Bohinj ni samo jezero

Novi bohinjski župan Jože Sodja je svojo pot v lokalni politiki začel v krajevni skupnosti Nomenj, kjer si je prizadeval za družabno življenje in projekte za razvoj kraja, tudi kot župan pa se zaveda, da je Bohinj mnogo več kot jezero.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Bohinjski župan Jože Sodja, ki je nastopil svoj prvi mandat, ni novinec v občinski politiki. Dva mandata je opravljal funkcijo podžupana ter po izvolitvi nekdanjega župana Franca Kramarja v državni zbor tudi pol leta opravljal tekoče županske funkcije. Sproščeni upokojenec jeseniškega jeklarskega podjetja Acroni funkcijo opravlja nepoklicno in se dobro zaveda izzivov, ki ga čakajo.

»Rojen sem na Jesenicah, prvih šest let smo živeli v Podkorenu, kjer je oče delal v podjetju za urejanje hudo-urnikov, potem smo se preselili na Nomenj, kjer je oče dobil hišo. To smo popravili in si tam ustvarili življenje. Do vojaščine sem živel v Bohinju, obiskoval sem še spodnjo in zgornjo šolo, spodnja je stala na mestu

današnjega vrtca, zgornja pa na mestu današnjega hotela. Ko sem odslužil vojaščino, sem se kmalu poročil in zaradi prostorske stiske sva se z ženo preselila na Jesenice, natančneje v Podmežaklo, kjer sem preživel dvajset let.« Po končanem šolanju je bil celo delovno dobo zaposlen kot električar, kasneje kot elektrodovodja v Acroniju, prej Železarni Jesenice, na kar je ponosen, saj je imel delo rad in je nabral tudi dobre izkušnje. »Veliko vzporednic lahko potegnem z današnjim delom na občini, čeprav so nekatere stvari nam, ki smo prišli iz gospodarstva, mnogo težje razumljive kot tistim, ki so vseskozi zaposleni v javni upravi. Na nekatere stvari se v podjetjih gleda drugače, a je marsikaj možno uporabiti tudi v javni upravi. Pri delu v podjetju je treba biti odziven, v javni upravi pa imamo opravka

z roki, ko moramo čakati, da sami dobimo informacije. Tega ljudje pogosto ne razumejo, verjamem pa, da se to tudi izkorišča.«

Po vrnitvi na Nomenj, kjer sta z ženo zgradila hišo, se je takoj vključil v dogajanje v kraju, na to obdobje pa ga vežejo zelo lepi spomini. »Vključil sem se nazaj k prostovoljnemu gasilcem, v krajevno skupnost, ukvarjali smo se z družabnim dogajanjem na vasi. Prek gasilcev se je veliko naredilo za vas.« Še vedno je aktiven pri prostovoljnih gasilcih na Nomenju, saj v tem delu uživa: »Tisti, ki smo aktivni gasilci, jemljemo to profesionalno in resno, to ni hobi, ampak resna aktivnost, za katero si moraš vedno vzeti čas.« Posebno ponosen je na številne projekte, ki so jih krajanje na Nomenju izpeljali sami. »Taka projekta sta viseči most čez

Bohinjski župan Jože Sodja

Savo Bohinjko in ureditev okolice Plavža svete Heme, kjer je bilo vložena ogromno prostovoljnega dela in materialnih prispevkov.« V prejšnjih mandatih je bil zelo aktiven tudi na področju varnosti prometa, civilne zaščite, koordiniral je na primer postavitev svetlobnih tabel za umirjanje

prometa, ki jih vidi kot prijaznejši, a zelo učinkovit način umirjanja prometa, ter mrežo AED-defibrilatorjev v Bohinju.

Kot zaključuje Jože Sodja, ima Bohinj veliko bogastva. »Imamo veliko vasi, ki so odmaknjene. Pogosto dobivamo očitke, da so pozabljene, a hkrati se v teh vaseh

ljudje drugače organizirajo in si zaslužijo veliko podpore. Te vasi na obrobju so ohranjene, ljudem je treba omogočiti kvaliteto življenja, kakršno si želijo, in ne da pokvarimo to pokrajino. Moj moto je, da mi morajo povedati, kaj bi radi, potem lahko skozi pogovor najdemo rešitev.«

Znana je škoda po ujmi

Ocena škode župana Boruta Sajovica po oktobrski ujmi na Tržiškem, okrog deset milijonov evrov, se je pokazala za kar točno. V osnutku občinskega proračuna za leto 2019 je za sanacijo predvidenih šeststo tisoč evrov, pričakujejo tudi pridobitev državnih sredstev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Skupna škoda po oktobrski ujmi na Tržiškem znaša 9.949.498,92 evra po podatkih spletne aplikacije za ocenjevanje škode na kmetijskih pridelkih in na stvareh AJDA. Pravilno jo je ocenil že tržiški župan Borut Sajovic, ki je napovedal za okrog deset milijonov evrov škode. Škode v kmetijstvu je za 228.643,83 evra, škode na uničenih

stavbah za 105.085,23 evra, na poškodovanih stavbah pa za 73.111,67 evra. Škode na vodotokih in vodni infrastrukturi je za 7.405.914,91, na transportni infrastrukturi 1.418.983,33 evra, na gozdnih prometnicah za 715.409 evrov in v ribogojnicah 2.350,39 evra. »V oceni škode ni zajeta škoda, ki je nastala v gospodarstvu – podatke o nastali gospodarski škodi je zbiralo ministvo za gospodarski razvoj

in tehnologijo, moja groba ocena je približno 450 tisoč evrov,« je povedal Sajovic. V zvezi z ukrepi sanacije je pojasnil, da se trenutno pripravljajo na izbiro izvajalca za projektiranje ureditve kritičnih petih odsekov in vsaj štirih mostov ter da pripravljajo proračun. »Za sanacijo je v osnutku proračuna 2019 predvideno šeststo tisoč evrov. Tako načrtujemo v Jelendolu, Dolini, Dovžanovi soteski, Lomu in na Slapu izvedbo sanacij poškodovanih vozišč, podpornih konstrukcij in mostov. Predvidevamo, da bomo izvedbo sanacij prijavili v državni Program odprave posledic neurja in tako dobili možnost pridobitve sredstev države v višini, kot bo opredeljena v tem programu. Če se bo izkazalo, da predvidena vrednost v občinskem proračunu glede na državni program odprave posledic neurja ni zadostna, bo potreben rebalans proračuna.« Celovitejšega oziroma še jasnejšega odgovora župan Sajovic v tem trenutku ni mogel podati, ker še ni sklepov vlade o poravnavi dela škode.

Trenutno se na tržiški občini pripravljajo na izbiro izvajalca za projektiranje ureditve kritičnih petih odsekov in vsaj štirih mostov. / Foto: arhiv Gorenjskega glasa, Tina Dokl

DOBRODELNI KONCERT POMAGAJMO SKUPAJ

RAUBARJI

PRIFARSKI MUZIKANTI IN ANDRAŽ HRIBAR

HOZENTREGARJI

Športna dvorana TRATA ŠKOFJA LOKA

sobota, 2. februar 2019, ob 19. uri

Nakup vstopnic: ŠKOFJA LOKA:
TIC Turizem Škofja Loka in Turistično društvo Škofja Loka
KRANJ: Gorenjski Glas
Eventim: prodajna mesta
Vstopnina: 15 €

Medijski pokrovitelji:
Gorenjski Glas, Radio Sora, **RADIO 1**, **RADIO 2**, **RADIO TRIGLAV**, **RADIO GORENJSKI**, **Radio za celovodje**, **Radio 107.2**, **Radio 107.2**, **Radio 107.2**, **Radio 107.2**

SAZAS, **BRINOX** procesni sistemi, **KRAJINSKINSKI**, **elektro škofjenski**, **toski utrip**, **europaklat**

Lions klub Škofja Loka organizator

V Ejga tudi prenočišča

Sredi Jesenic zgodbo o uspehu z restavracijo in penzionom s prenočišči Ejga pišeta bivša smučarka Alenka Dovžan in njen partner Edvin Karahodžič.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Nekdanja smučarka Alenka Dovžan in njen življenjski partner Edvin Karahodžič sta leta 2003 sprejela prve goste v Restavraciji Ejga na Jesenicah. To sta uredila v novem objektu, ki sta ga zgradila na mestu nekdanje Tancarjeve hiše.

Lani pomladi pa sta naredila še korak naprej in ponudbo nadgradila s prenočišči, ki sta jih uredila nad restavracijo. V lično in domačno urejenem apartmaju in studiu sta gostom ponudila deset ležišč, po manj kot letu dni pa ugotavljata, da je bilo odprtje prenočišč zadetek v polno.

bil prost niti en sam dan,« pripoveduje Alenka. Večina gostov je tranzitnih, ostanejo le eno noč, so pa gostili tudi številne družine, ki so ostale tudi po štiri, pet dni, v tem času pa obiskovale Kranjsko Goro, Bled, Ljubljano, Postojnsko jamo ... V zimskem času se odpravljajo na smučanje, poleti je veliko navdušenih pohodnikov. Kot ugotavlja Alenka, se tujcem razdalje med kraji v Sloveniji zdijo zelo majhne, ne nazadnje so Jesenice od Bleda ali Kranjske Gore oddaljene le nekaj več kot deset kilometrov. Alenka je prepričana, da imajo Jesenice tako zaradi bližine razvitejših turističnih krajev (kjer je velika gneča, cene pa so višje kot na Jesenicah) in bližine Karavanškega predora izjemno možnost za razvoj turizma.

Alenka z vsakim gostom poklepeta in poskrbi, da se pri njih dobro počuti. Sama

Alenka Dovžan in Edvin Karahodžič z veliko optimizma razvijata turistično ponudbo na Jesenicah. / Foto: Gorazd Kavčič

Turizem na Jesenicah se razvija, kar kažejo tudi statistični podatki. V letu 2017 je bilo po podatkih TIC Jesenice 22 ponudnikov namestitev, lani že 37. Število stalnih ležišč se je z 291 povečalo na 467. V letu 2017 so zabeležili 21.668 nočitev, v letu 2018 pa že 32.512 nočitev. Znesek pobrane turistične takse se je skoraj podvojil.

Znana rodbina Tancar je namreč na istem mestu že pred več kot sto leti imela gostilnico s prenočišči. Tudi Alenka in Edvin sta z opremo lokala sledila železarski tradiciji, uredila pa sta tudi Alenkin olimpijski kotiček.

»Sami smo presenečeni, kako veliko je zanimanje gostov. V slabem letu dni smo gostili kar 323 različnih gostov iz tridesetih različnih držav, nočitev je bilo seveda še veliko več. V avgustu apartma štiri tedne ni

se s ponudbo zgledeje zlasti po avstrijskih penzionih, ki jih pogosto obiskuje z družino. Prepričana je, da je treba poskrbeti, da sta oprema in videz apartmajev na visoki ravni, na željo gostov bodo še pred poletjem namestili tudi klimatske naprave. Sicer pa ugotavlja, da je njihova velika prednost v tem, da imajo gostje na voljo ponudbo restavracije Ejga.

Gostje so veseli tudi katalogov in letakov okoliških turističnih ponudnikov, ki jih lahko dobijo pri vходу v restavracijo. Nasploh

je Alenka prepričana, da bi ponudniki morali še tesneje sodelovati med seboj, da bi morali predstavljati ponudbo Gorenjske kot regije.

Zaradi velikega povpraševanja (največ rezervacij prejmejo prek sistema Booking) sta se Alenka in Edvin odločila, da bosta penzionski del še razširila. Tako je že vse pripravljeno, da bodo v prostorih dvorane nad restavracijo uredili še štiri najst ležišč v dveh večjih sobah in eni manjši. Pri tem pa jim je na pomoč priskočila tudi Občina Jesenice, ki

že vrsto let prek razpisa pomaga domačim podjetnikom in jim namenja nepovratna sredstva za pospeševanje malega gospodarstva, tudi za spodbujanje sobodajalstva. »Na razpis Občine Jesenice se uspešno prijavljamo zadnjih pet let in te spodbude nam ogromno pomenijo. S tem ko širimo turistično ponudbo, pridobivata tudi samo mesto in občina,« poudarja Alenka in dodaja, da na ta način dobijo povrnjenih med deset in petnajst odstotkov vsakokratne investicije.

Četrto leta zastonj -25 %

Dragi naročniki, v letu 2019 bodo izšle 104 številke Gorenjskega glasa. Cena ene številke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 192,40 evra.

OB PLAČILU LETNE NAROČNINE VAM PRIZNAMO KAR 25-ODSTOTNI POPUST, KAR POMENI PRIHRANEK V VIŠINI 48,10 EVRA, ZA LETNO NAROČNINO PA BOSTE ODŠTELI LE 144,30 EVRA!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših novih prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, **Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.-čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure.** Se vidimo!

Izberite letošnje darilo

Janez Logar: Jaz, midva, mi
Mojca Logar: Več kot sanje

Ivan Sivc:
Karantanski rokopisi

Marijan Peternej:
Melanda

Erika Jesenko:
Recepti za vse
letne čase

Nena Veber:
Zdravje in Jaz
- Prijatelj

kava
Barcaffé,
250 g

bombažna brisača

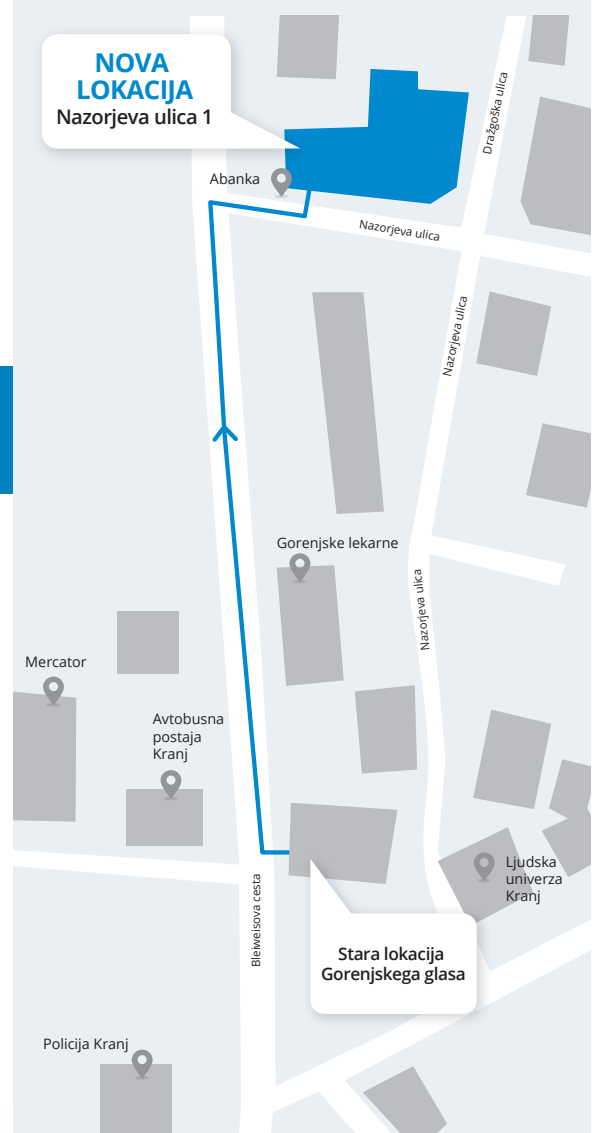
www.gorenjski-glas.si

avtomatski dežnik

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

PRESELILI SMO SE NA NAZORJEVO ULICO 1

Gorenjski Glas

V Stražišču za Laze želijo celostno rešitev

Čeprav je bila glavna točka torkovega zbora krajanov Stražišča obravnava nameravane izgradnje kanalizacije, so zbrani opozorili na več težav, ki jim grenijo življenje in zaradi katerih so prepričani, da Laze niso pravi kraj za industrijsko cono.

VILMA STANOVNIK

Stražišče – Ena od prvih nalog novega kranjskega župana Matjaža Rakovca je urejanje razmer v Industrijski coni Laze, saj so domačini oziroma Civilna iniciativa (CI) za zeleno Stražišče že od prejšnjega župana Boštjana Trilarja zahtevali sklic zbora krajanov, na katerem so želeli tako odgovorne na občini kot domačine iz krajevne skupnosti Stražišče znova opozoriti predvsem na problem kanalizacije.

Izgradnjo kanalizacije v Lazah s priključkom na Ješetovo ulico je kranjska občina kot sanacijski ukrep namreč načrtovana že lani, vendar so ji v Civilni iniciativi za zeleno Stražišče oporekali, okoljevarstvena organizacija Alpe Adria Green (AAG) pa je na upravno sodišče vložila tožbo zoper gradbeno dovoljenje. Glavna razloga za tožbo sta neustrezno projektirana zmogljivost načrtovane kanalizacije in nevarnost poplavl na Ješetovi in Bavdkovi ulici.

Potem ko je na torkovem zboru krajanov v Šmartinskem domu v Stražišču glavni projektant Ivan Eler iz Planinga Križe pojasnil načrtovano urejanje kanalizacije, je stališča Civilne

Marko Špolad je v imenu Civilne iniciative za zeleno Stražišče sokrajane in vodstvo kranjske občine opozoril na težave in predlagal rešitve. / Foto: Gorazd Kavčič

iniciative za zeleno Stražišče predstavil Marko Špolad. Opozoril je zlasti na občutljivost vodovarstvenega terena, na neurejeno in nagnjeno industrijo v Industrijski coni Laze in tudi na problem obvoznice in zunanje nadzora.

Industrija ne sodi pod Sv. Jošt

Na že ugotovljeno okoljsko škodo in tudi na dnevne

in nočne prevoze težkih tovornjakov, na sive oblake nad Lazami in na smrad so nato opozarjali tudi domačini iz Laz, Rafael Šumi pa je v stekleničkah pokazal barvo v torek odvzete vode nad industrijsko cono in pod njo. Prisotni so večinoma opozarjali, da načrtovana gradnja kanalizacije ni rešitev za območje, da je treba odkriti vzroke za različna onesnaženja ter da industrija ne sodi pod Sv.

Jošt. Zahtevali so celostno rešitev za Laze ter ob tem opozarjali na domnevna zasueta stara odlagališča nevarnih odpadkov.

Njihova prizadevanja za zdravo okolje je podprl tudi župan Matjaž Rakovec, ob koncu pa so krajanji sprejeli šest sklepov. Prvi je bil, naj Mestna občina (MO) Kranj začne urejati ločeno kanalizacijo od izliva do izvora (najprej Ješetova, potem

priklop Laz). Prav tako naj na občini naredijo finančno konstrukcijo za novo obvoznico med industrijskima conama Bauimex in Laze ter Škofjeloško cesto. Tretji sklep je, naj se MO Kranj zaveže k intenzivnemu iskanju alternativne industrijske cone za sporazumno selitev industrije iz Laz (terminski plan), župan pa naj se s striktno zaveže k spoštovanju določb Zakona o lokalni samoupravi v zvezi z varovanjem okolja. MO Kranj naj nemudoma posreduje pri Agenciji Republike Slovenije za okolje glede izvršitve odločbe Upravnega sodišča in ugotovi trenutne onesnaževalce v Lazah ter jim prepove nadaljnje delovanje, prav tako pa naj nemudoma pristopi k monitoringu vseh emisij (voda, zrak, tla) v Lazah.

Dialog med občino in krajanji

»Od občine pričakujem realizacijo sklepov. Ne čez osemdeset let, ampak v najkrajšem možnem času. Vem, da to niso sklepi, ki jih bo lahko hitro realizirali, vendar pa je marsikaj moč narediti tudi v doglednem času. Zadovoljen sem, ker sem danes prvič začutil, da smo vzpostavili dialog in da naše mnenje ni

Zbora krajanov se je udeležilo nekaj več kot sto domačinov, kar je sicer manj kot desetina volilnih upravičencev, ki jih je v krajevni skupnosti 3598, zato je bil zbor na začetku za pol ure prekinjen.

»Pred kratkim sem že bil na ministrstvu za okolje in prostor in tako naš kot njihov interes je, da se ta okoljska problematika reši. Sedaj jih bom obvestil, kaj smo se dogovorili, in takoj se bomo lotili dela. Upam, da bomo dosegli tudi sporazum s CI za zeleno Stražišče, da zgradimo kanalizacijo, s katero bi rešili velik del problema. Nato se bomo spoprijeli tudi z ostalimi problemi, od starega odlagališča do iskanja nove industrijske cone v občini. Urejanje takšne cone je želja nas vseh, zato se o tem že dogovarjamo tudi z Obrtno zbornico,« je povedal župan Rakovec.

Za sanje o svobodi dali življenje

V dolini Lobnice nad Kokro sta potekala spominska slovesnost ob 74. obletnici smrti Lojzeta Dežmana - Branka in peti zimski pohod k partizanski tehniki Jošt.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kokra – Na sobotnem pohodu in slovesnosti ob spomeniku, ki ga je leta 2014 postavila Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB (KO ZB) Kokrica, je bilo več kot petdeset udeležencev. V spomenik je vklesano: »V letih 1944–1945 je od tu partizanska tehnika Jošt vlivala pogum v srca svobodoljubnih Gorenjcev. Po izdaji je 13. januarja 1945 okupatorjeva kvizlinška enota iz Tupalič tehniko napadla in uničila. V neenakem boju je daroval življenje za svobodo njen vodja Lojze Dežman - Branko s Kokrice.« Delegacija KO ZB Kokrica se je padlemu in drugim junakom partizanskega upora poklonila z vencem. Slovesnost je povezoval tajnik KO ZB Kokrica

Pohod do spomenika v dolino Lobnice / Foto: Primož Pižulin

Damjan Renko, nastopila sta recitatorja Ana Grmič in Tine Miklavžič, zapeli so partizanski pesmi. Udeleženci sta nagovorila predsednik KO ZB Kokrica Vladimir Todorović in slavnostni govornik predsednik Združenja

borcev za vrednote NOB Kranj Božo Janež, ki je orisal zgodovino bojev na tem območju, poskuse ponemčevanja in priprave na vse-ljudsko, partizansko vstajo z ustanovitvijo Kokrške čete. Kot je dejal, je kasneje

ustanovljen Kokrški odred dobil posebno nalogo, da napada in onesposobi promet prek obeh cestnih prehodov v kokrško in ljubeljsko dolino. Okupator se je maščeval s poboji, požganimi domačijami, izgnanstvi ... Žena in otroci vodje partizanske tehnike Jošt Alojza Dežmana - Branka so na pragu svobode izgubili moža in očeta. »Zato smo danes tukaj, da tudi s spominsko slovesnostjo ohranjamo in branimo zgodovinsko resnico o partizanskem boju. Spoštljivo se spominjamo vseh tistih, ki so za sanje o svobodi in pravičnejši družbi žrtvovali ali bili pripravljene žrtvovati lastno življenje. Z vstopom v uporne partizanske vrste je vsak partizan ogrozil tudi obstoj svoje družine, sorodnikov in tudi svojo domačijo,« je poudaril Božo Janež.

NITOKU
Design the Next

V Šentvidu ob Glini na avstrijskem Koroškem (A-9300 St. Veit an der Glan) zaposlimo na osnovi dela za polni delovni čas (38,5 ure/teden)

programerja avtomatizacijske tehnike m/ž
(Programmierer für Automatisierungstechnik)

Vaš izziv

- Programiranje in zagon avtomatizacijskih naprav v sklopu močne in hitro rastoče stroke

Vaš profil

- Zaključena izobrazba višje oz. srednje tehnične šole z enega od področij, kot so npr. merilna tehnika, vodilna tehnika oz. informatika; oz. zaključena poklicna šola z večletnimi delovnimi izkušnjami programiranja na področju avtomatizacijske tehnike
- Zelo dobro poznavanje SPS-programiranja (Yaskawa ali Siemens)
- Zelo dobro znanje angleščine (pogovorni jezik na delovnem mestu)
- Poznavanje sistemov Feldbus, industrijskih povezav in pogonskih sistemov
- Izkušnje s področja programiranja robotov (po možnosti Yaskawa)
- Izkušnje s področja varnostne tehnike (CE)
- Najmanj 3 leta delovnih izkušenj (čas izobrazbe ni vračunan)
- Pripravljeni ste na kariero na tehničnem področju (kot ekspert) in tudi na področju vodenja delovne ekipe

Nudimo vam

- V sklopu mednarodno delujočega koncerna delo za nedoločen čas
- Izvrstne možnosti nadaljnje izobrazbe
- Samostojno in pestro delo
- Dolgoročne perspektive
- Delo v sklopu motivirane delovne ekipe s prijetnim delovnim vzdušjem
- Odvisno od kvalifikacije in delovnih izkušenj nadpovprečno visoko plačo, mesečno plačo po kolektivni pogodbi za kovinsko stroko najmanj 2.763,23 evrov bruto; po želji vam nudimo tudi stanovanje

Veselite se vaše vloge z vsemi potrebnimi podatki na hr@nittoku.eu oziroma se nam javite po telefonu +43 676 8970 20209.

Nittoku Europe GmbH
Solarstraße 1 · A-9300 St. Veit an der Glan / Šentvid ob Glini

www.nittoku.eu

V Vodicaah si želijo vizije razvoja

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Na torkovi seji občinskega sveta so vodiški svetniki imenovali člane odborov in tudi nadzornega odbora občine. Nadzorni odbor bo odslej vodila Mojca Ločniškar, tudi občinska svetnica v prejšnjem mandatu, ki je tako nasledila

Andrejo Rahne. Njen namestnik bo Franci Stanonik, preostale članice odbora pa so Jana Baliž, Irena Švara Stroj in Helena Žvanut.

Zaposleni na občinski upravi in župan Aco Franc Šuštar so svetnikom predstavili tudi stanje projektov, ki potekajo oziroma so v načrtu v občini.

Predvsem opozicijski svetniki pa so poudarili potrebo po bolj strateškem vodenju občine. Kot je poudaril svetnik NSi Anton Kokalj, se namreč projekti pripravljajo preveč stihijno in brez pravih smernic. Mnenje, da bi bila za občino dobra postavitev vizije razvoja, je s Kolkjem delil tudi svetnik iz

vrst Liste neodvisnih krajanov Jože Podgoršek.

Svetniki bodo verjetno že na naslednji seji obravnavali tudi predlog proračuna, ki ga je občinska uprava sicer že uvrstila na dnevni red prejšnje seje, a so točko nato svetniki umaknili, ker takrat odbori še niso bili imenovani.

Dijaki ostali na postaji

Bralka nas je opozorila na problem prezasedenosti jutranjega avtobusa na relaciji Ljubljana–Škofja Loka, zaradi česar se je nekajkrat zgodilo, da so dijaki v Retečah in Godešiču ostali na postaji in zamudili šolo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Po pripovedi bralke naj bi bil medkrajevni avtobus, ki zjutraj pelje iz Ljubljane v Škofjo Loko, tako poln, da v Retečah in Godešiču že ni mogel »pobirati« tam čakajočih potnikov. Šlo je v glavnem za dijake loških šol, ki so tako zamudili k pouku. Iskat jih je prišel avtobus mestne linije iz Lipice. Bralka sprašuje, ali obstaja možnost podaljšanja mestne linije do Godešiča in Reteč, predvsem v času prometnih konic. Zanima jo tudi, koliko smejo biti napolnjeni avtobusi medkrajevnega prometa, koliko imajo ti stojišč, saj se pogosto zgodi, da potniki stojijo celo na stopnicah avtobusa.

Vprašanje smo naslovili na Občino Škofja Loka, tamkajšnji oddelek za gospodarske javne službe in prometno infrastrukturo pa je odgovor pridobil pri avtobusnem prevozniku Arriva Alpetour iz Kranja, ki na podlagi podeljene koncesije Ministrstva za infrastrukturo izvaja prevoze na omenjeni relaciji. Odhodi avtobusov so sicer prilagojeni poteku dnevnih migracij, žal pa se lahko zgodi tudi to, da so ob nekaterih odhodih v izrazitih prometnih konicah avtobusi prezasedeni. Tega se zavedajo tudi pri izbranem avtobusnem koncesionarju, kjer so nam v zvezi s problematiko občasne prezasedenosti avtobusov posredovali naslednji odgovor: »Tudi mi smo ugotavljali prezasedenost na odhodu 6.20 iz Ljubljane v Škofjo Loko, zato

smo z novim letom dodali na isti odhod dodatni avtobus iz Reteč do Škofje Loke in s tem rešili problem prezasedenosti.« Ta dodatni avtobus tako v času šolskega pouka vsak dan ob 6.46 odpelje iz Reteč proti Škofji Loki.

Kar zadeva podaljšanje mestne linije, pa z občine odgovarjajo: »Obstoječa mestna avtobusna linija (t. i. lokalni avtobus) Podlubnik–Lipica–Podlubnik s 15-minutnim taktim voznim redom (frekvenco) poteka po najbolj strnjemem urbanem območju mesta Škofja Loka. Mestna linija ima posebno vlogo in značaj, saj prebivalcem najbolj goste poseljenih mestnih sosesk zagotavlja optimalne dostopnosti do delovnih mest in v šol, dostop do mestnega središča (dostop do osnovnih storitvenih, javnih družbenih in servisnih dejavnosti) in do prometnih terminalnih točk oz. prometnih vozlišč (avtobusna in železniška postaja). Odhodi medkrajevnih avtobusov iz smeri Reteč v Škofjo Loko in nazaj so v konici tudi na manj kot trideset minut, skupno pa je v obe smeri v času šolskega pouka dnevno več kot šestdeset odhodov avtobusov. Menimo, da podaljšanje mestne linije tako zaradi relativne oddaljenosti Reteč kot zaradi obstoječega režima in voznega reda (frekvence) medkrajevnih avtobusov do Reteč oziroma Ljubljane ne bi bilo upravičeno.«

O kapacitetah avtobusov pa je avtobusi prevoznik pojasnil: »Vozila imajo glede na registracijo in homologacijo do 30 stojišč.«

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
STRAHINJ 99, 4202 NAKLO
www.bc-naklo.si

CENTER PRILOŽNOSTI IN ZNANJA

V mesecu februarju bo v Biotehniškem centru Naklo potekal mednarodni konec tedna, ko se bodo s področja hortikulture zgodila naslednja izobraževanja z domačimi in tujimi izvajalci:

Petek, 8. 2. 2019–9. 2. 2019:
Seminar Evropski florist 1. in 2. stopnje

Sobota, 9. 2. 2019:
Seminar o gojenju krizantem v zavarovalnih prostorih

Nedelja, 10. 2. 2019:
Največji dogodek s področja floristike pri nas ... TRENDI V FLORISTIKI, ki ga bosta letos oblikovala Nizozemka in Španec.

PRISRČNO VABLJENI NA INFORMATIVNE DNEVE BIOTEHNIŠKEGA CENTRA NAKLO
petek, 15. 2. 2019, in sobota, 16. 2. 2019
www.bc-naklo.si

Dijaki in mentorji, študentje in predavatelji vas bodo popeljali skozi šolske prostore, delavnice in vam predstavili izobraževalne programe.

SREDNJA ŠOLA: • Strokovna gimnazija • Živilstvo in prehrana • Kmetijstvo • Hortikultura • Naravovarstvo	VIŠJA STROKOVNA ŠOLA: • Hortikultura • Upravljanje podeželja in krajine • Naravovarstvo

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH:

V vse izobraževalne programe se lahko vpišete tudi odrasli. Izbirate lahko med številnimi aktualnimi in praktično naravnanimi **TEČAJI** ter **STROKOVNIMI SEMINARJI**.

Razpis za socialno pomoč

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Ustanova Petra Pavla Glavarja je tudi letos objavila javni razpis socialne pomoči za občane občine Komenda, ki so se znašli v trenutni hudi denarni stiski. Do pomoči so upravičeni polnoletni prosilci s stalnim prebivališčem v občini, ki lahko vlogo oddajo v svojem ali tujem imenu. Prosilci morajo oddati kopije položnic ali računov ter odločbo centra za socialno delo o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ne sme biti

starejša od enega leta, med drugim pa tudi pisno obrazložitev prošnje za pomoč. Vlogo lahko odda tudi posameznik, ki ve za osebo v svojem okolju, ki je v izraziti materialni in denarni stiski, so še zapisali v razpisu. Obravnavali bodo vloge, ki bodo na naslov ustanove prispele do 9. februarja.

To soboto pa Ustanova organizira tudi dobrodelni koncert z Nuško Drašček in mešanim pevskim zborom Osnovne šole Komenda Moste, ki pa je zaradi velikega zanimanja že razprodan.

zdravje & lepota

Zbirajo stare tolarje za nove začetke

Europa Donna, slovensko združenje za boj proti raku dojk, je začelo največjo dobrodelno akcijo v letu 2019, v kateri zbirajo stare tolarje za nove začetke bolnic in njihovih svojcev.

Eden od ambasadrov akcije je tudi Jure Košir.

SUZANA P. KOVAČIČ

Europa Donna, slovensko združenje za boj proti raku dojk, od 10. januarja do 1. marca 2019 zbira stare tolarje, s katerimi želijo zbrati sredstva za nadgradnjo programa Roza, ki bolnicam in njihovim svojcem nudi psihosocialno pomoč ob soočanju z diagnozo rak. Rožnati zabojniki, v katere lahko oddate stare tolarje, so na voljo v 644 Mercatorjevih trgovinah in v poslovalnicah NLB po vsej Sloveniji. Rožnat zabojnik lahko ustvarite tudi sami in zbirate sredstva v podjetjih, društvih ali s prijatelji, zbrana sredstva pa oddate na omenjenih lokacijah ali na sedežu združenja Europa Donna Slovenija. Europa Donna Slovenija že več kot dvajset let skrbi za pomoč bolnicam in njihovim svojcem med zdravljen-

jem in po njem ter vse leto ozavešča o raku dojk in rakah rodil. Diagnoza rak vpliva na vse ravni življenja bolnice in prizadene tudi njene bližnje, zato si Europa Donna že vrsto let prizadeva, da bi bolnicam in njihovim svojcem lahko zagotovili tudi ustrezno psihosocialno podporo. Le tako se bo bolnica lahko ustrezno soočila z boleznijo, sodelovala v procesu zdravljenja, lažje premagovala stranske učinke in se po zdravljenju hitreje vrnila v svoje socialno in delovno okolje. Pred dvema letoma so aktivnosti psihosocialne podpore povezali v program Roza, ki ga v letih od 2017 do 2019 sofinancira ministrstvo za zdravje. V programu Roza bolnicam in njihovim svojcem omogočajo različne strokovno vodene oblike pomoči: individualne pogovore v živo ali po telefonu, skupinske terapije in srečanja, tabore za otroke.

Pogovorna skupina o življenju z osebo z demenco

V Medgeneracijskem centru Kranj bo v četrtek, 24. januarja, ob 17. uri, pogovorna skupina na temo Življenje z osebo z demenco. Srečanje bo namenjeno medsebojni podpori, deljenju izkušenj in praktičnih nasvetov pri preprečevanju izgorelosti oseb, ki skrbijo za ljudi z demenco. Svojci lahko s seboj pripeljejo osebe z demenco.

Krvodajalska akcija v Žireh

V ponedeljek in torek, 21. in 22. januarja, bo v Žireh krvodajalska akcija. Potekala bo med 7. in 13. uro v poslovni stavbi IKA, Strojarska ul. 16. Krvodajalsko akcijo organizira Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Škofja Loka.

Širitve programov v primarnem zdravstvu

SUZANA P. KOVAČIČ

Osnovno zdravstvo Gorenjske v januarju uvaja določene širitve programov, s katerimi bodo, kot je poudaril direktor OZG Jože

Veternik, izboljšali dostopnost do zdravstvenih storitev. V občini Žirovnica se širi program zobozdravstva za odrasle za en tim, v občini Radovljica se širi program zobozdravstva za

otroke in mladino za 0,50 tima, v Občini Cerklje se širi program zobozdravstva za otroke in mladino za en tim, v občini Gorenja vas - Poljane se širi program zobozdravstva za odrasle za

0,50 tima in program zobozdravstva za otroke in mladino za 0,50 tima. Za 0,50 tima se širi program razvojne ambulante, za 0,40 programa pa program okulistike v ZD Kranj.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Kaj so odpadna zdravila in kam z njimi?

Večina odpadnih zdravil sodi med nevarne odpadke, zato jih ne smemo odvreči med običajne gospodinjske odpadke ali odplakniti v odtok. Med odpadna zdravila štejemo zdravila s pretečenim rokom uporabe ter zdravila, ki jim rok uporabe še ni potekel, vendar jih za zdravljenje ne potrebujete več.

Ker nepravilno odvržena zdravila bremenijo okolje, vstopajo v površinske in podtalne vode, pronicajo v pitno vodo in na ta način ogrozijo zdravje ljudi in živali, je nujno, da zdravila, ki jih ne potrebujete več, ustrezno zavržete. Odpadna zdravila torej prepustite izvajalcu javne službe (komunalne službe) v zbirnih centrih, zbiralcu odpadnih zdravil ob kampanjah ali pa jih prinesite nazaj v lekarno, kjer smo opremljeni z zabojniki za odpadna zdravila. Tako zbrana zdravila se nato predajo v uničenje, ki minimalno obremeni okolje.

Zdravilo rok uporabnosti še ni potekel. Zakaj ga ne morete izdati drugi osebi?

Obvezno zdravstveno zavarovanje zagotavlja posamezniku pravico do zdravil, ki jih dobimo na recept v lekarni. Tem zdravilom je zagotovljena sledljivost, poleg tega pa so od proizvodnje do izdaje hranjena pri ustreznih in kontroliranih pogojih, kar jim zagotavlja varnost in učinkovitost. Ko zdravila zapustijo lekarno, se izgubi sledljivost, poleg tega pa so lahko hranjena pod neustreznimi pogoji (previsoka ali prenizka temperatura, visoka vlaga). Ker torej ne moremo več jamčiti za kakovost zdravila, ga ne smemo ponuditi v ponovno uporabo, saj sta vprašljivi njegova učinkovitost in varnost. Iz tega razloga se – tudi če se v lekarno vrnejo v nedotaknjeni ovojnini in jim rok uporabe ni potekel – zdravila ne smejo izdati komu drugemu, ampak jih moramo lekarniški farmacevti predati v uničenje.

Kaj lahko storite sami?

Zdravila shranjujte skupaj, vodite evidenco porabe zdravil in dvigov v lekarni – tako preprečite izgubo kakšne škatlice zdravila. Vodite evidenco, ali vam je zdravnik

predpisal obnovljiv recept oziroma je bilo zdravilo predpisano samo za en dvig. Za lažjo evidenco jemanja zdravil vam v lekarni lahko pripravimo osebno kartico zdravil. Preden zdravila naročite, preverite, kakšno količino zdravila še imate doma. V tem primeru naročite manjšo količino zdravila in tako preprečite kopičenje zdravil doma. To velja predvsem v primerih, ko vam določeno zdravilo zaradi neenakih pakiranj ostaja, medtem ko druga zdravila že porabite. Svetujemo, da se v lekarni dogovorite za osebni posvet s farmacevtom. Pogovorili se bomo, katera zdravila je treba jemati redno in katera le občasno, ob težavah. Ob tem bomo razjasnili tudi morebitna vprašanja o vseh zdravilih, izdanih na recept, in morebitnih drugih izdelkih, ki jih uporabljate za ohranjanje zdravja.

Maruša Cvek, mag. farm.

Osebna kartica zdravil

Si težko zapomnite imena svojih zdravil?

Želite imeti zapisane pomembne informacije za pravilno in varno uporabo svojih zdravil?

Uporabljajte poleg zdravil tudi prehranska dopolnila?

Težko naštejete, katera zdravila uporabljate, kadar vas to prosita zdravnik ali farmacevt v lekarni?

Uporabljajte osebno kartico zdravil.

www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Spletna lekarna: www.lekarnagorenjske.si

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

PREVENTIVA

Programi za ohranjanje zdravja

Center za krepitev zdravja, ki deluje pod okriljem Zdravstvenega doma (ZD) Kranj, je nadgradnja preventivnih aktivnosti nekdanjega zdravstvenovzgojnega centra. Kot je povedal vodja centra Jošt Torkar, so programi, delavnice za otroke in odrasle, usmerjeni k izboljšanju zdravja prebivalstva in zmanjšanju srčno-žilnih bolezni ter zmanjšanju neenakosti v zdravju za prebivalce.

SUZANA P. KOVAČIČ

Center za krepitev zdravja v ZD Kranj je začel delovati marca 2018, projektno ga financirata ministrstvo za zdravje in Evropski socialni sklad. Projekt se bo zaključil konec letošnjega leta, vodja Centra za krepitev zdravja v ZD Kranj Jošt Torkar pričakuje, da bo financiranje centra zatem prevzel Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je to že storil v treh drugih (pilotnih) javnih zdravstvenih zavodih. Že prej obstoječim programom zdravstvenovzgojne-

ga centra (zdravstvena vzgoja odraslih, otrok in mladostnikov, zobozdravstvena vzgoja otrok in mladostnikov ter priprava na porod in starševstvo) so v Kranju pridružili še druge preventivne programe; nekatere Evropski socialni sklad financirani v celoti, nekatere delno.

Za udeležence so programi brezplačni

»Organiziramo kratke delavnice za odrasle z različnimi vsebinami: zdrav življenjski slog, tehnike sproščanja, zvišan krvni tlak, sladkorna bolezen tipa dve,

test telesne pripravljenosti ... Teh delavnic se odrasli udeležijo samo enkrat, zato ne potrebujejo napotnice zdravnika. Izvajamo tudi poglobljene in časovno dalj trajajoče delavnice in individualna svetovanja za odrasle – za zdrav življenjski slog (zdrava prehrana, gibanje in zdravo hujšanje), duševno zdravje (spoprijemanje z depresijo, tesnobo, stresom) in tvegana vedenja (opuščanje kajenja, opuščanje pitja alkohola). Za večino teh pa je potrebna napotitev iz referenčne ambulante oziroma ambulante družinske medicine,« je pojasnil Torkar. Izvajajo še sklop pro-

gramov za otroke, mladostnike in (bodoče) starše, kot so varna vadba v nosečnosti, tečaj zgodnje nosečnosti, program priprave na porod in starševstvo, zdravstvena vzgoja otrok in mladostnikov, temeljni postopki oživanja z AED, zobozdravstvena vzgoja, družinska obravnava debelosti ...» Za udeležence so vsi navedeni programi brezplačni. Sodelavci centra se povezujejo tudi z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami in pri njih organizirajo delavnice, poskušajo pa s programi doseči tudi t. i. osipnike, npr. mladostnike, ki niso vključeni v redni sistem izobraževa-

Jošt Torkar, vodja Centra za krepitev zdravja v ZD Kranj

nja ... »Največ je udeležencev, napotenih iz ambulant, želimo si še več takih, ki bi sami prepoznali pomen preventivnih programov za ohranjanje zdravja. Ena od oblik približevanja tem skupinam je tudi zdravstveni kotiček vsak tretji torek v mesecu v Mestni knjižnici Kranj, dobro sodelujemo z Medgeneracijskim centrom Kranj, Šentom, vzpostavili smo tudi lokalno skupino za krepitev zdravja in želimo si, da bi temu zgledu Mestne občine Kranj z vključitvijo vanjo sledile druge občine, ki jih tudi pokrivamo s preventivnimi programi (Naklo,

Šenčur, Preddvor, Jezersko, Cerklje),« je dejal Torkar.

Program družinske obravnave debelosti

»V OŠ Orehek in OŠ Davorina Jenka Cerklje v tem času izvajamo program družinske obravnave debelosti pri tretješolcih in šestšolcih. Program traja pol leta, vanj so vključeni tudi starši, da več izvemo o življenjskem slogu, prehranskih navadah posamezne družine ... vključujemo dietetika, psihologa, kineziologa in pediatra,« je razložil Torkar.

Terme Dobrna, najstarejše slovensko termalno zdravilišče, z več kot 610-letno tradicijo.

Terme Dobrna, od leta 1403

ODDIH IN DOŽIVETJE

ZIMSKI ODDIH

Do 15. 02. 2019 in od 03. 03. 2019 do 31. 03. 2019.

1 x polpenzion + kopanje, že od 37,90 € oseba / noč, min. 2 noči*

NEOMEJENO KOPANJE

- ✓ živa glasba vsak petek in soboto
- ✓ kopalni plašč v sobi
- ✓ doplačilo za savno le 10 €
- ✓ 20 % popust na storitve wellness centra La Vita

ZIMSKE POČITNICE

Od 15. 02. 2019 do 03. 03. 2019.

1 x polpenzion + kopanje, že od 40,90 € oseba / noč (min. 2 noči)

DO 2 OTROKA BREZPLAČNO!

- ✓ živa glasba vsak petek in soboto
- ✓ kopalni plašč v sobi
- ✓ doplačilo za polni penzion le 9,90 €
- ✓ 20 % popust na storitve wellness centra La Vita

SENIOR ODDIH

Do 29. 12. 2019.

5 x polpenzion + kopanje, že od 205,00 € oseba / 5 noči

BREZPLAČEN PREVOZ

- ✓ BREZPLAČEN PREVOZ od vašega doma do Term Dobrna in nazaj
- ✓ 1 x storitev za zdravje v medicinskem centru
- ✓ 1 x storitev za dobro počutje v centru La Vita
- ✓ neomejen vstop v bazene

Brezplačna številka: 080 22 10
www.terme-dobrna.si

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

NEOPERATIVNA TERAPIJA

Za vaše težave z bolečinami v hrbtenici imamo rešitev

V Sloveniji smo dobili center za dekompresijsko terapijo hrbtenice. Do Ljubljane, kjer deluje Nado center zdravja po najsodobnejših standardih, Gorenjci nimamo daleč. Nado center zdravja vodi magister fizioterapije Bernard (Nado) Nikšič. Kot poudarja, je neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice znanstveno dokazano najučinkovitejša terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

Magister fizioterapije Bernard (Nado) Nikšič prihaja iz Zagreba. Po končani srednji zdravstveni šoli je uspešno zaključil študij fizioterapije. Človek je bil od nekdanj središče njegovega zanimanja. Predvsem to, kako človeku pomagati, ga zdraviti. Bolj kot formalna izobrazba, ki sicer na papirju dokazuje določeno strokovno znanje, tudi njegovo, in bolj kot farmacevtsko lajšanje tegob in bolečin je Nikšiča vedno zanimalo, kaj je tisto, s čimer lahko na neinvaziven način oziroma čim bolj naravno prispeva k odpravljanju vzrokov bolečine. To področje raziskuje že skoraj dvajset let, predvsem pa je pomembno, da ima rešitve in uspešne rezultate.

Če te nekaj boli, je težko funkcionirati

V Nado centru zdravja v Ljubljani bolečino, ki jo povzročajo hernija diska in druge bolezni hrbtenice, uspešno zdravijo z neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice (raztezanjem hrbtenice z ekstenzomatom). »Bolečine vplivajo na vse starostne skupine, vzroki pa so lahko različni, včasih profesionalno pogojeni, včasih posledica travme. Bolečina je lahko tudi blaga, skoraj neopazna, a vedno prisotna in akutne narave, posebno izražena v določenih posebnih gibih ali položajih telesa.

Zdravljenje s klasičnimi fizikalnimi metodami pogosto ne daje zelenega rezultata. Težava je v tem, da te metode delujejo kot blaženje težav in se ne posvečajo vzroku same težave, kar je mehanski pritisk na koren živca. Kadar tablete, injekcije in fizikalne terapije ne delujejo, pacientom zdravniki priporočijo kirurški poseg. A ni nujno, da je tako, opozarja Bernard Nikšič.

Zakaj »pod nož«, če to ni potrebno

»Pacienti k meni pridejo po drugo mnenje, največkrat pred načrtovanim kirurškim posegom. Svetujem jim neoperativno (brez operacije) dekompresijsko zdravljenje hrbtenice. S tem se lahko izognejo operaciji in morebitnim postoperativnim zapletom ter dolgim in dragim rehabilitacijam.« V Nado centru zdravja so pogosto rešilna bilka pacientom tudi z najtežimi diagnozami, še učinkoviteje iz vidika zdravja bi bilo, če bi se pacienti za pregled in obravnavo pri njih odločili prej. »Naši rezultati so resnični. V 85 odstotkih primerov po opravljeni dekompresijski terapiji hrbtenice ni potrebna operacija.«

Neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice pomaga pri bolečinah v hrbtenici, herniji diska, spondilolistezi, adolescenčni idiopatski

Barnard (Nado) Nikšič, mag. fizioterapije, je namesto klasičnih, pogosto invazivnih metod odpravljanja bolečin v hrbtenici našel uspešnejše rešitve. / FOTO: TINA DOKL

Nado center zdravja za težave v hrbtenici svetuje tudi zaposlenim v podjetjih. Pogovorijo se o tem, zakaj prihaja do težav in kako jih uspešno rešiti, da bo tudi delovno mesto prijetno okolje brez bolečin.

skoliozi, mravljincah v rokah in nogah, išiasu, degenerativnih spremembah diska, vrtoglavici in glavobolih, artrozi majhnih sklepov, športnih poškodbah.

»Vrtoglavica je eno tako veliko področje, pri katerem se pogosto vzroki ne rešujejo ustrezno. V osemdesetih odstotkih je vzrok za vrtoglavico v vratnih vretencih, ker prihaja do pritiska na ganglije, ki so povezani s srednjim

ušesom. Osnovni vzrok je torej čisto mehanski, ki ga lahko uspešno odpravimo, in ne neka težka patologija,« je pojasnil Nikšič.

Hernija in išias sta žal vse pogostejši težavi sodobnega človeka. Hernija diska oziroma zdrs medvretenčne ploščice je zelo resna in zelo boleča poškodba, ki se najpogosteje pojavi zaradi degenerativnih sprememb hrbtenice.

Z dekompresijsko terapijo hrbtenice vam v Nado centru zdravja pomagajo neoperativno rešiti bolečine z najsodobnejšimi aparaturnimi in strokovno usposobljenim timom. Celotni tretma prilagodijo vsakemu pacientu posebej, kajti pri tem šablone ni, poudarja Nikšič: »Imamo zelo dobre rezultate. Na Hrvaškem uspešno deluje sedem takih centrov, dokler nismo odprli centra v Ljubljani, sem imel veliko pacientov, tudi mladostnikov s skoliozo, na obravnavi v Zagrebu.« V 18 letih delovanja so naredili več kot sto tisoč postopkov dekompresijskih terapij hrbtenice.

Usmerjeni so v odpravljanje vzrokov

V Nado centru zdravja si za vsakega pacienta vzamejo

dovolj časa. Pri Bernardu Nikšiču traja prvi pregled najmanj eno uro. »Poglejte. Pacient mi toži o bolečinah v vratu, prepričan, da je to zaradi pritiska. Tako so mu povedali. Vzrok se lahko skriva čisto drugje, morda v krajši nogi. Uradno so bili pacientu predpisani analgetiki in neka splošno predpisana vadba, fizioterapija, ki pa, če se ne izvaja pravilno pod individualnim nadzorom, lahko povzroči še več škode ... Treba je namreč natančno vedeti in določiti, katere vaje so primerne za specifično diagnozo. In ko nič od tega pacientu ni pomagalo, so mu rekli, da je kriva njegova psiha ... Pacient se vrti se v začaranem krogu brez izhoda, tudi zato, ker so njegov "problem" želeli rešiti v desetih minutah – po principu manj je več. Tako ne bi smelo biti.« Dekompresijska terapija hrbtenice ima za razliko od klasične fizikalne terapije, ki se v glavnem posveča samo zmanjšanju simptomov, tudi to prednost, da je usmerjena v odpravljanje vzrokov.

Bernard Nikšič ima preprost recept: da svoje zdravje vzamete v svoje roke in zase poiščete najboljše rešitve.

Foto: Tina Dokl

So prvi in edini v Sloveniji, ki uporabljajo diagnostično napravo IDDIAG M360 pro, ki omogoča tridimenzionalni pregled hrbtenice brez sevanja. Oglasite se pri njih na pregledu, kjer naredijo sliko hrbtenice, obrazložijo vašo odstopanja in podajo napotke za zdravljenje ter priporočijo gibalne vaje za izboljšanje stanja.

NADO
CENTER ZDRAVJA

+386(0)1 235-1-999
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA
info@nado.si
www.nado.si

Odprti smo: PON-PET, 08:00 - 14:00 ali 14:00 - 20:00

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

IMATE BOLEČINE V HRBTU? MI IMAMO REŠITEV!

Pred

Po

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) (raztezanje hrbtenice z ekstenzomatom) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ išias
- ✓ diskus hernijo
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ spondilolistezo
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ skoliozo
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ mravljincah v rokah in nogah
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

Vse magije narave

V sredo so v Infocentru Triglavsko roža odprli razstavo naravoslovne fotografije Magična narava.

Na odprtju razstave Magična narava / Foto: Mojca Pintar

IGOR KAVČIČ

Bled – V razstavišču TNP je na ogled razstava najboljših fotografij mednarodnega fotografskega natečaja naravoslovne fotografije z naslovom Magična narava 2017. Natečaj je organiziralo Združenje naravoslovnih fotografov Slovenije v okviru evropskega projekta Life Naturaviva »Biodiverziteteta – umetnost življenja«.

Zmagovalne fotografije so bile izbrane iz bogatega in zelo raznolikega nabora, saj je na fotonatečaj z vsega sveta prispelo kar 3932 fotografij 270 avtorjev, od tega iz Slovenije 686 fotografij 46 avtorjev.

Strokovna žirija v sestavi Davorin Tome, Marjan Artnak (Slovenija), Pierluigi Rizzato (Italija) in Gunther Riehle (Nemčija) je najboljšo fotografijo izbirala v šestih tekmovalnih kategorijah: sesalci, ptice, ostale živali, svet rastlin, naravna pokrajina ter človek in narava. »Fotografije, ena boljša od druge, so se ves dan vrstile pred nami. Naša naloga je bila izbrati najboljšo in najboljšega fotografa. Pogosto nam je bilo pri odločitvi, katero izločiti in katero ne, težko, a v vsaki kategoriji je bilo prostora le za deset najboljših. Vodilo nas

je prepričanje, da dobra razstava ali knjiga nastane takrat, ko moraš zaradi omejenega prostora izločiti tudi zelo dobre fotografije,« je o izboru najboljših zapisal Davorin Tome.

Podeljeni sta bili dve najvišji priznanji, naravoslovni fotograf leta 2017 in naravoslovni fotograf leta Slovenije 2017, ter posamezna priznanja za zmagovalce posameznih šestih tekmovalnih kategorij. Naravoslovni fotograf leta je tako postal Bernt Østhus (Norveška) za fotografijo Golden Capercaille, naravoslovni fotograf leta Slovenije pa Matej Vranič za fotografijo z naslovom 1000 Frogs. Sicer je cilj projekta Life Naturaviva, ki ga izvaja deset partnerjev iz vse Slovenije, ljudem predstaviti biodiverziteteta in njen pomen. Ena izmed metod za doseg ciljev projekta je tudi predstavljanje biodiverziteteta s pomočjo izpovednih naravoslovnih fotografij.

Ob odprtju razstave je zbranim vodja natečaja dr. Davorin Tome iz Nacionalnega inštituta za biologijo v krajšem predavanju na primeru ptic pokazal, kako nastane kvalitetna naravoslovna fotografija. Razstava bo v Infocentru Triglavsko roža Bled na ogled do 18. februarja, vsak dan med 8. in 16. uro.

Razstavniki Galerije Pungert

Kranj – Galerijski svet Društva Pungert Kranj objavlja razpis za pridobitev razstavnih terminov v Galeriji Pungert v Kranju za leto 2019. K sodelovanju vabijo likovnike, fotografe, kiparje in avtorje celovitih likovnih projektov. S pisno prošnjo, ki naj vsebuje opis del oziroma koncepta, fotografijo reprezentativnega dela, kratko osebno predstavitev, želeni termin in kontaktne podatke, naj se do 28. januarja 2019 obrnejo na naslov Društvo Pungert Kranj (za galerijski svet), Trubarjev trg 6, 4000 Kranj, prošnje pa lahko oddate na elektronski naslov pungert@gmail.com. Kandidati bodo o izbiri obveščeni do 6. februarja 2019.

Predstavitve Gaberščikove knjige fotografij

Kranj – V okviru fotografske razstave nagrajenca Prešernovega sklada za leto 2018 Borisa Gaberščika bodo v Galeriji Prešernovih nagrajencev Kranj danes, 18. januarja, ob 17. uri predstavili njegovo novo knjigo fotografij, ki so nastale v zadnjih letih in za katere je bil avtor tudi nagrajen. Pred predstavitvijo knjige in pogovorom s poznavalci Gaberščikovega dela (Aleksander Bassin, Sarival Sosič, Hana Čeferin, Renata Štebih) bo organizirano še vodenje po razstavi z avtorjem.

Novi časi pred sto leti

Prejšnji teden so v Sokolskem domu v Škofji Loki odprli razstavo z naslovom Slovenci, začenjajo se novi časi (1918–1920), ki so jo pripravile sodelavke Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Razstavo spremlja filatelistična zbirka na temo prve svetovne vojne s prvo slovensko znamko serije Verigar v ospredju.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Fotografija v uvodu razstave, ki prikazuje manifestacijo ob ustanovitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov na Kongresnem trgu v Ljubljani 29. oktobra 1918, je impozantna. Nekoliko spominja na zborovanje več kot osemdeset let kasneje, ko je maja 1989 na istem mestu pesnik Tone Pavček bral tako imenovano Majniško deklaracijo, v kateri so takratne opozicijske politične stranke zahtevale suvereno državo slovenskega naroda. Zdaj jo imamo – Slovenijo. Tudi pred sto leti smo svojo državo na neki način že imeli, a le za 33 dni do 1. decembra istega leta, ko je srbski prestolonaslednik Aleksander Karađorđević razglasil njeno združitev s Kraljevino Srbijo v novo državo – Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tako je na ozemljih, kjer danes živi večina Slovencev, po prvi svetovni vojni in razpadu habsburške monarhije nastajala nova politična slika. Rojstvo nove države in mali človek, ki je najbolj občutil posledice končane vojne in političnih sprememb, ki so krojile njegov vsakdan, so teme, ki so zanimale štiri soavtorice razstave, ki je nastala pod okriljem Zgodovinskega arhiva Ljubljana (ZAL). »V zadnjih letih smo v Sokolskem domu že večkrat gostovali in se tu skorajda počutili kot doma,« je ob odprtju razstave povedal Mitja Sadek, direktor ZAL, katerega 120-letnico obstoja so na različne načine praznovali skozi celotno preteklo leto: »Tokratna razstava temelji na arhivskih dokumentih vseh petih enot našega arhiva, veseli pa sem tudi, da so osnovno razstavo obogatili filatelisti FD Lovro Košir Škofja Loka.«

Soavtorice razstave Slovenci, začenjajo se novi časi (1918–1920): Mira Hodnik, Dunja Mušič, Judita Šega in Elizabeta Eržen Podlipnik / Foto: Igor Kavčič

Razstavo so pripravile štiri soavtorice: Dunja Mušič iz enote Novo mesto, Mira Hodnik iz enote Idrija in Elizabeta Eržen Podlipnik ter Judita Šega iz Škofjeloške enote arhiva, slednja tudi v vlogi vodje projekta.

Naslov za razstavo Slovenci, začenjajo se novi časi, so našle v dokumentu, v katerem Italijani Slovence obljublajo lepše čase. To je bil sicer čas oblikovanja naše zahodne meje, ki se ni izteklo v našo korist. »Za razstavo smo pripravile gradivo, ki do sedaj širši javnosti še ni bilo poznano in se skoznj zrcali čas, ki je bil prelomen in je ljudem veliko obetal, a je bil za marsikoga tudi zelo težaven,« pojasnjuje Judita Šega. Postavitev je pregledna, obogatena s številnimi fotografijami in zanimivimi dokumenti ter podatki. Vsebinsko se razstava deli na tri dele, ki neopazno prehajajo eden v drugega.

»Prvi del je namenjen politični zgodovini prvih dveh let in pol po koncu vojne.

Predstavljamo ključne dogodke tega obdobja – konec vojne, umik vojske, izgradnjo nove jugoslovanske države. Sledi drugi del, ki je namenjen spremembam, ki so se najbolj videle na obličinu nove države, ljudje dobijo novega vladarja, uradni slovenski jezik, novo zastavo, državni grb, himno ...« pripoveduje Judita Šega in dodaja še tretji del, v katerem so predstavljene socialne in zdravstvene teme, ki so bile v tistem času prav tako izjemno pereče. »Poleg tega smo se dotaknile tudi vprašanja zahodne in severne meje, ki sta bili obe zarisani v škodo slovenskega naroda.« Razstavo tudi končuje jeseni 1920 z rapalsko pogodbo in plebiscitom na Koroškem, ki sta določila obe meji.

Predstavljen tudi Verigar

Razstavo je dodatno obogatil dr. Janez Cerkvenik iz Filatelističnega društva Lovro Košir, ki je na ogled

postavil različno filatelistično gradivo (poštne znamke, poštne žige, dopisnice, potovalna pisma, ovitke prvega dne, ilustrirane dopisnice, poštne spremnice, denarne in čekovne nakaznice, sodne povratnice in maksimum karte) in tudi razglednice, zemljevide, izrezke raznih časopisov, fotografije ter osebne dokumente, s katerimi je prikazal potek velike vojne tako na frontah kot v zaledju. Zbirko sestavljajo trije sklopi: Začetek in konec 1. svetovne vojne (1914–1918), Prve slovenske poštne znamke v poštne prometu (1919–1921/22) in Konec velike vojne, ki to ni bil.

Pri tem je poudaril prvi dve slovenski znamki iz serije Verigar, ki jih je naslikal slikar Ivan Vavopotič. V nominalni vrednosti deset in dvajset vinarjev z motivom suznja, ki trga verige, in v njegovem ozadju Triglav, obsijan s sončnimi žarki svobode v novi državi Kraljevini SHS, ter izpisom »država SHS« v cirilici in latini, sta bili dani v poštni promet 3. januarja 1919 v Ljubljani. V Kraljevini SHS so bile v poštne prometu uradno do pomladi leta 1921, iz potovalnih pisem in dopisnic ter drugih poštnih dokumentov pa se vidi, da celo do pomladi leta 1922.

Značilnost verigarjev je njihova pestra barvna paleta, različna vrsta lepila, različni papirji in veliko napak, ki so nastale pri tiskanju, od velikosti do zobčanja in perforacije robov. Zato so dandanes za filateliste še dodatno cenjene. Ob tem so pripravili tudi priložnostni žig na izpostavljenem poštnem okencu Pošte Slovenije. Obe razstavi bosta na ogled do 5. februarja.

Na izpostavljenem poštnem okencu so ob razstavi pripravili priložnostni poštni žig.

Svetovno prvenstvo invalidov

◀ 1. stran

Zato pri organizaciji tovrstnih dogodkov že mnogo let sodeluje tudi Slovenska turistična organizacija, je povedala Livija Kovač Kostantinovič, predstavnica STO.

»Tekmovanje, ki ga bomo gostili, je poleg paraolimpijskih iger največje tekmovanje v smučanju za športnike invalide in ponosni smo, da smo dobili to priložnost,« se je strinjal tudi Roman Jakič, predstavnik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite.

Slovenski tekmovalci, ki se bo podal v boj za medaljo, je Hrušičan Jernej Slivnik, ki je na novinarski konferenci pred dogodkom dejal, da se veseli tekmovanja doma. »Celo sezono sem treniral tako zavzeto, kot še nikoli do sedaj, in sem pred nastopom zelo samozavesten,« je povedal Slivnik, ki se mu je minuli teden med treningom pripetila manjša nesreča, dobil je namreč udarec v desno ramo, a je prepričan, da bo v ponedeljek, ko je na sporedu veleslalom, že na štartu.

V Kranjski Gori je torej vse pripravljeno, da gostijo pomembno tekmovanje v paraalpskem smučanju,

Foto: Gorazd Kavčič

Vodilni pri organizaciji tekmovanja (z leve): Milan Sajovic, Senka Kemperle, Janez Hrovat, Livija Kovač Kostantinovič in Roman Jakič, pred njimi slovenski junak Jernej Slivnik

Program svetovnega prvenstva:

Kranjska Gora:

- 19. 1. odprtje tekmovanja ob 17.30 v središču Kranjske Gore
- 20. 1. prost dan
- 21. 1. veleslalom (M) (1. tek 10.00, 2. tek 13.15)
- 22. 1. veleslalom (Ž) (1. tek 10.00, 2. tek 13.15)
- 23. 1. slalom (M) (1. tek 10.00, 2. tek 13.15)
- 24. 1. slalom (Ž) (1. tek 10.00, 2. tek 13.15)

Na Žlebeh / Sella Nevea:

- 29. 1. smuk (M/Ž)
- 31. 1. superkombinacija (M/Ž)
- 1. 2. superveleslalom (M/Ž)
- 1. 2. zaključna slovesnost

na podkorensko strmino so poleg desetih fiksnih snežnih topov namestili še devet dodatnih, poroča Senka Kemperle iz RTC Žičnice Kranjska Gora. Zagotavlja tudi, da bo teren profesionalno pripravljen, kljub nekoliko neugodnim vremenskim razmeram: »V čast in veselje nam je, da smo del tega odmevnega tekmovanja. Zavihali smo rokave in z ekipo zasnežili dovolj prog, da so vrhunsko pripravljene in da bo šel dober glas o Kranjski Gori v svet.«

Pokal SLOvenSKI maraton

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Pokal SLOvenSKI maraton v teku na smučeh tudi v letošnji zimski sezoni kroji pomanjkanje snežnih razmer.

Logarska dolina, Bohinj, Jezersko, Vojsko, Areh, Bloke, Črni Vrh, Planica, Pokljuka in Ribniška koča so bila predvidena prizorišča rekreativnih prireditev za smučarske tekače. Pokal SLOvenSKI maraton bi se moral začeti 6. januarja s Tekom po Logarski dolini, ki so ga prestavili, odpovedan je bil Maraton Bohinj, Maraton Jezersko in tudi Maraton Osankarica. V kasnejšem terminu sta še dve prireditvi na Gorenjskem,

in sicer 23. februarja Planiški teki in 2. marca Poključski maraton AS.

Špela Strasser iz Pokala SLOvenSKI Maraton, pravi: »Vsi skupaj držimo pesti, da bi Slovenijo zajela snežna pošiljka, saj za zdaj še ni bil realiziran nobeden od predvidenih maratonov. Vsi si želimo in upamo, da pride do prve izvedbe. Hkrati pa je prišla pobuda o pripravi brošure oziroma zloženke o slovenskih smučarskotekaških destinacijah. V njej bo zbranih dvajset tekaških destinacij v Sloveniji. Veselim se, da bodo lahko rekreativni tekači in ljubitelji teka na smučeh seznanjeni z vsemi urejenimi tekaškimi programi v Sloveniji.«

Mladi plavalci na mednarodnem tekmovanju

Kranj – Plavalni klub Triglav Kranj bo jutri, v soboto, organizator odmevnega mednarodnega plavalnega tekmovanja Boštjanov Dr. Fig. Tekmovanje, ki bo potekalo v Pokritem olimpijskem bazenu Kranj, je namenjeno mladim plavalkam in plavalcem, starim od 8 do 15 let, in je povezano s slovenskim kulturnim praznikom, saj je posvečeno tudi največjemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu. Od lani poteka tudi v spomin Boštjana Pavliča, ki je bil idejni vodja plavalnega spektakla. Organizatorji načrtujejo spektakularno prireditev, saj bodo obračune mladih plavalk in plavalcev iz Slovenije in tujine spremljali tudi vzporedni dogodki, od nastopa sinhronih plavalk do prihoda »dr. Franceta Prešerna« in »Primičeve Julije« v spremstvu balerin Baletne šole Stevens.

Celinski pokal in pokal FIS v smučarskih skokih

Planica – V Planici bo ta konec tedna pestro dogajanje. Jutri in v nedeljo bodo potekale številne aktivnosti ob Dnevu snega, poleg tega si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi tekmovanja na 102-metrski skakalnici. Dekleta bodo skakala za točke celinskega pokala, fantje za pokal FIS. Oba dneva bodo nastope začela dekleta (jutri bo prva serija ob 10. uri, v nedeljo ob 9.45). Fantje bodo jutri prvo serijo začeli ob 15.15, v nedeljo pa ob 13.15.

Jutri Šolski poključski maraton

Rudno polje – Šolski poključski maraton bo letos v 23. izvedbi. Lani je bil v Planici, letos se znova seli na Pokljuko. Dogodek bo na Rudnem polju potekal jutri, 19. januarja, med 9. uro in 14.30. Sočasno bo potekalo tudi Šolsko državno prvenstvo v smučarskem teku (ŠDP) Prijavljenih je skupaj 1476 učencev in dijakov iz štiridesetih osnovnih in treh srednjih šol.

Hokejisti Triglava uspešni v državnem prvenstvu

Kranj – V državnem hokejskem prvenstvu so v sredo hokejisti kranjskega Triglava premagali HDK Maribor. Rezultat je bil 14 : 2. Jutri se bodo z Mariborčani pomerili še hokejisti HKMK Bled. Tekma bo na Bledu. Triglavani pa bodo v ligi IHL odigrali dve tekmici v gosteh pri HK Vojvodina. Prva bo jutri, druga pa v nedeljo.

Rokometaši v spomin Jožeta Galofa

Škofja Loka – Rokometno društvo Urbanscape Loka bo danes pripravilo drugi Memorial Jožeta Galofa. V športni dvorani na Podnu se bosta ob 16.30 se pomerila Urbanscape Loka in Maribor Branik, ob 18. uri Maribor Branik in Celje Pivovarna Laško, ob 19.30 pa še Urbanscape Loka in Celje Pivovarna Laško.

Meta Hrovat do rezultata sezone

Kranj – Kronplatz v Avstriji je gostil peti veleslalom sezone svetovnega pokala za ženske. Odlično je nastopila Meta Hrovat, ki se vrača po poškodbi gležnja. Osvojila je sedmo mesto, kar je njena najboljša uvrstitev sezone in druga najboljša v karieri.

Na Jesenice prihajajo hokejisti iz Salzburga

Jesenice – V 33. krogu Alpske hokejske lige bodo hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice igrali na domačem ledu. V goste prihaja Red Bull Hockey juniors iz Salzburga. Tekma v Dvorani Podmežakla bo jutri, 19. januarja, z začetkom ob 18. uri.

Velik preobrat za uvrstitev v finale

Košarkarji moštva Helios Suns so se uvrstili na finalni turnir Pokala Spar, potem ko so po prvi tekmi za Šentjurjem imeli kar štiriindvajset točk zaostanka.

MAJA BERTONCELJ

Domžale – Znani so vsi štirje udeleženci košarkarskega finalnega turnirja Pokala Spar. V njem bodo igrali tudi košarkarji Helios Suns iz Domžal, ki so v četrtfinalu premagali Šentjur s 96 : 65 (24 : 16, 26 : 21, 28 : 14, 18 : 14). V finalu bodo igrali

še Petrol Olimpija, Sixt Primorska in Hopsi Polzela.

Domžalčani so se uvrstili na finalni turnir veselili v ponedeljek na domačem parketu. Povratno tekmo četrtfinala so proti Šentjurju začeli s kar 24 točkami zaostanka, nato pa pripravili velik preobrat in bili v skupnem seštevku boljši za

sedem točk. Prvi strelec moštva Helios Suns je bil Đoko Šalić z 18 točkami, Aljaž Bratec jih je dal 17, pomemben delež k uspehu pa so prispevali tudi mladi košarkarji do dvajset let. Dejan Jakara, trener ekipe Helios Suns, je po tekmi povedal: »Najprej bi iskreno čestital fantom za tale podvig. Mislim, da smo

zasluženo slavili. Presenetili so me predvsem mlajši igralci, ki so odigrali fantastično tekmo. Srčno upam, in s štabom bomo naredili vse za to, da bodo tako tudi nadaljevali. Velikemu številu tekem smo zdaj dodali še dve novi, ki pa bosta, upam, sladki in zgolj nagrada fantom za vztrajnost. Čaka nas še težek zaključek tedna, dve tekmi s trenutno najboljšo slovensko ekipo Primorsko. Poskušali se bomo dobro spočiti in maksimalno pripraviti, da odigramo še dve dobri tekmi.«

Domžalčani so včeraj v Ligi ABA 2 igrali s Sixtom Primorsko. Z istim nasprotnikom pa se bodo pomerili tudi jutri v Ligi Nova KBM. Tekma se bo v ŠD Domžale začela ob 19. uri. Košarkarje Šenčurja Gorenjske gradbene družbe v 14. kolu državnega prvenstva v ponedeljek čaka gostovanje pri Petrolu Olimpiji. V ponedeljek bo tudi žreb parov finalnega turnirja četverice 18. Pokala Spar.

Veselje košarkarjev moštva Helios Suns po velikem preobratu na povratni tekmi in uvrstitvi v finale / Foto: Gašper Papež

Kdo bo prevzel odgovornost

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so se odzvali na aktualno dogajanje glede upravljanja z velikimi zvermi, ko je najprej vlada iz odloka izvzela odvzem (odstrel) volkov, potlej pa je upravno sodišče na predlog mednarodnega okoljskega centra Alpe Adria Green zadržalo izvajanje že sprejete vladnega odloka o odvzemu dvesto medvedov iz naravnega okolja. V zbornici se sprašujejo, kdo bo zaradi zaustavitve upravljanja s populacijo medvedov in volkov prevzel odgovornost za

ogroženo varnost ljudi na podeželju. Kot navajajo, je po zadnjih podatkih ugotavljanja številčnosti v Sloveniji 975 medvedov, populacija pa se še veča in širi na nova območja. V zadnjih desetih letih se je število medvedov povečalo za dve petini, kar dokazuje, da je bil odvzem že sedaj manjši od prirasta. Če bi sodišče morebiti prepovedalo odvzem medvedov, bi se njihovo število občutno povečalo. »Slovenski prostor pa ne bo prenesel 1200 in več medvedov brez resnih posledic za življenje in ljudi na podeželju,« opozarjajo v zbornici.

Neposredna plačila v dveh delih

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je kmetijskim gospodarstvom že začela izdajati odločbe za izplačilo neposrednih plačil za lani. Letošnja novost je v tem, da bo denar vsem izplačala v dveh delih. Za prvi del, ki bo predstavljal do osemdeset odstotkov upravičenega zneska, bo izdala začasno odločbo in še v tem mesecu izvedla delno plačilo. Za drugi del, ki bo predstavljal približno petino celotnega zneska, bo izdala končno odločbo in preostali denar izplačala marca. Kot pojasnjujejo na agenciji, so se za izplačilo v dveh obdobjih odločili iz več razlogov: prvič – zato, da bi vsem kmetijam lahko v čim krajšem času zagotovili čim več plačil, drugič – natančni izračuni višine plačil za posamezni ukrep (plačilne pravice, zelena komponenta, mladi kmet, mleko ...) so možni šele po obračunu vseh vlog, in tretjič – v končni odločbi bodo lahko upoštevali povišanje vrednosti ovojnice za osnovna plačila, na ravni države za 1,5 odstotka.

Na občnem zboru o gradnji objektov in selekciji

Stara Loka – Člani Govedorejskega društva Škofja Loka se bodo jutri, v soboto, ob pol desetih dopoldne zbrali v gostilni Starman v Stari Loki na občnem zboru, na katerem bodo obravnavali poročila o lanskem delu in sprejeli letošnji program dela. Občni zbor bodo popestrili s predavanji Francija Pavlina o gradnji kmetijskih objektov v skladu z novo gradbeno zakonodajo in Igorja Stanonika o selekciji in kontroli.

Imenovali predstavnike v svete območnih enot

Kranj – Vlada je na nedavni seji imenovala predstavnike države v svete območnih enot Zavoda za gozdove Slovenije. V svet kranjske območne enote zavoda je imenovala Matevža Adamiča, v svet blejske območne enote pa Alenko Korenjak.

Kaj storiti, ko se pojavi lubadar

Srednji Vrh – Kmetijska svetovalna služba vabi v četrtek, 24. januarja, ob pol desetih dopoldne v gasilski dom v Srednjem Vrhu na predavanje z naslovom Kaj storiti, ko se pojavi lubadar. Predavala bosta lokalna gozdarja Janez Mertelj in Fredi Grilc.

Ni obetavno, a tudi ne kritično

»Prihodnost v slovenskem kmetijstvu morda ni obetajoča, a tudi ne tako kritična,« je dejal Branko Ravnik, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, na predstavi lanskih dosežkov in letošnjih načrtov zbornice.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – »Leto 2018 so zaznamovale dokaj dobra letina, obvladljive posledice naravnih nesreč ter državnozbornice volitve. Uredili smo pravne podlage za delovanje javnih služb v kmetijstvu in zaključili uvodne razprave o spremembi skupne kmetijske politike po letu 2020,« je ključno dogajanje v letu 2018 na ponedel-

direktor zbornice Branko Ravnik (doma z Broda v Bohinju) in naštel vrsto aktivnosti, s katerimi si je zbornica lani prizadevala za izboljšanje položaja kmetov in ostalih članov.

Pomembna je bila njena vloga pri pripravi in spreminjanju zakonodaje, ki vpliva na kmetijstvo in gozdarstvo. Tako je pripravila predloge o ureditvi zakupa državnih kmetijskih zemljišč,

V zbornici pričakujejo, da bo letošnje leto na zakonodajnem področju zelo aktivno in da bosta nova vlada in državni zbor na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja uveljavila nekatere nove rešitve. Zbornica bo pri tem spreminjanju zakonodaje sodelovala s svojimi stališči in predlogi, aktivno pa se bo vključila tudi v razpravo o skupni kmetijski politiki Evropske unije v obdobju 2021–2027. V okviru prilagajanja na podnebne spremembe bo nadaljevala aktivnosti za krepitev zavarovanja kmetijske pridelave.

Predsednik zbornice Cvetko Zupančič

Direktor zbornice Branko Ravnik

ljkovi novinarski konferenci povzel predsednik zbornice Cvetko Zupančič in dodal, da so pri obravnavi usmeritev skupne kmetijske politike podali predloge, ki vodijo k povečevanju obsega kmetijske pridelave, h krepitvi položaja kmetov v kmetijsko-živilski verigi in ohranitvi pridelave in prireje, še zlasti na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost. »Z novo skupno kmetijsko politiko se odpirajo nove možnosti, pri tem pa je izjemnega pomena, kako bomo možnosti prenesli v prakso. Prihodnost v slovenskem kmetijstvu morda ni obetajoča, po drugi strani pa ni tako kritična,« je dejal

o ukrepih za odpravo škode po podlubnikih, o obdavčitvi agrarnih skupnosti ter o vrednotenju kmetijskih nepremičnin – kmetijskih in gozdnih zemljišč in kmetijskih stavb, dosegla dvig sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje posevkov, nasadov in plodov ter boleznih živali, pripravila predlog novega sistema zavarovanja kmetijske pridelave, v sodelovanju s čebelarstvo zvezo predlagala spremembo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v delu, ki ureja plačilo pavšalnih prispevkov za dopolnilne dejavnosti, sodelovala pri zakonski ureditvi

začasnega in občasnega dela v kmetijstvu ...

Lansko dejavnost zbornice so pomembno zaznamovali tudi kmetijsko svetovanje, selekcijsko delo in certificiranje gozdov po sistemu PEFC. Zbornica je pomagala članom pri prehodu na elektronsko poslovanje, predvsem pri oddajanju obračuna prispevkov za socialna zavarovanja preko spletne aplikacije eDavki, ter pri pripravi zahtevkov za neposredna plačila (od 57.400 zbirnih vlog so jih vlagatelji 99 odstotkov pripravili s pomočjo zbornične javne službe kmetijskega svetovanja) ter tudi pri pripravi vlog za pridobitev denarja na razpisih za

različne ukrepe iz programa razvoja podeželja. Kot izvajalka postopkov potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij je lani podelila certifikate 320 kandidatom, izdala je knjižico Mali davčni vodič in dala kmetom 1250 brezplačnih pravnih nasvetov, sodelovala je pri vzpostavitvi sheme Izbrana kakovost in pripravi kodeksa Obisk v naravi, dosegla registracijo nekaterih fitofarmaceutskih sredstev, ki so nujno potrebna za kmetijsko pridelavo, dosegla spremembo pogojev za proizvodno vezana plačila pri zelenjadnicah in spremembo rokov košnje na naravovarstveno pomembnih območjih ...

Pripravili bodo nov rejski program

V Društvu rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji bodo letos pripravili nov rejski program, organizirali bodo državno razstavo in sodelovali na evropski razstavi v Belgiji.

CVETO ZAPLOTNIK

Rodica – V društvu, ki je tudi priznana rejska organizacija za črno-belo pasmo govedi v Sloveniji, bodo letos pripravili nov rejski program za obdobje 2019–2023, v katerem bodo ocenili genetski napredek v zadnjih petih oziroma desetih letih ter določili nove rejske cilje. V okviru strokovnega

izobraževanja načrtujejo letos začetni in obnovitveni tečaj o semenjevanju v lastni čredi, strokovno predavanje na temo Izživi v govedoreji v prihodnje – vizija 2030 ter pogovor o problematiki v govedoreji, predvsem o tem, kaj ji prinaša nova finančna perspektiva Evropske unije. Pomembna letošnja naloga bo izbor in priprava živali

za sodelovanje na evropski razstavi govedi črno-bele pasme 12. in 13. aprila v Belgiji ter organizacija državne razstave 25. junija, avgusta pa bodo skupino telic predstavili tudi na kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni. Tudi letos bo v okviru društva potekalo delo v interesnih skupinah rejcev, na novo bodo oblikovali klub otrok,

zainteresiranih za vzrejo zdravih telet. Julija bodo v Centru biotehnike in turizma na Grmu pri Novem mestu organizirali šesto mednarodno šolo mladih rejcev, načrtujejo pa tudi več strokovnih ekskurzij – v Novo Zelandijo, v Belgijo in v Luksemburg ter v Avstrijo in Švico, izdajo nekaterih strokovnih publikacij in revije Črno-belo govedo.

Gašper Napotnik še naprej ostaja predsednik društva.

Na volilnem občnem zboru društva, ki je bil ob koncu decembra na Rodici, so člani za predsednika društva izvolili Gašperja

Napotnika, ki je društvo vodil že doslej, njegova dva protikandidata na volitvah za predsednika – Tomaž Černivec iz Zgornjih Jarš in Denis Hrga iz Dragoviča – pa sta postala podpredsednika. Z Gorenjskega so bili v upravni oziroma v nadzorni odbor izvoljeni Jure Zaplotnik z Letenic, Marko Dolinar iz Vogelj, Gašper Zabret iz Bobovka in Boštjan Urbanc iz Gorici, z območja ljubljanske regije pa tudi Nada Jamšek iz Most pri Komendi in Damjan Zore iz Zgornjih Pirnič. Podjetja bo zastopala Petra Rozman iz Zadrage, mlade rejce pa Betka Čop iz Spodnjih Gorij.

Gorenjska podjetja dobra pri izvozu

Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj sodeluje pri čezmejnem projektu, ki povezuje avstrijska in slovenska mala ter srednja podjetja. V ta namen so organizirali Izvozni zajtrk, kjer je debata tekla o izvozu v Avstrijo.

NEŽA ROZMAN

Kranj – V okviru projekta Connect SME Plus, ki zajema program za samostojno usposabljanje za internacionalizacijo malih in srednjih podjetij iz Slovenije in Avstrije, so na Območni obrtno-podjetniški zbornici (OOZ) v Kranju organizirali Izvozni zajtrk. Srečanje, na katerem so predstavili projekt in vanj zajete vsebine, je bilo tudi priložnost za sodelujoče, da prisluhnejo zanimivim govorcem. Gospe je pozdravila Daniela Žagar, direktorica OOZ Kranj, enega izmed petih partnerjev pri projektu, ki je izrazila željo po povezovanju gorenjskih podjetij pri izvoznih poslih s tujino in pričakovanja podpore županov, saj danes posel težko izvajajo sam in je čezmejno povezovanje nujno. Srečanje je moderiral Primož Kristan, operativni vodja projekta Celje

International, projekta, ki združuje in čezmejno povezuje podjetja iz celjske regije. Prav takšne oblike povezovanja si v Kranju želi tudi Žagarjeva.

Izvozni zajtrk se je osredotočal na izkušnje z uspešno izvozno taktiko podjetij in pomočjo manjšim podjetjem, ki se na to poslovno pot še podajajo. Svoje izkušnje je delil direktor zimske divizije pri Elanu Leon Korošec. Elan je velik mejnik v izvozu dosegel že leta 1952, ko je začel izvoz v ZDA, saj je takratno vodstvo dojelo, da je domači trg premajhen. Malim in srednjim podjetnikom Korošec svetuje, da se posvetijo trženju lastnih izdelkov, ne le da jih prodajajo večjim podjetjem. »Pomembno je doumeti, zakaj nekaj delamo, in ne le, kaj delamo,« je poudaril v svojem predavanju. Izvoz pri Elanu predstavlja kar devetdeset odstotkov vseh prihodkov, posebno

Leon Korošec, direktor zimske divizije pri begunjskem Elanu, je predaval o izvoznih strategijah podjetja, ki je eno uspešnejših tako v gorenjskem kot tudi v svetovnem merilu.

pomembna je pri tem zimska divizija, s tem pa je podjetje postalo številka pet na svetovnem zemljevidu proizvajalcev smučiči.

Kot predavatelj je v Kranj prišel tudi Miran Breznik, certificiran izvozni

svetovalec, tudi svetovalec pri Austrian Business Academy. Udeležencem je predstavil ključne točke, na katere morajo biti pozorni pri vključevanju na avstrijski trg, saj ima ta določene zakonitosti, ki morda na

Slovenskem ne veljajo. »Bodite pozorni, da vse, kar obljubite, tudi natančno izpolnite, saj v nasprotnem primeru na avstrijskem trgu pogorite. Najbolj držijo tisti dogovori, ki so zapisani,« je svetoval Breznik in pohvalil Slovenijo, ki je zelo dobro pozicionirana na izvoznem področju in tudi bogata z znanjem in inovacijami. Prav inovacije so temelj avstrijskega gospodarstva, ki je bogato v industriji, kar je mnogim manj znano. Obenem so delavske stavke v Avstriji prava redkost, saj že iz njihove zgodovine izvira želja, da bi čim bolj dosegali kompromise. Gorenjska podjetja so po besedah Breznika zelo uspešna pri izvozu in so bila prva, ki so vstopala na avstrijski trg, a so povečini potrebovala tri do štiri leta, da so se dobro ugnezdila, zato opozarja, da sta za internacionalizacijo pomembna dobra priprava in veliko časa.

Skupinski nakup klimatskih naprav

Kranj – Zveza potrošnikov Slovenije vabi k skupinskemu nakupu klimatskih naprav, ki so bile testirane na neodvisnem mednarodnem primerjalnem testu potrošniških organizacij. V prvi fazi na svoji spletni strani zbirajo prijave zainteresiranih potrošnikov, v drugi polovici februarja pa bodo predstavili izbrane ponudnike in modele, ki bodo na voljo v skupinskem nakupu. Izbirali bodo le med napravami, ki so dosegle dovolj visoko oceno na testu potrošniških organizacij.

Podpisali pogodbo z Airbusom

Zgornji Brnik – Adria Tehnika je s proizvajalcem letal Airbus podpisala pogodbo o dolgoročnem sodelovanju na področju podpore in vzdrževanja letal Airbus A320FAM. Podjetje letala tipa A320 sicer vzdržuje že od leta 1989. Podpis pogodbe, s katero so sodelovanje še razširili, pa je dodatna potrditev vrhunske usposobljenosti ekipe. Airbus je eden največjih svetovnih proizvajalcev letal, ki je leta 2017 ustvaril 33 milijard evrov prihodkov.

Lani zbrali za milijardo evrov več dajatev

Davčni zavezanci so lani finančni upravi plačali milijardo evrov več dajatev kot v letu prej, več kot 95 odstotkov vseh finančnih obveznosti pa so vplačali prostovoljno.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava (Furs) je po prvih znanih podatkih lani pobrala 16,6 milijarde evrov javnofinančnih prihodkov, kar je bilo 1,07 milijarde evrov več kot v letu prej in skoraj tri milijarde evrov več kot ob ustanovitvi Fursa leta 2014, ko je bilo pobranih 13,6 milijarde evrov prihodkov. Vse štiri blagajne javnega financiranja, to je državni proračun, zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavod za zdravstveno zavarovanje in proračuni občin, so lani prejele več denarja, prihodki so bili višji od vseh pomembnejših dajatev, izjema so bile le trošarine.

Velik porast pri dohodnini

Prispevki za socialno varnost za zagotavljanje pravic iz pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, ki se pretežno vplačujejo v pokojninsko in v manjšem obsegu tudi v državni proračun, so

v primerjavi z letom prej porasli za 461 milijonov evrov in so v skupnem znesku presegli 6,5 milijarde evrov vplačil. Še posebej ugodne rezultate izkazuje finančna uprava pri davkih na dohodek in dobiček, pri tem pa so bili prihodki od dohodnine višji za 251 milijonov evrov ali za 11,4 odstotka, davek na dohodek od pravnih oseb pa je bil višji za 79 milijonov, kar je pomenilo 10,4-odstotno povečanje. Davek na dodano vrednost je bil glede na predhodno leto višji za 242 milijonov evrov ali za 6,9 odstotka, trošarin pa so pobrali 1,56 milijarde evrov, kar je bilo 25,7 milijona evrov ali 1,6 odstotka manj kot leto prej.

Vse več prostovoljno plačanih dajatev

Kot poudarjajo v finančni upravi, so kar 95 odstotkov javnofinančnih prihodkov pobrali prostovoljno, to pomeni, da so jih zavezanci vplačali še pred začetkom izvršbe. Delež prostovoljno plačanih dajatev se povečuje

Kar 95 odstotkov javnofinančnih prihodkov so lani pobrali prostovoljno, to pomeni, da so jih zavezanci vplačali še pred začetkom izvršbe.

hitreje kot porast plačanih prihodkov, k temu pa so poleg ugodne gospodarske rasti prispevali zakonodajni ukrepi za poenostavitev poslovanja ter davčni ukrepi, ki so usmerjeni k zagotavljanju čim bolj preprostega izpolnjevanja davčnih obveznosti.

Davčni dolg se zmanjšuje

Vse od ustanovitve Fursa se znižuje tudi davčni dolg. Ob koncu lanskega leta je znašal nekaj manj kot 1,2 milijarde evrov in je bil v primerjavi z letom prej nižji za 70 milijonov evrov, glede na leto 2014, ko je začela delovati finančna uprava, pa je bil nižji za 224 milijonov evrov, kar pomeni skoraj 16-odstotno znižanje.

Addiko gotovinski krediti

Brez odvečne dokumentacije in brez stroškov vodenja!

Addiko Bank
Kjer je 2 + 2 = 4

addiko.si

Poslovalnica Kranj
Koroška cesta 1
04 201 08 80

Umrli v trčenju pred Stenom

Čelno trčenje pred predorom Sten v Škofji Loki je v sredo terjalo življenje enega od voznikov.

Foto: PU Kranj

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – V sredo popoldne je v silovitem trčenju pred predorom Sten na škofjeloški obvoznici umrl voznik osebnega avtomobila, drugi voznik pa se je poškodoval. Zaradi oglada kraja nesreče in odprave njenih posledic je bil predor Sten zaprt več ur.

Prometna nesreča se je zgodila v sredo okoli 15.30, po ugotovitvah policistov pa je do trčenja prišlo zaradi nepravilne strani vožnje voznika osebnega avtomobila, ki je nesrečo preživel. Med vožnjo v smeri Škofje Loke je pred predorom Sten silovito trčil v voznika, ki je pripeljal nasproti in je umrl na kraju nesreče. Gre za prvo letošnjo smrtno žrtev na gorenjskih cestah, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Policisti so na škofjeloški obvoznici v lanskem letu obravnavali šest prometnih nesreč, v dveh so se udeleženci lažje poškodovali. V letu 2016 so obravnavali štiri nesreče z lahkim poškodbami. »Nobeden od vzrokov za nastanek prometne nesreče ne izstopa, zgodile pa so se zaradi nepravilne strani vožnje, nepravilnega prehitevanja, neprilagojene hitrosti, neupoštevanja pravil o prednosti in neustrezne varnostne razdalje,« so razložili na PU Kranj. Na območju predora Sten od marca lani konstantno izvajajo meritve hitrosti s stacionarnim radarjem. Rezultati so pokazali, da v povprečju hitrost prekoračita dva udeležena dnevno, skupno jih je bilo lani 615. Dnevno se sicer skozi predor, kjer je hitrost omejena na 60 km/h, pelje okoli sedem tisoč vozil.

Zaradi požara evakuirali Baragov vrtec

Stražišče – Včeraj okoli 12.30 so gasilci odhiteli do Baragovega vrtca v Stražišču, po katerem se je začel viti gost dim, vzroka pa zaposleni niso našli. Šele gasilci so ob pregledu objekta, iz katerega so že pred njihovim prihodom evakuirali vseh 63 otrok, ugotovili, da je zagorelo v sušilnem stroju v kletnih prostorih vrtca. Požar so pogasili in prostore temeljito prezračili, po dobri uri pa so se otroci, ki so bili med intervencijo nastanjeni v bližnjem župnišču, spet lahko vrnili v igralnice.

Foto: Primož Pičulin

Oropal prodajalno

Kamnik – V ponedeljek okoli 17.45 je neznan storilec oropal prodajalno v Kamniku. Od prodajalke je zahteval denar, svoje zahteve pa je podkrepil z orožjem. Izročila mu je okoli 150 evrov, nato pa je zbežal s kraja. Policisti storilca še iščejo.

Različna mnenja izvedencev

Na kranjskem okrožnem sodišču se je minuli ponedeljek nadaljevala pravda za odškodnino, ki sta jo zoper kranjsko porodnišnico vložila starša danes petletne deklice, ki je zaradi zapletov pri porodu utrpela hude posledice.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Pet let po dogodku se nadaljuje odškodninska pravda staršev petletne deklice Gaje iz Kranja proti kranjski porodnišnici. Deklica je zaradi zapletov pri porodu utrpela hude posledice, saj naj bi se pri porodu zgodila zdravniška napaka, zaradi katere naj osebje ne bi opravilo potrebnih preiskav, posledično pa naj bi se deklica sedem ur dušila in se rodila s cerebralno paralizo in epilepsijo. V bolnišnici, kjer se že tako spopadajo z velikimi finančnimi težavami, že od začetka očitke zavračajo.

Starša deklice od bolnišnice in Zavarovalnice Triglav zahtevata skupno okoli milijon evrov odškodnine ter rente za izgubljeni prihodek, prilagoditve in strokovno pomoč za deklico. Obravnava primera se je začela lani, ko je sodišče imenovalo sodna izvedenca rentgenologije ter ginekologije in porodništva, ki naj bi preučila potek poroda in ugotovila razloge za deklinine težave. Na tokratni obravnavi je

Foto: Andraž Sodja

Odvetnik Aljoša Ravnikar v odškodninski tožbi zoper kranjsko porodnišnico zastopa starša petletne Gaje.

prva nastopila ginekologinja Tanja Premru Sršen, članica strokovnega nadzora zdravniške zbornice, ki je po samoprijavi bolnišnice pregledala primer. Premru-Sršenova je ocenila, da je bil porod voden v skladu z uveljavljeno prakso, zapisi CTG, prek katerih se je spremljalo stanje otroka med porodom, pa po njenih ocenah ne kaže na hipoksijo oziroma pomanjkanje kisika. Po ocenah Premru-Sršenove je bil razlog za težave deklice sepsa, nastala zaradi okužbe

s streptokokom v maternici: »Takšni primeri se dogajajo, so se dogajali in se bodo dogajali.« Poudarila je še, da sepsa s tovrstno okužbo lahko napreduje zelo hitro, ocenila pa je tudi, da niso našli indicij, ki bi kazali na težave ali potrebo po carskem rezu.

Njeno mnenje je v nasprotju z drugimi strokovnjaki, ki so pregledali omenjeni primer in v tej zadevi podali svoje mnenje. Sodni izvedenec radiologije Miran Jeromec je ob pojasnilu izvedenjskega mnenja na podlagi

posnetkov magnetne resonance, ki so nastali pet dni po rojstvu deklice, poudaril, da posnetki kažejo na hude hipoksične okvare organov zaradi pomanjkanja kisika in ne zaradi sistemske sepse, saj se vnetne spremembe na posnetkih kažejo drugače, predvsem niso simetrično razporejene po možganih.

Na prihodnji obravnavi 19. februarja bo svoje mnenje povedala še sodna izvedenka za ginekologijo in porodništvo, nato pa bo sodišče, kot je napovedala sodnica Irena Ahačič, predvidoma izdalo vmesno sodbo, po kateri bo v primeru, da bodo razsodili v prid staršem, razsojala le še o višini odškodnine. V tem primeru bo predvidoma imenovan tudi izvedenec pediatrije. Njegovo imenovanje sta že v trenutni fazi postopka predlagala tako pooblaščenka bolnišnice Kaja Breznik Ladinik kot tudi pooblaščenec tožečih Aljoša Ravnikar, ki je ocenil, da bo sodišče z novim izvedencem lahko pridobilo še dodatno mnenje o neobstoječi sepsi.

Zaščiteno ujedo imel v ujetništvu

Policisti so pred tednom dni pri osebi z Gorenjskega zasegli zaščiteno samico postovko, ki jo je imela leto in pol v ujetništvu.

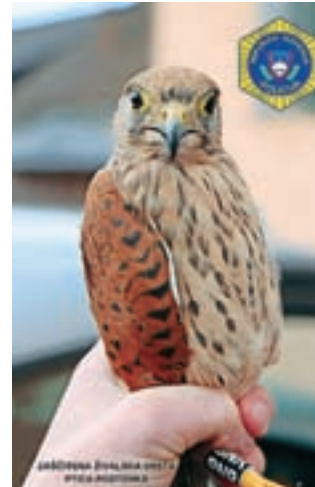
SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski kriminalisti so pred tednom dni pri občanu zasegli živo ptico postovko. Ker gre za ujedo, uvrščeno na seznam zaščitene živalske vrste po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, bodo Gorenjca kazensko ovadili za kaznivo dejanje nezakonitega ravnanja z zaščiteno živalmi in rastlinami, za kar je zagrožena kazen zapor do treh let. Sumijo ga namreč, da je iz okolja vzel zaščiteno žival – samico ptice postovke – ter jo na dvorišču v kletki leto in pol zadrževal v ujetništvu. »Ne glede na razlog je prepovedano že samo zadrževanje zaščitene živalske vrste,« je razložil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj. Kriminalisti so s prvimi ugotovitvami seznanili tudi pristojni inšpektorat za okolje in prostor.

Ker zasežena divja ptica po oceni strokovnjaka ne bi bila sama zmožna preživeti v naravi, so jo policisti

predali v oskrbo Zatočišču za živali prosto živečih vrst na Muti, kjer jo bodo poskušali rehabilitirati. Po oceni veterinarja dr. Zlatka Goloba je sicer ptica v dokaj dobri kondiciji, vendar pa bo potrebna vsaj trimesečno veterinarsko oskrbo. Njen odpust v naravo bo tako mogoč šele čez nekaj mesecev.

Kriminalisti so občana obravnavali na podlagi prijave Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS). »V decembru 2018 smo na društvo prejeli anonimno prijavo o neprimernem in zelo verjetno tudi nezakonitem zadrževanju ujede v ujetništvu na območju Gorenjske. Na podlagi fotografij, ki so bile priložene prijavi, smo na PU Kranj podali pisno prijavo nezakonitega zadrževanja ujede v ujetništvu,« so pojasnili v DOPPS. »Osumljenec je ptico v ujetništvu zadrževal vsaj dobro leto in pol. Ptica je bila v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah (zamrznjena voda za pitje)

Samica postovke ni samo na seznamu zavarovanih živalskih vrst, ampak tudi na rdečem seznamu ptičev gnezdilcev, za katere obstaja nevarnost, da bodo zaradi sprememb v življenjskem prostoru postali ogroženi. / Foto: PU Kranj

in brez ustrezne oskrbe – kletka živali ni bila redno čistena, po tleh kletke trupla mrtvih ptic, ježa itd. Osumljenec je doma prav tako izdeloval ter nadalje prodajal pasti za lov na ujede z živo

vabo. Lov na ujede s pastmi je v Sloveniji prepovedan in predstavlja kaznivo dejanje nezakonitega lova,« so še dodali. Kot še opozarjajo, so v lani začel štiriletne projekt Adriatic Flyway 4, v okviru katerega se ukvarjajo tudi z nezakonitim zadrževanjem zavarovanih vrst ptic v ujetništvu, spoznali, da je v Sloveniji zadrževanje zavarovanih vrst ptic v ujetništvu veliko več, kot so si predstavljali. »Zato na tem mestu pozivamo vse ljubitelje ptic in narave, da nam ob zaznavi suma nezakonitega zadrževanja ptic informacije posredujejo na dopps@dopps.si ali na telefon 041 955 988,« so pozvali.

V primeru zaznave nezakonitega lova ali posedovanja, odvzema oziroma drugih dejanj z zaščiteno živalmi lahko seveda obvestite tudi policiste in jim posredujete konkretne podatke, ki jih bodo policisti v postopku lahko preverili in nato ukrepali na podlagi zakonskih določil in stroke.

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Veliko lepih trenutkov in »prekucij«

Aleksandra Kornhauser Frazer, ugledna znanstvenica svetovnega formata, je pri svojih 92 letih objavila avtobiografijo Poti in srečanja, ki jo je v teh dneh predstavila v domači Škofji Loki.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Aleksandra Kornhauser Frazer je v Škofji Loki, kjer je od leta 1994 tudi častna občanka, predstavila svojo knjigo Poti in srečanja: Dva- in devetdesetletna znanstvenica, ki pravi, da se zaradi zdravstvenega stanja včasih počuti, »da bi kar poletela, včasih pa se kar vlečem«, je v dvournem strnjenem govoru duhovito nizala utrinke iz svojega bogatega življenja, na koncu pa še podpisovala svoje knjige. Kot vsako življenje je bilo tudi njeno polno lepih trenutkov in prekucij, je dejala ob srečanju s svojimi rojaki. Rojena je bila na dan velike poplave 26. septembra 1926, zato so ji radi rekli, da jo je voda prinesla. Njen oče, lesni trgovec, ki je obubožal v veliki gospodarski krizi, se je z družino preselil v skromno hišo ob Sori, kjer so živeli z družino Aleksandrine mame. »Sora je moj dom in sem sem pripeljala veliko zame pomembnih ljudi, ki so vsi po vrsti hvalili lepoto tega kraja in bili presenečeni, da ga ne kažemo svetu kot Bled

ali Bohinj,« je navrgla ugledna znanstvenica. V knjigi popisuje, kako jo je življenjska pot iz domače hiše skozi šole vodila za obzorja domačije v širni svet, skozi različne življenjske preizkušnje. Med njimi je bila tudi vojna, ko se ji je posebej boleče vtisnil v spomin poboj talcev za Kamnitnikom. Njena družina je vojno preživela v zaporih, taboriščih in na prisilnem delu, a na srečo preživela.

Z učiteljskega tečaja na svetovno priznane akademije

Po vojni si je bolj kot vsega želela šolanja. Šla je na učiteljski tečaj v Kranju, zatem na učiteljske, dobila je delo kot učiteljica v Kamniku. Želela se je vpisati na univerzo in študirati kemijo, vendar je brez gimnazijske mature niso sprejeli. Delala je kot učiteljica, zraven pa se ob polni zaposlitvi pripravljala na maturo in jo naposled opravila z odliko. Ko se je slednjič vpisala na študij kemije in dobila tudi stipendijo, pa ji je umrl oče, in da bi lahko preživljala družino, je vrnila

stipendijo in se znova zaposlila. Še naprej pa je ob delu tudi študirala, pogosto pozno v noč. Tako pozneje kot profesorica na univerzi ni bila preveč razumevajoča do študentov, ki so tarnali, da so preobremenjeni, je spomnila ob predstavitvi knjige. Že kmalu po diplomi je tudi doktorirala in profesorica dr. Marija Perpar, ki jo omenja med pomembnimi osebnostmi iz svojega življenja, jo je poslala na tuje v Švico in Anglijo, pozneje pa je kot kot Fulbrightova študentka odšla tudi v Ameriko. Svojo prvo nagrado za raziskovalno delo je dobila v Nemčiji in zatem se ji je odprl širni svet. Kot raziskovalka se je ukvarjala z raziskavo rženih rožičkov za namene farmacevtske industrije, pozneje z multidisciplinarno sintezo znanosti, kjer velja za njeno začetnico, več desetletij se je ukvarjala s sistemi znanja. Kot profesorica in raziskovalka je delala na ljubljanski univerzi in nato na uglednih mednarodnih institucijah. Bila je direktorica mednarodnega centra UNESCO za kemijske študije. Njeno

Aleksandra Kornhauser Frazer s hčerko Lilijano Kornhauser Cerar / Foto: Primož Pičulin

raziskovalno področje je kemija naravnih spojin, proučevala je informacijsko metodologijo (prvi računalnik je univerza dobila leta 1971) z aplikacijami v raziskovanju, izobraževanju in razvoju v industriji. Vodila je številne domače in mednarodne projekte za kemijsko izobraževanje, varovanje okolja in trajnostni razvoj, delala za Združene narode in Svetovno banko, predavala na različnih znanstvenih zasedanjih in kongresih. Kot znanstvenica je doma obšla vse celine, trikrat je obkrožila svet, srečala veliko dragocenih ljudi. Več kot dvesto strokovnih člankov, vrsta knjig in učbenikov pričča o njenem plodnem delu. V zvezi s sodelovanjem v projektih naravoslovja za otroke, kjer je nastalo več brošur, ena med njimi je tudi Pamet je boljša kot žamet,

omeni, da so jo želeli vreti z univerze, češ da resnemu znanstveniku ne pritiče tako delo. Danes pa se z založnikom Branimirjem Nešovičem pri založbi Modrijan, ki je izdala tudi njene Poti in srečanja, dogovarja, da bi kazalo izdati še kakšno tovrstno knjigo.

Edina ženska z japonsko »Nobelovo nagrado«

Aleksandra Kornhauser Frazer je za svoje znanstveno delo dobila tudi več priznanj. Zelo ljubo ji je prvo odlikovanje, Martin Krpan, ki ga ji je za njeno duhovitost in sproščenost pri obravnavi političnih vprašanj dodelil časopis Pavliha. Kornhauserjeva je namreč v svoji dolgoletni karieri zašla tudi v politiko. Bila je podpredsednica vladi Staneta Kavčiča, odgovorna za šolstvo, zdravstvo, znanost, pokojnine ... Po Kavčičevem

padcu je še nekaj časa ostala v izvršnem svetu, sicer pa ji ta svet ni bil preveč blizu in si je želela nazaj v znanost. Med najprestižnejšimi pa je najvišja japonska nagrada Honda za njen prispevek k razvoju in uporabi metod za multidisciplinarno sintezo znanja predvsem na področju razvoja čistih tehnologij in varovanja okolja. Prejela jo je leta 1999 in je v štiridesetih letih še vedno edina ženska prejemnica.

Veliko utrinkov je nanizala ugledna rojakinja svojim Ločanom na predstavitvi knjige v Sokolskem domu, ki se je udeležila s svojimi družinskimi člani. Ob tem je tudi s ponosom poudarila, da jabolko ne pade daleč od drevesa: njena hči edinka, zdravnica dr. Lilijana Kornhauser Cerar je bila lani izvoljena v svetovno akademijo za perinatno medicino.

Pogovor

Egi Gašperšič – glasbeni pedagog, skladatelj, zborovodja, organist, častni občan ... **Stran 20**

Pogovor

Nina Mozetič iz Radovljice: Ločitev je še posebno boleča za otroka. **Stran 21**

Zanimivosti

Dr. Božidar Brudar v knjigi Smučarski skoki: Skrivnost dolgih skokov? Fizika! **Stran 22**

Od petka do petka

O volitvah še po volitvah

Predsednik republike Borut Pahor se je posvetoval glede spremembe volilne zakonodaje, ki jo zahteva ustavno sodišče. V Kopru in Šmarjeških Toplicah sta se poraženca pritožila na izid županskih volitev.

SIMON ŠUBIC

Posveta o volilni zakonodaji

Predsednik republike Borut Pahor je na podlagi odločitve ustavnega sodišča, da je del zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor neustaven, ta teden organiziral posvetovalno s pravnimi strokovnjaki ter z vodji parlamentarnih strank in poslanskih skupin. Na sredinem posvetu s pravno stroko so tako ugotovili, da je zakonodajalec dolžan spremeniti volilno zakonodajo tako, da parlamentarne volitve ne bodo nikakor ustavnopravno vprašljive. Slednje bo zahteven zahtev, saj imajo stranke različne poglede na ureditev volilne zakonodaje. Nekatere se namreč nagibajo k ukinitvi volilnih okrajev in uvedbi preferenčnega glasu, pri čemer so različna mnenja, ali naj bo preferenčni glas absolutni ali relativni. Spet druge se zavzemajo le za ustrezno preureditev volilnih okrajev.

Pritožbi dveh poražencev

Čeprav je od drugega kroga lokalnih volitev minil že poldrugi mesec, sta izida županskih volitev v občinah Koper in Šmarješke Toplice še vedno vprašljiva. Nekdanji koprski župan Boris Popovič, ki ga je na zadnjih

volitvah premagal Aleš Bržan, se je namreč konec prejšnjega tedna pričakovano pritožil na upravno sodišče zoper izid županskih volitev, obenem je vložil še zahtevo za izdajo začasne odredbe, s katero bi sodišče prekinilo izvrševanje funkcije župana do pravnomočne odločitve o vloženi pritožbi. O pritožbi nad volilni rezultat je ta teden spregovorila tudi nekdanja šmarješka županja Bernardka Krnc, ki jo je tekmeč Marjan Hribar 2. decembra porazil le za dva glava. Želi, da o njeni pritožbi najprej odloča občinska volilna komisija in šele nato občinski svet. Če jo bodo zavrnili, se bo zaradi domnevnih napak na volitvah in v delu občinske volilne komisije pritožila še na upravno sodišče.

Iz vojske v zapore

Po pobegu dveh pripornikov javnost že nekaj časa spremlja izmenjavo očitkov med sindikatom pravosodnih policistov in vodstvom koprškega zapora in Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij glede odgovornosti za blamažo. Koprski zapor, ki ga po novem začasno vodi Janja Pahor Mohorič, je ta teden obiskala ministrica za pravosodje Andreja Katič, ki je priznala, da v Kopru primanjkuje skoraj 35-odstotkov pravosodnih policistov.

V vseh slovenskih zaporih sicer primanjkuje skoraj 140 pravosodnih policistov in trideset drugih strokovnih delavcev, težave pa rešujejo tudi z angažiranjem upokojenih sodelavcev. Pristojni ministri za pravosodje, finance in javno upravo so se sicer ta teden dogovorili, da bodo kadrovske stiske v prihodnje reševali tudi z možnostjo prehajanja vojakov po 45. letu med pravosodne policiste. Tak je tudi predlog sindikata ministrstva za obrambo.

Zavrnili referendum o migracijah

Državnozborski odbor za zunanjo politiko je v sredo zavrnil predlog poslancev SDS in SNS za razpis posvetovalnega referenduma o globalnem dogovoru ZN o migracijah, h kateremu je Slovenija pristopila 10. decembra v Marakešu. Branko Grims (SDS) je tako dejal, da je globalni dogovor o migracijah zagotovilo, ki bi jo veljalo prepustiti ljudstvu, referendum pa bi bil smiseln le, če bi se vsi vnaprej zavezali, da bi spoštovali izide. Zunanji minister Miro Cerar je na drugi strani opozoril, da je sprejemanje mednarodno-pravnih aktov, kot je dogovor o migracijah, v pristojnosti vlade, in ne državnega zbora, parlament pa lahko

raziše referendum zgolj o vprašanih iz svoje pristojnosti. Zato je obravnava tega predloga po njegovih besedah brezpredmetna, je še povedal.

Ovadbja v primeru Kengurujčki

Ljubljanski kriminalisti so končali preiskavo sumov neprimerne ravnanja z otroki v ljubljanskem zasebnem zavodu Kengurujčki, kar je v javnost prišlo lani oktobra. Kriminalistična preiskava je pokazala, da je 67-letna lastnica zavoda opravljala delo varuške, čeprav za to ni bila usposobljena. Njena naloga je bila zgolj priprava obrokov, opravljanje hišne gospodinjine in morebitna pomoč varuškam, v resnici pa je odredjala, kdaj in kako se bo varstvo izvajalo, nasvete varušek pa je zavračala, je povedal vodja oddelka za splošno kriminaliteto na Policijski upravi Ljubljana Valter Zrinski. Kriminalisti so tudi ugotovili, da je osumljenka pri varstvu uporabljala nestrokovne in netične vzgojne metode, kot je posiljevanje otrok s hrano in povijanje v rjuhe, zato so osumljenko ovadili zaradi kaznivega dejanja zanjevanja mladoletne osebe in surovega ravnanja na škodo desetih otrok, za kar je zagrožena kazen do treh let zopora.

Predsednik države Borut Pahor se je o volilni zakonodaji najprej posvetoval s pravnimi strokovnjaki.

Poraženca županskih volitev v Kopru in Šmarjeških Toplicah Boris Popovič in Bernardka Krnc sta se pritožila nad rezultatom volitev. / Foto: Gorazd Kavčič

Pravosodna ministrica Andreja Katič se je dogovorila, da bodo kadrovske vrzeli v zaporih reševali tudi z odsluženimi vojniki. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovinci v zamejstvu (647)

Korak v svet literature

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Koroški šolarji in dijaki, stari od osem do petindvajset let, tako Slovenci kot njihovi vrstniki, ki slovenščine v otroštvu niso poznali, vendar so se začeli učiti, so znova povabljeni k pisanju v okviru natečaja Pisana pomlad. Že deveto leto ga organizirajo Krščanska kulturna zveza in Slovenska kulturna zveza v sodelovanju z Volbankovo ustanovo, ki pomaga pri ohranjanju slovenske besede na Koroškem. Kdor se bo odločil za sodelovanje na natečaju, bo moral do 15. marca poslati na naslov Volbankova ustanova, Pisana p(rom)lad, Mikschallee 4, 9020 Celovec / Klagenfurt ali na elektronski naslov office@promlad.at svoj pisni izdelek. Tu je veliko možnosti. Izdelek je lahko literarni in

umetniški, lahko pa je tudi zgodba, intervju, poročilo, pravljica. Skratka, možnosti je veliko.

Tudi za letošnji natečaj pričakujejo množičen odziv. Lani je svoje izdelke poslalo kar 715 učencev in dijakov iz 34 izobraževalnih ustanov. Natečajniki bodo razdeljeni v pet skupin. Najmlajša v starosti od osem do enajst let bo pisala na temo V gozdu. Za srednjo starostno skupino od 11 do 15 let je izbrana tema Ena pustolovska, v višji starostni skupini od 16 do

19 let pa bo tema #eko. To je široka tema, ki daje mnoge možnosti izražanja. V najvišji starostni skupini do 25 let pa bodo pisali na temo Na cesti, kjer bo lahko tekla beseda o varnosti na cesti, o brezdomcih, popotnikih in podobno.

Natečaj je ena najzvirnejših oblik spodbujanja mladih k pisanju in s tem tudi k ohranjanju slovenščine. Kot so povedali na predstavitvi natečaja Mateja Rihter, pisateljica in glavna urednica tednika Nedelja, šolski

V ponedeljek je bil v Šentjakobu občni zbor Slovenske prosvetne zveze. Predsednik bo še naprej Avgust Brumnik, poslovodja pa bo Mitja Rovšek. Dosedanji poslovodja dr. Janko Malle bo drugi podpredsednik. V upravnem odboru je več novih mlajših članov.

Strokovno komisijo, od leve dr. Miha Vrbcin, Mateja Rihter, Martin Kuchling in Amina Majetič, čaka zahtevno, vendar prijetno delo.

nadzornik za dvojezično šolstvo dr. Miha Vrbcin, pisatelj, pesnik in sodelavec Krščanske kulturne zveze Martin Kuchling in pisateljica ter pevka Amina Majetič, je sodelovanje na natečaju prvi korak v svet literature in možnost, da javno povedo, kako gledajo na svet. Predvsem pa bo njihova beseda postala javna, saj bodo prispevki objavljeni v tedniku

Nedelja. Sklepna prireditve natečaja bo 24. maja v deželni studiu ORF v Celovcu, kjer bodo najboljši tudi nagrajeni. Strokovna in organizacijska sodelavka natečaja je po novem mag. Jasna Černjak, ki je nadomestila Veroniko Kušej, predsednica Volbankove ustanove pa je Nadja Kurasch Volavšek s Pedagoške visoke šole na Koroškem.

Amerika ni le Trump

Od novejših fenomenov, po katerih sodimo ZDA, je gotovo najvidnejši predsednik Trump. Toda Amerika je mnogo več kot on. Primer: drugačno Ameriko pooseblja nova kongresnica Alexandria Ocasio-Cortez ...

MIHA NAGLIČ

Alexandria Ocasio-Cortez

Kdo je ta mlada dama? AOC se je rodila 13. oktobra 1989 v Bronxu, revnejši četrti velemešta New York City. Na lanskim volitvah je postala najmlajša ženska, kadar koli izvoljena v ameriški kongres. Je demokratka, pripada platformi demokratičnega socializma, ki jo je na volitvah leta 2016 populariziral Bernie Sanders. Preden je bila izvoljena, ni imela niti toliko dohodkov, da bi si lahko plačala najemnino za spodobno stanovanje, to ji je omogočila šele kongresna plača. Njeni pristaši so to dejstvo na Twitterju komentirali, kakor sledi. Prvi: »To samo kaže, kako brez stika so sistem in večina izvoljenih predstavnikov z normalnimi ljudmi, da normalen človek ne more začeti služiti ljudstvu, ne da bi že začel bogat.« Drugi: »To je realnost za veliko ljudi. Fino bo imeti v kongresu nekoga, ki dobesedno razume te naše stiske.« Tisti, ki je ne marajo, so se je seveda lotili drugače. Na TV-mreži Fox News je voditelj novoizvoljeno kongresnico obtožil prirejanja dejstev, saj naj bi se za naslovnico revije Vanity Fair fotografirala v »več tisoč dolarjev vrednih oblekah«. Odziv

AOC: »1. @FoxNews, zakaj ne zna nobeden od vaših voditeljev pravilno izgovoriti mojega imena? Pet mesecev je že. 2. Bizarno je videti voditelje s plačo prvega 1 % Američanov, kako se posmehujejo nepremičninski krizi v ZDA. 3. Nikdar si nisem kupila dragih oblek in vedno sem povedala svojo zgodbo. A ponavljanje laži, dokler ne postanejo resnica, je vaša specialiteta.« Veliko presenečenje je bilo že, ko je zmagala na predhodnih volitvah znotraj stranke. »To ni konec, to je začetek. To je začetek, ker je sporočilo, ki smo ga nocoj poslali svetu, da ni okej postavljati premožnih donatorjev pred svojo skupnost. Tej državi ste dali upanje, dali ste ji dokaz, da lahko takrat, ko potrkáš na sosedova vrata, ko prideš do njih z ljubeznijo, ko jim daš vedeti, da si eden izmed njih in si tam zanje – ne glede na različna stališča, delaš spremembe.« Svojo kampanjo je AOC gradila na progresivni in zelo liberalni ljudski platformi, osredotočeni na socialne teme, kot so revščina, neenakomerna porazdelitev premoženja in priseljevanje (petdeset odstotkov volivcev v Bronxu in Queensu je priseljenec). Zavzemala se je za ukinitvev 'militantne' agencije za priseljevanje, za brezplačni študij, univerzalno zdravstveno

zavarovanje, orožarsko reformo, ukinitvev zasebnih zaporov in dostop do trga nepremičnin ... Nasprotniki so se po izvolitvi potrudili poiskati njene stare grehe. Tako so izbrskali tudi posnetek iz njenih študentskih dni, ko je v družbi sošolcev poplesavala v slogu filma Breakfast Club. In brž tvtinili: »Tu je najljubša ameriška komunistična pametnjakovička, ki se vede kot nevedna trapa, kar tudi je.« Tako je zapisal eden izmed komentatorjev na Twitterju, ki je stari posnetek objavil. Drugi pa je dodal: »Potem ko bo Alexandria Ocasio-Cortez izpadla iz kongresa po enem mandatu, gre lahko plesat ob drogu.« Kongresnica se je na objavo posnetka odzvala z novim posnetkom plesa pred svojo kongresno pisarno. In tvtinila: »Slišim, da republikanci menijo, da so ženske, ki plešejo, škandalozne. Čakajte, da izvedo, da plešejo tudi kongresnice.« Skratka: AOC pooseblja nove tokove v demokratični stranki in liberalno-socialno navdahnjeno Amerika. Stara demokratska elita, ki jo je na predsedniških volitvah zastopala Hillary Clinton, se je preveč odtujila od ljudstva in svojih lastnih volivcev. Za kongresnico iz Bronxu pa bomo gotovo še slišali. (Vir: MMC RTV SLO)

Trump odganja, Kanada vabi

Kanada želi v naslednjih treh letih sprejeti več kot milijon ljudi in jim ponuditi stalno prebivališče. Tako bo v državo vsako leto prišel skoraj en odstotek novega prebivalstva. Kanada je leta 2017 sprejela več kot 286.000 novih stalnih prebivalcev, letos želi to število povišati na 350.000. Leta 2020 naj bi podelili 360.000 dovoljenj za stalno prebivanje, leta 2021 pa še 10.000 več. »Kanada se je razvila v močno in raznoliko državo, v kateri vsi radi živimo, predvsem zaradi množice prišlekov, ki jih sprejemamo že vrsto let.« To je izjavil Ahmed Hussen, minister za imigracije, begunce in državljanstvo, ki je tudi sam priseljenec iz Somalije. In zakaj to počnejo? Da bi upočasnili proces staranja prebivalstva, povišali stopnjo rodnosti in si zagotovili dovolj delovno aktivnega prebivalstva. (Vir: MMC RTV SLO)

Rahaf Mohamed Al Kunun

Kanada je sprejela tudi 18-letno begunko Rahaf Mohamed Al Kunun, ki je pobegnila od družine v Saudovi Arabiji, da bi se izognila vsiljeni poroki. Rahaf je že priletela iz Bangkoka v Toronto ...

Alexandria Ocasio-Cortez (leva) in Kerri Evelyn Harris med predvolilno kampanjo v newyorški četrti Queens, avgusta 2018 / Foto: Wikipedia

Kanadski otroci kitajskega porekla ob kanadskem državnem prazniku (Canada Day), Vancouver, 1. 7. 1999 / Foto: Wikipedia

Ve se, kdo je kdo: značilna mlada saudska družina v Meki, aprila 2015 / Foto: Wikipedia

Za boljšo šolo (3)

Kje se končajo pravice staršev in nastopi avtonomija šole

IVKA SODNIK

Velika večina staršev je s šolo zadovoljna, saj se zavedajo, da opravljajo učitelji zelo naporno delo. Težko je krotiti dvajset in več otrok v razredu in jih hkrati še pripraviti k delu. Učni načrti so obsežni in podrobni ter za precej otrok nezanimivi, zato se morajo učitelji zelo potruditi, če hočejo prebuditi njihov interes in sodelovanje.

V vsaki šoli pa se najde peščica staršev, ki jih veliko stvari moti in niso z ničemer zadovoljni. Nekateri se ne strinjajo z dnevno organizacijo pouka, razporedom odmorov, šolsko malico in

kosili, jezijo jih težke šolske torbe. Spet druge moti pomanjkanje discipline v razredu, preveč ali premalo strogi učitelji, neprimerne učne vsebine in količina domače naloge. Tretji pa želijo, da šola poskrbi za red na šolskih avtobusih in doseže na občini, da bo ta uredila varne pešpote in pločnike ter da se ob šoli postavijo avtobusna postajališča. Skratka – za vse naj poskrbi šola. Vidi se, da starši kot krajanji in občani nimajo nobene prave priložnosti opozoriti na svoje interese in potrebe v lokalni skupnosti. Zato postaja šola edini prostor srečevanja in

debatiranja občanov o kakovosti življenja v njihovem šolskem okolišju.

Po sedanji šolski zakonodaji imajo starši precej pravic, ki jim omogočajo sodelovanje pri organizaciji dela v šoli. Eno takšnih področij so pravila šolskega reda, ki so del vzgojnega načrta šole. Svoje mnenje lahko povedo tudi v zvezi z dnevno organizacijo pouka in oblikami sodelovanja s starši, saj je ta del letnega delovnega načrta šole. Zato bi bilo prav, da šola prislusne potrebam staršev, kdaj naj se zjutraj odpro šolska vrata in organizira jutranje varstvo in do kdaj

popoldne naj traja podaljšano bivanje. Prav tako je treba upoštevati pripombe staršev, kdaj lahko pridejo na govorilne ure in ob katerih urah naj bodo organizirani roditeljski sestanki.

Pravice staršev pa se nehajo na področju, kjer začne veljati strokovna avtonomija šole. Učitelji povsem samostojno izbirajo metode poučevanja, s tem da morajo upoštevati učni načrt. Zato so pripombe staršev, kaj vse bi lahko izločili ali dodali v učno snov, popolnoma neutemeljene. Učni načrti imajo tudi standarde znanja, ki dokaj natančno določajo, kaj morajo učenci na posamezni stopnji šolanja znati. Tega ne morejo presojati starši in oporekati učiteljem. Učitelji so avtonomni tudi na področju ocenjevanja. Pri tem morajo upoštevati kriterije, ki so določeni v učnih načrtih oziroma jih učitelji sami za posamezno predmetno

področje oblikujejo v strokovnih aktivih. Priporoča se, da so znotraj šole učitelji istega predmeta ali razreda čim bolj usklajeni, ker se s tem za vse učence izenačijo pogoji izobraževanja in pričakovani obseg ter zahtevnost znanja. Učitelji naj bi bili svobodni tudi pri izbiri učbenikov in delovnih zvezkov in ravno na tem področju prihaja velikokrat do nesoglasij s starši, saj imajo ti po zakonu pravico z njihovo izbiro soglašati ali pa ne. Ker starši učna gradiva plačajo. Če bi bila šola v resnici brezplačna, za kar se izreka, bi ti problemi odpadli, saj starše skrbijo predvsem stroški, ne pa toliko, pri kateri založbi bo šola kupila učna gradiva. Precej avtonomije si šole vzamejo tudi na področju vzgojnega delovanja šole, saj učitelji najbolje vedo, s kakšnimi vzgojnimi problemi se dnevno srečujejo in kako jih čim bolj uspešno reševati.

Pogovor

Človeški glas je inštrument čudovitih izraznih možnosti

Egi
Gašperšič

Glasbeni pedagog, skladatelj, zborovodja, organist, raziskovalec glasbenega izročila Slovencev doma in v zamejstvu, avtor in urednik glasbenih monografij ter drugih izdaj, zgodovinar in kronist ... Egi Gašperšič je decembra lani postal častni občan občine Radovljica.

MARJANA AHAČIČ

Egidij (Egi) Gašperšič je glasbeni pedagog, skladatelj, zborovodja, organist, raziskovalec glasbenega izročila Slovencev doma in v zamejstvu, avtor in urednik glasbenih monografij ter drugih izdaj, zgodovinar in kronist. Izhaja iz stare kroparske družine, kjer je pri očetu dobil svoje prvo glasbeno znanje. Kasneje je študiral rog in klavir na srednji glasbeni šoli, nato pa na ljubljanski akademiji za glasbo leta 1963 diplomiral na znanstveno-zgodovinskem oddelku. Že leto za tem se je zaposlil v Glasbeni šoli Radovljica, kjer je bil več kot trideset let ravnatelj. S svojim pedagoško-glasbenim strokovnim delom pa tudi s srčnostjo in predanostjo je predajal znanje in spodbudo mnogim mladim glasbenikom, med katerimi so tudi številni danes uveljavljeni umetniki. Leta 1997 se je upokojil, a nadaljeval delo, predvsem kot skladatelj, pevovodja in glasbeni sodelavec Instituta Urban Jarnik v Celovcu. Za svoje delo je prejel številne nagrade, eno od pomembnih priznanj pa prav gotovo predstavlja dejstvo, da so ga za častnega občana Radovljice predlagala tako rekoč vsa domača in okoliška kulturna društva in organizacije.

Se pogosto spominjate svojega otroštva v Kropi?

»Nisem med tistimi, ki svoje spomine na otroštvo znajo zelo podrobno opisati. Bil je vojni čas, ki je seveda po svoje vplival na življenje številne družine. Otroštvo sem preživel v dobi, ki nikomur ni prizanašala. Kljub temu se je v naši družini dogajalo veliko prijetnih doživetij, za katera sem hvaležen staršem, sestram in bratom. Nikoli se še nisem pritoževal zaradi pomanjkanja in drugih neprijetnosti. Torej lahko rečem, da sem imel srečno otroštvo.«

Takoj po diplomi na akademiji za glasbo ste se zaposlili na radovljiški glasbeni šoli. Kako se spomnite tistih časov?

»V začetku decembra 1964 je bila moja enoletna vojaščina v Bosni končana.

Egi Gašperšič / Foto: Gorazd Kavčič

Kar takoj sem postal del učiteljskega kolektiva dveh šol, glasbene in osnovne. Razlika med njima je bila predvsem v organiziranosti in splošni veljavi. Materialne razmere glasbene šole so bile manj trdne: učilnic je bilo malo, pa še te so bile razpršene na več lokacij v Radovljici, Lescah, Kropi, Bohinjski Bistrici, Gorjah in na Bledu; premalo je bilo inštrumentov za kvaliteten pouk in nastopanje; tudi učiteljski kader je bil tam manj stalen. Da pa ne bo narobe razumljeno, naj poudarim, da je bilo jedro kolektiva vse bolj predano delu z otroki, ki jih je bilo vsako leto več. Postopoma se je urejal odnos družbene skupnosti, zboljševale so se mnoge stvari, da ni bilo več dvomov o statusu šole. Tako smo s somišljeniki lahko posvečali primerno skrb širitvi predmetnika in premišljeni prenovi učnih načrtov, da bi posodobili metode pouka in učne snovi. Pri tem smo res poudarjali navezanost na dediščino narodove ljudske ustvarjalnosti. Tako nam med drugim ni bilo težko sestavljati sporedov za nastope vsebinsko in po namenu različnih prireditev v šoli in drugod.«

Že kmalu ste postali ravnatelj. Kaj vas je vodilo pri delu?

»V moji naravi je, da spoštujem delo predhodnikov – in tudi ne maram po vsej sili pričakovati, da bo vse po

moje. Še zdaj ne poznam odgovora, kako da sem tistega leta 1966 pristal na predlog, da bolj ali manj nepripravljen prevzamem vodenje. Pa smo poskušali kar sprejemljivo krmariti iz leta v leto, ki so se nabirala v končno spoznanje, ko je napočil čas za nove moči.«

Moški pevski zbor Kropa ste vodili, še preden ste diplomirali. Kaj vas tako zelo privlači pri zborovskem petju, da ste že vse življenje tako tesno povezani z njim?

»Moja zborovska izkušnja se je kot korepetitorju začela v radovljiški nižji gimnaziji, nadaljevala v ljubljanski dobi, obenem tudi pri kroparskih zborih – še preden smo 1961 začeli pot Moškega zbora Kropa. Človeški glas je že sam po sebi inštrument čudovitih izraznih možnosti, v manjših ali večjih vokalnih skupinah se te še pomnožijo, še drugače je, ko se poveže z glasbili. Pri zborih pa ne gre le za glasbeno dimenzijo, saj gre za družno ustvarjanje in tudi prilagajanje posameznika oblikovanju medsebojne odgovornosti. O tem bi se seveda dalo še mnogo in tudi drugače povedati ...

Sistematična skrb za sestavljanje letnih koncertov in drugih nastopov prinese široko paleto glasbene literature različnih glasbenih dob, kar da pevcem in poslušalcem nov vpogled v svet zborovske glasbe, zanimivejši kot nenehno ponavljanje

najbolj znanih pesmi. Vedno je izziv dobiti v roke neznano pesem in z vajo polagoma priti do stopnje, ko se oglasi avtorjeva zamisel.«

Včasih smo Slovenci ogromno peli v zborih. Se vam zdi, da je še vedno tako?

»Kar vleče se že dejstvo, da v osnovnih šolah v zborih poje premalo učencev. Tudi v naših krajih je tako. Malo starejši se še spomnijo časov, ko so bili marsikje odri premajhni za nastop šolskega zbora, npr. v Radovljici, Bohinjski Bistrici in na Bledu. Najbrž se tudi to pozna, da se ponekod bolj malo odraslih priključi zboru. Ampak je tudi drugačna ugotovitev: v naši občini je že nekaj časa pevskih zborov odraslih več, kakor jih je bilo pred desetletji. Pomembno je tudi, da se z novimi šolanimi zborovodji lepo izboljšuje pevška kultura, ki je na splošno v Sloveniji na visoki ravni.«

Koledniško obarvana tematika vas posebej privlači. Zakaj?

»Narodopisna stroka že dobrih 150 let raziskuje in dokazuje, da je bilo koledništvo nepogrešljiv del praznovanj od adventa do svečnice. Tako je bilo tudi v Kropi in Kamni Gorici. Čeprav je po drugi svetovni vojni kazalo, da je ta običaj utonil v pozabo, se je ponekod le obdržal pri življenju. V Kropi je v javnosti ostalo trikraljevsko koledovanje in tako se je tudi mlajša

generacija srečala s tradicijo. Koledniške pesmi so se zdele kot naročene za bolj doživeto praznovanje praznikov med božičem in svečnico. Imele so privlačne napeve, posebno doživetje pa je bilo preprosto, po ljudsko občuteno izpovedovanje betlehemskega dogajanja in premišljevanje ob tem, ko se staro leto poslavlja, rojeva pa novo.«

V katerem obdobju ste se največ ukvarjali z raziskovanjem slovenske glasbene dediščine?

»Ponavljam se, ko ob različnih temah omenjam kroparske pevske zборе in druge izvajalce, ki so ob živahnem delovanju, ko je bil po letu 1952 zgrajen novi kulturni dom, z veliko vneto peli in igrali. Sporede je oblikoval očetov širok izbor, v katerem je imela ljudska dediščina pomembno mesto. Študijski program na akademiji je še poglobil strokovno spoznavanje take tematike, v praksi pa je bilo zaradi vodenja moškega zbora zaželeno stalno skrbeti za oživljanje tistega dela ljudske dediščine, ki ga je bilo treba poiskati in obdelati ter tako na novo oživiti. In to je trajalo vseh 55 let. Še drugačni so bili izzivi, ki jih je prineslo in narekovalo soustvarjanje z marljivimi in do ljudske dediščine spoštljivimi Slovenci onkraj Karavank. Hvaležen sem za prošnjo in uresničitev načrtov.«

Vse življenje ste energijo posvetili tudi ustvarjanju novih skladb. Kako ste ob obilici dela našli čas tudi za to?

»Spet se moram vrniti v čas kroparskega kulturnega "buma" med letoma 1953 do 1959. Bil sem v očetovi glasbeni "delavnici", v kateri so se pripravljale priredbe za društvene pevske in instrumentalne skupine. Dela je bilo za enega preveč, pa sem še sam kaj postoril. To se je stopnjevalo z nastankom moškega zbora, pozneje še mnogo bolj, ko so se zgodili dodatni zbori Podnart, Ženski in Mešani zbor Koledva, prav tako koroško dogajanje. Več let so za kaj novega prosili učitelji glasbene pouka v osnovnih šolah in pa razni drugi izvajalci od blizu in daleč. Kar kopičilo se je.«

»Človeški glas je že sam po sebi inštrument čudovitih izraznih možnosti, v manjših ali večjih vokalnih skupinah se te še pomnožijo, še drugače je, ko se poveže z glasbili. Pri zborih pa ne gre le za glasbeno dimenzijo, saj gre za družno ustvarjanje in tudi prilagajanje posameznika oblikovanju medsebojne odgovornosti.«

Pogovor

Duša otroka je tista, ki najbolj potrebuje pomoč ob ločitvi staršev

Nina
Mozetič

Ločitev staršev otroka zaznamuje za celo življenje. Marsikdo se izgubi. A ravno starši naj bi olajšali stisko otroka ob ločitvi, pa tega pogosto ne zmorejo. »Kot otrok, ki je doživel ločitev, vem, kako dragocena je pomoč nekoga, ki gre s teboj skozi to preizkušnjo.« Nini Mozetič je ta preizkušnja še bolj izoblikovala njeno tankočutnost in empatijo pri razumevanju otrok ločenih staršev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ste pravnica, svoje poslanstvo pa ste našli v pomoči staršem in otrokom pri premagovanju stiske ločitve. Zaznamovala vas je osebna izkušnja ...

»V svojih najstniških letih sem doživela ločitev staršev, ki me je zelo zaznamovala in me podala na dolgo življenjsko preizkušnjo. Ta preizkušnja mi je vsekakor ogromno vzela, a mi na dolgi rok predvsem dala spoznanja in veščine, ki jih danes udeležam pri uresničitvi svojega poslanstva. Med študijem prava sem se srečala s težkimi zgodbami ločitvenih postopkov, kar me je še bolj spodbudilo pri odločitvi, da svoje ustvarjanje posvetim otrokom ob ločitvi njihovih staršev. Lastna izkušnja je še bolj poglobila mojo tankočutnost in empatijo do otrok ločenih staršev, zato se lažje vživim vanje in jih razumem. Duša otroka je tista, ki najbolj potrebuje pomoč.«

Kaj doživlja otrok ob ločitvi?

»Starši pogosto ne prepoznajo bolečine, ki jo doživlja otrok, ker so preveč v lastni bolečini. Ločitev je osebni poraz in težko je preseči izgubo bližnje osebe, ljubezni. Sovraštvo pa je žal tisti obrambni mehanizem, da se lahko čustveno oddaljiš od bivšega. A če grdo govoriš o bivšem, otrok to razume kot napad na njegovo samopodobo, kajti oče bo zanj vedno oče, mami pa mami.«

Ločitev je boleča za celo družino, za otroka pa še posebej. Otrok je največja žrtev. Zaradi svoje mladosti je še bolj ranljiv, ne razume, kaj se dogaja, doživlja osebno stisko. Pomembno je, da starši v teh trenutkih znajo slišati otroka v njegovih čustvih, čeprav verjamem, da je to težko. Takrat se oba borita tudi z občutki krivde, skrbmi, kje bo kdo živel, kako bo živel, kako bo s skrbništvom nad otrokom. Običajno so strelvod otroci, ki vse to slišijo.

Otroci se ob ločitvi počutijo zmedeni, žalostni in prestrašeni. Zavedati se je treba, da otroci v notranjosti zelo trpijo in se bojijo izraziti

Radovljčanka Nina Mozetič / Foto: osebni arhiv

svoja občutenja. Pri tem začnejo skrivati svoja čustva in se zapirati v svoj svet.«

O čem otroci ob ločitvi staršev največ razmišljajo?

»Eno najpogostejših vprašanj je, zakaj sta šla mami in ati narazen. Povedati mu morata, da sta se poskušala pogovoriti, vendar za skupno življenje nista našla več prave rešitve in sta se odločila, da je bolje, da živi vsak na svojem naslovu. Preveč podrobnosti pa otroku ni treba razlagati, sčasoma tako sam (u)vidi stvari. Ločitev staršev v življenje otroka prinese zmedo, žalost, zaskrbljenost, negotovost. Kaos. Takrat potrebuje neko predvidljivost staršev, da mu dajo jasno vedeti, da se bodo potrudili, da se bo situacija mirno rešila in da bodo preživeli te težke čase. Zagotovo pa otrok ne more in ne sme biti terapevt staršem. In tudi ko že živijo na dveh naslovih, je pomembna doslednost, sklepčnost staršev glede pravil; otroci so mali manipulatorji in hitro ugotovijo, kje jim je bolje v smislu, kateri od staršev je popustljivejši.«

Pogosto vprašanje otroka je tudi, kaj bo z njim po ločitvi. Kje bo živel, kako bo živel, bo obdržal iste prijatelje, bo hodil na isto šolo. Če starši molčijo, si otrok začne domišljati lastne scenarije, ki ga bremenijo. Starši ob ločitvi verjetno res nimajo še vseh odgovorov, ampak je

prav, se z otrokom pogovorijo. Da mu povejo, da razumejo njegovo skrb, kje bo živel. Da se o tem še niso čisto dogovorili, ampak mu bodo pravočasno povedali. S tem mu dajo vedeti, da so ga slišali v njegovih skrbeh.«

Se otrok počuti krivega, razmišlja celo o tem, ali je kaj kriv za ločitev?

»Predvsem mladostniki lahko razmišljajo tudi na ta način. Tega, da mu starši rečejo, da se nimajo več radi, otrok ne razume in to pogojuje s tem, da njega nimajo več radi, da je mogoče on z nekim vedenjem pripomogel k ločitvi. Mladostniku moraš omogočiti, da tudi on žaluje. Marsikateri starš obupa, oh, saj se je izgubil..., zaprl se je vase. Pomemben je močan starševski steber, ker sicer mladostnik lahko hitro zapade v depresijo, svet drog, ker je zaradi svoje občutljivosti še bolj podvržen okolici ...«

Kdaj se starši običajno obrnejo na vas?

»Otrok lahko zabrede zelo daleč, tudi jaz sem. Zato potrebuje neki trden smerek, sogovornika, ki mu pove, pokaže, kako lahko svoja čustva predela. Če tega starši sami ne zmorejo, potem morajo poiskati pomoč – in to čim prej, ne ko že gori rdeč alarm. Otrokom se zaradi lastne izkušnje, tankočutnosti znam približati,

odpreti njihov svet, pogledati v njihov "nahrbtnik". S tem tudi staršem pomagam, da je stiska otroka manjša.«

V ta namen ste ustanovili Center Familiare.

»Center Familiare deluje kot socialno omrežje, platforma v pomoč otrokom in staršem. Prisluhnem otrokom in staršem ter jim nudim podporo in pomoč pri premagovanju stiske ločitve. Medtem ko pa so moji osebni pogovori z otroki vedno individualni, največkrat v okolju, ki jim je domače, da lažje navežem stik z njimi. Vsaj za začetek.«

Sama otrokom pomagam pri izražanju teh občutkov in prilaganju na novo družinsko dinamiko, ki jo ločitev prinese. Staršem pa skušam povedati, da morajo jezo, medsebojno sovraštvo premagati in za otroka ostati stabilni v odnosih. V nasprotnem primeru otrok začne skrivati svojo bolečino, ker noče prizadeti staršev. V bistvu pa s tem svojo stisko samo še pogloblja; mlajši otroci imajo lahko razvojne težave, na primer začnejo močiti posteljo, težave se pojavijo v šoli, z agresijo, jezo ... Če se stiska ne razreši, kot se je to zgodilo tudi pri meni v mojem 13. letu starosti, je čez leta teh čustev enostavno preveč in izbruhnejo. Pri meni se je to pokazalo na telesni ravni kot izbruh bolezni. Starši morajo zato otroku

in mladostniku prisluhniti in ga sprejemati v njegovih občutenjih, četudi otrok ob tem izreče težke besede, morajo zanj ostati močni.«

Nudite tudi aplikacijo za ločene starše. Kako je ta lahko v pomoč?

»Menim, da je za otroka najdragocenejša popotnica za življenje ohranitev skupnega varstva in vzgoje po ločitvi. Najtežje po ločitvi je staršem obdržati medsebojno spoštljivo komunikacijo zaradi čustev. Aplikacija za ločene starše je v bistvu spletna platforma, ki odpravlja to emocionalno napetost in omogoča ločenim staršem komuniciranje in organiziranje v dobrobit otroka. Osnova te platforme je komunikacijsko središče, ki staršem omogoča upravljanje njihovih skrbniških zadolžitve in dogodkov v vsakodnevem življenju. Starši v aplikacijo, ki deluje tudi na mobilnih telefonih, lahko vnašajo vse, kar se tiče otroka, organizacije, financ, zabeležena je vsa njihova komunikacija, ki jo oba lahko spremljata oziroma vidita. Prednost tovrstnega orodja je, da se lahko vključijo tudi stari starši, ostali sorodniki, s čimer se pripomore k ohranjanju družinskih vezi.«

Kakšno osebno sporočilo bi dali za zaključek?

»Dejstvo je, da otrok ob ločitvi doživlja osebno stisko in da mu je treba takrat stati ob strani in mu znati prisluhniti. Zato je smiselno, da starši spoznajo znanja, kako to stisko pri otroku prepoznati in mu pomagati na pozitiven način. To, kar delam jaz, je majhen korak, a velike spremembe se zgodijo z majhnimi koraki. Želim si, da bi bilo takih korakov čim več in da bi se starši čim bolj zavedali, kako lahko otroku z majhnimi koraki pomagajo na poti do lažjega prebolevanja te izkušnje.«

Kar bi še rada poudarila, je to, da ni vsaka zgodba otroka ločenih staršev nujno negativna. Vsekakor pa, kot sem že omenila, potrebuje otrok na tej poti trden smerek, nekoga, ki ga sliši. Želim pa, da je čim več osebnih zgodb, ki se končajo uspešno in srečno.«

»Starši pogosto ne prepoznajo bolečine, ki jo doživlja otrok, ker so preveč v lastni bolečini. Ločitev je osebni poraz in težko je preseči izgubo bližnje osebe, ljubezni. Sovraštvo pa je žal tisti obrambni mehanizem, da se lahko čustveno oddaljiš od bivšega. A če grdo govoriš o bivšem, otrok to razume kot napad na njegovo samopodobo, kajti oče bo zanj vedno oče, mami pa mami.«

Zanimivosti

Skrivnost dolgih skokov? Fizika!

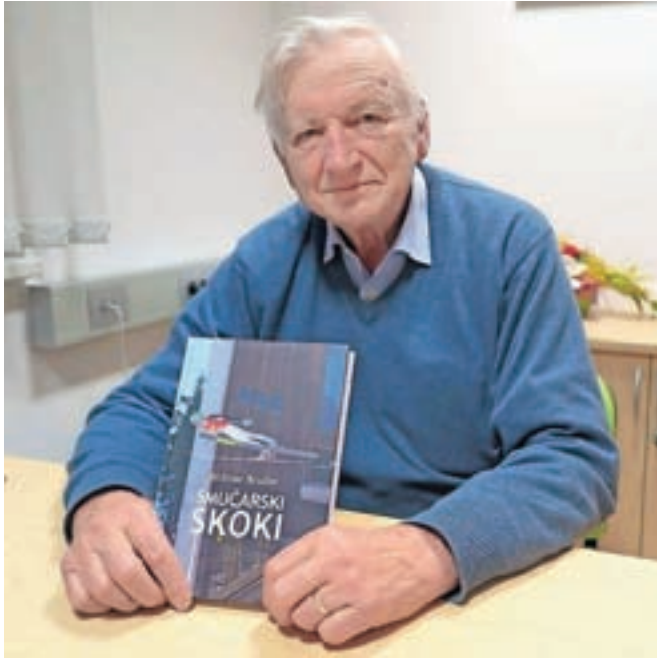
Dr. Božidar Brudar se že četrto stoletja ljubiteljsko ukvarja s proučevanjem fizikalnih zakonitosti smučarskih skokov. Svoja razmišljanja je nedavno objavil v knjigi Smučarski skoki. S pomočjo fizikalnih zakonitosti bi lahko izdelali tudi simulacijo, kako je treba leteti za rekorden skok v Planici ...

URŠA PETERNEL

Dr. Božidar Brudar je širši javnosti poznan kot nekdanji župan občine Jesenice. Kot župana so ga takrat vključili tudi v Organizacijski komite Planica. Kot fizika in raziskovalca pa so ga smučarski skoki pritegnili s fizikalne plati in tako se je ljubiteljsko lotil proučevanja fizikalnih zakonitosti skokov. Kot rezultat skoraj četrstoletnega raziskovanja je nedavno luč sveta ugledala knjiga z naslovom Smučarski skoki, ki je izšla v samozaložbi, z njo pa avtor želi skakalne strokovnjake, zlasti trenerje, spodbuditi k razmišljanju o skokih tudi z vidika fizike in njenih zakonitosti. Povedano poenostavljeno: trenerji bi lahko z boljšim poznavanjem fizikalnih zakonitosti pomagali skakalcem pri doseganju daljših skokov in poletov.

Dr. Brudar se je ob spremljanju smučarskih skokov – najprej v živo na tekmovalnih in kasneje prek

televizijskih prenosov – lotil študija gibanja skakalcev na zaletišču in v zraku. Svoja teoretična dognanja je kasneje nadgradil z rezultati praktičnih meritev, ki so jih leta 2006 opravili na skakalnici v Engelbergu. Takrat so s štirinajstimi kamerami snemali 25 tekmovalcev, ki so jih spustili z istega zaletišča, in poleg dolžin skokov določili tudi pospeške za vsakega tekmovalca posebej. Proučeval je zlasti gibanje smučarja po zaletni strmini in v zraku. Nekateri rezultati so zelo zanimivi; izkazalo se je namreč, da je bilo med najhitrejšim in najpočasnejšim skakalcem, ki se spustita z istega zaletnega mesta, manj kot dva odstotka razlike v hitrosti na odskočnem mostu. Razlike v doseženih daljavah pa so bile bistveno večje. Tako dr. Brudar sklepa, da hitrost na zaletni mizi in dolžina skoka nista v nobeni korelaciji, o čemer se bo verjetno lahko vsakdo prepričal tudi ob televizijskih prenosih iz Planice konec marca.

Dr. Božidar Brudar: »Smučarski skoki so postali 'šobiznis', medtem ko je upoštevanja zakonitosti gibanja po zraku in fizike zelo malo ...«

Povprečna hitrost skakalcev v zraku pa je za vse enaka. Dr. Brudar je proučeval vse dele skoka, od odskoka, odziva, faze letenja do doskoka. Zanimalo ga je tudi, kakšen vpliv imajo razmere v zraku, kako na dolžino skoka vpliva

sama telesna konstitucija skakalcev, kako ekstremni V slog, kako položaj rok ... Kot ugotavlja, imajo možnost za najdaljše skoke le nekateri skakalci, ki so lahki in imajo primerno telesno višino. To dvoje namreč bistveno vpliva

Brudar na osnovi svojih raziskav ugotavlja, da bi bilo treba odpraviti vrednotenje telemarka. Mnogi skakalci namreč po doskoku na silo porinejo eno smučko naprej ali nazaj, kar povzroči, da »zarobijo« z notranjo stranjo smučke in se potem ulovijo ali pa tudi ne.

na mejno hitrost, zato je potrebna individualna obravnava vsakega skakalca glede na njegove telesne posebnosti. Prav tako ugotavlja, da mora biti za doseganje dolgih skokov tehnika skakanja na kratkih skakalnicah drugačna kot na dolgih skakalnicah. Na velikanki, denimo, bi bilo koristno, če bi bil odzivni kot čim manjši, na manjših skakalnicah pa čim bližje 54 stopinj. Dr. Brudar je pripravil več računalniških simulacij, s katerimi je mogoče pri znanih začetnih pogojih izračunati dolžino skoka na določeni skakalnici. Tako bi lahko izdelali tudi simulacijo za planiško skakalnico, kako je treba leteti za rekorden skok ... »Moja predstava o gibanju skakalca in smučič v zraku ponuja nekaj novih

ugotovitev, ki naj bi jih upoštevali vsi tisti, ki si želijo daljše in varnejše skoke.« poudarja sogovornik, ki je pred dnevi svoje izsledke predstavil tudi v Nordijskem centru Planica. Kot predlaga, bi za razmišljanje o fizikalnih zakonitostih lahko navdušili že osnovnošolce in dijake, ki si pridejo ogledat planiško tekmo. Tako bi lahko že v šoli »za trening« opravili nekaj izračunov, kasneje pa svoje rezultate primerjali s podatki na semaforju. Tudi televizijski prenos bi bili lahko bolj zanimivi, če bi ob ponovljenem posnetku skoka prikazali optimalni let modela skakalca. Tako bi se lepo videlo, kje je skakalec naredil napako oziroma kje se je pojavil sunek vetra, ki je vplival na dolžino skoka.

Eni zbirajo znamke, drugi kolesa

»Svet je velik. Eni zbirajo stare avtomobile, drugi znamke, tretji slike, četrti pa kolesa,« pravi Jure Kocjan iz Naklega, ljubitelj vintage koles, ki jih ljudje obožujejo ali zbirajo zaradi različnih vzgibov.

ALENKA BRUN

Jure Kocjan je odrasčal v Ljubljani, sedaj pa že deset let živi v Naklem, kjer si je ustvaril tudi družino. Do leta 2015 je bil profesionalni kolesar in že takrat so ga zanimala vintage kolesa in sama zgodovina kolesarstva. Zanimanje je preraslo v resen hobi, ta pa se je po končani profesionalni karieri razvil v posel: ima spletno trgovino Premium Cycling, ki je pravi raj za ljubitelje starih koles. Nekaj časa si je želel tudi prave trgovine, potem pa je ugotovil, da zbiratelji večinoma prihajajo iz tujine, in je misel opustil.

Kocjan se osredotoča predvsem na tekmovalna cestna kolesa, ki so bila narejena v obdobju od začetka 19. stoletja in tja do konca devetdesetih let. »Bila so narejena ročno, pobarvana ročno. Vsako kolo je bilo izdelek zase. Sploh če gre za kolo kakšnega tekmovalca iz sedemdesetih let in je z njim celo zmagal na Dirki po Franciji

– takšno ima resnično vrednost.« Tu se dotakne tudi kitajskega trga in ponarejanja koles. »Danes najdražje kolo znamke Pinarello stane 12 tisoč evrov, Kitajci ga ponaredijo, stane tisoč evrov in težko ločimo original od ponaredka. Vintage specialk pa ne ponarejajo, ker je s tem precej preveč dela. Pa letnice so bile ročno gravirane in včasih so potrebne še kakšne redke komponente, ki so bile v izdelavi le leto ali dve ...« S tem pa seveda kolo pridobiva končno ceno, ki se giblje od dva do dvajset tisoč evrov. Nadaljuje: »Če pogledamo recimo Pantanija, tekmovalca iz devetdesetih let prejšnjega stoletja, neke vrste kolesarskega zvezdnika bi lahko rekli, njegovih koles sploh ni na trgu in gredo dobro v prodajo tudi replike. S katerimi pa je seveda spet ogromno dela. In če obstaja pet originalov in se bodo ta kolesa kdaj prodajala, bodo dosegla vrtoglavo ceno.«

Kot smo že omenili, pravi zbiralci prihajajo iz tujine,

sem in tja pa se najde tudi kak kupec iz Slovenije. »Obstajajo taki, ki se odločijo, da je na primer specialka z Dirke po Franciji z letnico rojstva slavljence lahko izjemno in izvirno darilo.« Med zbiratelji lahko najdemo tudi veliko znanih oseb. »Tako oni kot drugi zbiratelji koles pravijo, da jih pogled na stare specialke ponesse v svet njihove mladosti, ko so sami občudovali zvezdnike tistega časa in njihove specialke,« pove Kocjan.

Zbiratelj je toliko, kolikor je okusov

»Obstajajo taki, ki jih zanimajo samo tekmovalna kolesa, drugi želijo čim starejša, eni samo originalna, tudi če je malce rjast, če kje manjka kaj barve ...«

Kako pa je z modnostjo vintage modelov, nas je zanimalo. Kocjan odgovori: »Tu igra vlogo tradicija in imajo italijanske znamke, kar je tudi njihova prednost. Bianchi je najstarejša

Jure Kocjan / Foto: Tina Dokl

znamka na svetu. Kolesa so začeli delati v letu 1885. Podobno je s Colnagom, ki je na trgu tudi vsaj že petdeset let. Angleži, recimo, so prišli na trg v petdesetih, šestdesetih letih ...« Najstarejše kolo, ki ga je Kocjan kdajkoli imel v rokah ima letnico

1907/08; je pa lastnik takega z lesenim obročem in letnico 1934. »Prestav pa še ni bilo veliko,« se nasmehne.

Odkar je njegov hobi postal posel, je minilo dve leti. Sedaj ga ljudje že sami najdejo, na začetku pa je bilo kar težko. Trg za starejša

kolesa je že obstajal, tudi konkurence je nekaj, a o njej lahko govorimo le na svetovni ravni. Opaža, da je »vintage scena« trenutno tudi v kolesarstvu zelo priljubljena, čeprav za zdaj le v svetu cestnih koles, zgodovina gorskih je namreč še premlada.

Na robu

Ljubezen je splavala po vodi, 2. del

Več kot le ena duša je v njej

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Ko sem odprla vrata, sem obstala. Na blazinah, med kavči, ki so jih obkrožali, sta ležala mama in Marko in se natepavala. Kaj naj rečem drugega? Videti rit stare babe, ki suva proti mlademu moškemu telesu, ni ravno prijetno. Če je to tvoja mama, pa sploh. Sploh me nista opazila ... Šele ko sem ju začela zmerjati in kričati, sta prenehala.«

Eva je na tem mestu za nekaj trenutkov umolknila. Spomini na tiste trenutke so morali biti res nekaj groznega. Ko je spet spregovorila, ni nadaljevala tam, kjer je prej končala, ampak je preskočila na sedanost.

»Včasih se na kakšnem seminarju med odmori ob kavi pogovarjamo vse sorte. Kdaj pa kdaj beseda nanese tudi na vaši knjigi. V glavnem ne verjamejo, da so se vse tiste

reči, o katerih pišete, nekoč res dogajale. Nečo se je kresala debata, ali je možno, da ti mama spelje fanta oziroma da se oče zaplete s tvojo punco. Smeha in vulgarnih opazk je bilo toliko, da sem raje vstala in se umaknila. Čez čas se mi je pridružil neki fant in me vprašal, zakaj sem vstala in šla. Povedala sem mu, da mi je šlo ob vsem norčevanju na bruhanje. Začela sva se pogovarjati in kar naenkrat mi je, ne da bi ga prosila, sam od sebe povedal, kako je izgubil deklet. Zapeljala je njegovega očeta, da se je ločil, odselil, se poročil s tem dekletom, ki je kmalu po poroki rodilo otroka. Morda tudi njegovega ... Ko se je to zgodilo, se je začela do očeta grdo obnašati, njemu pa pošiljati sporočila, da ji je žal, da ga je zapustila.

Nisem mu povedala svoje zgodbe, ker bi potem vse skupaj delovalo preveč patetično in pocukrano. Se mi je pa revež v dno srca zasmilil. Videla sem, da je imel tisto deklet rad – in kdo ve, kakšno neumnost bo še naredil, če bo tiščala vanj, ga dražila in ponovno vabila v svoj objem. Bolelo me je tudi, kako brez empatije so ljudje, ki jim gre v življenju kot po maslu. Na račun tistega, česar niso doživeli sami, se za povrh še norčujejo. Packi.

Pa da se vrnem: ko se mi je zgodila fantova in mamina prevara, sem bila čisto na tleh. Pomislila sem celo na

samomor. Podob, ki so se zarile v možgane, nisem mogla izbrisati. Videti mamogolo in še sredi seksa je nekaj tako ogabnega, da bolj ne more biti. Začasno sem se preselila k očetovi mačehi. Bila je precej verna, malo tudi sitna, a me je pustila pri miru, za kar sem ji bila zelo hvaležna. V meni je pa glodalo in glodalo. Kako si pomagati, pa je bilo vprašanje, na katerega nisem vedela odgovora. Naša družina je bila in je pravzaprav še zmeraj preveč znana, da bi tvegala z izpostavljanjem pri kakšnem psihoterapevtu, ki bi verjetno tako ali drugače poznal moje starše.

Na internetu sem slučajno odkrila blog nekega dekleta, ki se ji je zgodilo podobno kot meni. Pisala sem ji in potem sva šli na kavo. Zelo mi je pomagala. Poznala je še nekaj drugih žensk, ki se jim je zgodilo podobno. Zdelo se mi je čisto nemogoče, da nas je toliko. Veliko smo se pogovarjale, a nismo prišle do kakšnega končnega zaključka. Kaj pade na pamet odraslim, zrelim ženskam, da speljejo hčeri fanta, mi še danes ni jasno.

Prek Neje in njenega bloga sem spoznala Karlo. Bila je nezakonski otrok, njena mama pa je bila v sedemdesetih letih negovalka neke ženske, ki je imela mišično distrofijo. Družina je bila zelo premožna, vsega so imeli na pretek. Mož te bolnice

pa se še potem, ko mu je žena umrla, ni mogel ločiti od Karline mame. Prihajal je na obiske in samo vprašanje časa je bilo, kdaj se bosta poročila. Medtem je Karla diplomirala in njene tihe simpatije do maminega zaročenca so nekega dne, ko sta bila sama, izbruhnile na dan. Gospod je bil na lastno željo prestavljen na predstavništvo v tujino, Karlo je vzel s seboj, njene mami pa sta na mizi pustila le poslovilno pismo, v katerem sta ji pojasnila, zakaj sta zbežala. Nekaj časa, dokler se tridesetletna razlika v starosti še ni poznala, je še šlo ... A danes, ko jih ima on krepko čez devetdeset, ona pa šestdeset, si lahko predstavljate, kako trpi. Že malo nasilni starec ji ne dovoli niti dihati, ves čas jo ima na vrvi. Če bi odšla, bi jo razdedinil, tega se pa na smrt boji.

Skratka, ko sem slišala to in še mnoge druge zgodbe, sem počasi zacelila tudi svoje rane. Nazadnje sem ugotovila, da sem jo še dobro odnesla. Bilo bi lahko veliko slabše, če bi imela z Markom družino ... Vrgla sem se v študij, diplomirala kot najboljša v letniku, se zaposlila, ves čas pa sem razmišljala o lastnem poslu. Moj značaj je malo poseben in je skregan z vsakršno hierarhijo. S pomočjo dediščine, ki sem si jo dala izplačati, sem potem ustanovila podjetje, zaposlila nekaj mladih ljudi, ki so bili pripravljeni za dobro

plačilo tudi krepko delati in kot vidiš, danes sem srečna, nič mi ne manjka, celo nevoščljivi so mi!»

Vseeno me je zanimalo, ali je še kdaj poskusila srečo. Skomignila je z rameni.

»Še, seveda! A kaj, ko je rana v moji duši tako velika, da "požre" vsako ljubezensko zvezo. Če ne prej, pa takrat, ko gre bolj zares. Imela sem fante za eno noč, na telefonski klic, z nekaterimi sem se družila po mesec, dva, tudi malo več kot pol leta. A ni šlo. Eni se ustrašijo, ko vidijo, da sem precej pri denarju, drugim se zasvetijo oči ob misli, kako lepo bi se imeli ob takšnem polnem bančnem računu. Samo v oči jih pogledam, pa mi je vse jasno. Tretji bi samo seksali, in to brez obveznosti. Takšnih je največ. Včasih sanjam o stereotipu "zdravega kmečkega fanta", ki je pošten, delaven, priden, srčen človek. A me potem vse mine, ko podobnega srečam.

Zavedam se, da leta tečejo, da nisem več mlada. V tem obdobju, v katerem sem, se za mulci ne oziram več, ker ni spodobno, starejši pa imajo za seboj preveč prtljage, kar mi tudi ne diši. Tisti, ki so še samski, so ali "fukfehtarji" ali pa nespodobneži, mamini sinki. Zraven sebe bi potrebovala moškega, ki bi bil poln akcije, drzen, sposoben, družinski; in da bi me nosil po

rokah! Ampak tole zveni kot prošnja "Na pomoč, pomagajte!", kajne?»

Če bi se mi mudilo, ne bi slišala še ene zgodbe, ki se ji predaja z dušo in telesom. Pomaga ljudem v stiski, zlasti družinam z otroki. Ali pa tistim, ki zbirajo zamaške za operacije bolnih otrok. Večino teh, ki jim pomaga, obišče. Želi se na lastne oči prepričati, ali je res tako hudo, kot pravijo.

»Nekajkrat so me že prinesli okoli. Tega pa nočem, da bi se iz mene norčevali. Lani malo pred Miklavžem sem dobila pretresljivo pismo neke ženske. O tem, kako težko živi in kako je mož nasilen do nje. Čisto slučajno je iz tistega kraja doma eden od študentov, ki v naši firmi občasno dela. Ko sem ga povprašala o tej ženski, se je zasmejal, češ – pa ne, da je tudi tebe želela prinesiti okoli.

Veste, to ni prav, da nekateri ljudje izkoriščajo dobroto s svojimi navideznimi stiskami. Vse se vrača, vse se plača in tudi za njihovo rit raste leskova palica! Trenutno štipendiram tri fante, ob vsaki konferenci smo na zvezi, spremljam njihov šolski uspeh in tudi sicer mi ni vseeno, kaj počnejo, ko so doma ali med prijatelji. Če se izkažejo kot izjemni, dobijo še denarno nagrado!« se nasmeji in me ob odhodu po materinsko stisne k sebi.

Konec

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Anton Hayne, kranjski bratranec slovitega nemškega pesnika

PETER COLNAR

V Kranju še vedno živijo sorodniki slavnega nemškega pesnika Heinricha Heineja. To so potomci bratov Antona in Emanuela Hayneja. Njun oče je bil namreč brat Heinricha Heineja. Brata sta bila po poklicu ranocelnika in sta bila tudi brez slavnega strica spoštovana Kranjčana, vredna vse pozornosti.

V zapiskih je več podatkov o Antonu Hayneju, ki se je rodil 17. januarja 1786 v Kranju. Po končanem šolanju na Mediko-kirurškem liceju v Ljubljani je študiral medicino na Dunaju. Verjetno je študij končal leta 1812, ko je postal docent korepetitor pri znanem profesorju Veithu

na dunajskem Veterinarskem inštitutu. Že čez eno leto je bil predavatelj kirurškega liceja v Olomucu. Doktoriral je leta 1816. Med letoma 1820 in 1822 je bil deželni živinozdravnik na Moravskem, v začetku pa je delal kot ranocelnik v Postojni.

Antonovo življenje je bilo polno dinamike, strokovno znanje pa vredno najodgovornejših funkcij. Tako je leta 1822 postal profesor na dunajski živinozdravniški šoli. Zanimivo je, da je bil Janez Bleiweis med svojim službovanjem v cesarski prestonici njegov asistent. Lahko predvidevamo, da je v marsičem pomagal na začetku uspešne kariere kasnejšemu

»očetu slovenskega naroda«. Trideset let je deloval na Živinozdravniškem inštitutu na Dunaju. Poučeval je več predmetov. Živinozdravništvo je Anton Hayne predaval tudi na dunajski medicinski fakulteti. Bil je plodovit pisec. Napisal je več strokovnih člankov in učbenikov za živinozdravništvo. Uveljavil se je kot patolog in strokovni pisec. Bil je tudi direktor šole do leta 1853, ko se je upokojil.

Anton Hayne pa ni bil le vrhunski živinozdravnik, ampak tudi kvaliteten slikar, ki je že zelo zgodaj pokazal svojo umetniško nadarjenost. Kot otrok se je učil slikarstva pri kranjskem slikarju Leopoldu Layerju, potem

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranju se je 14. 1. 1782 rodil slikar Gašpar Luka Goetzl. Bil je iz Layerjeve šole.
- V Kranju se je 14. 1. 1898 rodil slovenski pesnik, pisatelj in dramatik Fran Roš.
- V Duplici pri Kamniku se je 15. 1. 1859 rodil vrvar in podjetnik Anton Šinkovec. Bil je utemeljitelj vrvarstva v Sloveniji. Na višku moči je imel v Kranju zaposlenih 38 delavcev.
- V Selščku pri Cerknici se je 16. 1. 1893 Tone Gaspari. Njegova najbolj znana dela sta pesmi Sijaj, sijaj sončece in Gor čez izaro. Bil je tudi ravnatelj nižje gimnazije v Radovljici.
- V Smledniku se je 20. 1. 1874 rodil skladatelj in učitelj Vinko Krek.
- Na Jezerskem se je 20. 1. 1889 rodil gorski vodnik, reševalec in župan Vinko Tepina. S svojim delom in življenjem je močno zaznamoval Jezersko.

pa čopiča vse življenje ni zapustil iz rok. Na dunajski slikarski akademiji je leta 1828 razstavil sedem krajinskih slik, leta 1835 pa še štiri. Leta 1844 je naslikal veduto Kranja. Sliko hranijo v Narodnem muzeju v Ljubljani, dve drugi krajini pa sta v lasti

Karla pl. Strahla. Žal večina njegovih olj ni ohranjena v slovenskih zbirkah. Le nekaj jih je v ljubljanski Narodni galeriji.

Antonov brat Emanuel Hayne je leta 1819 postal deželni veterinar v Ljubljani in je to delo opravljal do smrti.

Annabel Lee

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Annabel Lee je ena najlepših ljubezenskih pesmi Edgara Allana Poeja, ki jo je napisal v letu svoje smrti 1849. Poe je s svojo poezijo in kratkimi skrivnostnimi, grozljivimi zgodbami utrl pot žanrskemu in detektivskemu romanu in na svetovni zemljevid književnosti postavil tudi Ameriko. Rodil se je 19. januarja 1809 v Bostonu v igralski družini. Oče je leto dni po sinovem rojstvu zapustil družino, naslednje leto je mati umrla za tuberkulozo. Edgarka, ki naj bi dobil ime po enem od sinov v Shakespearjevi tragediji Kralj Lear, je v svojo hišo sprejel premožni trgovec s

tobakom Allan s škotskimi koreninami. Edgar se je šolal v Angliji in Ameriki, vendar je moral zaradi kvartopirskih dolgov zapustiti univerzo. Vpisal se je na vojaško akademijo West Point, a nalašč ni spoštoval njenih pravil. Tudi tu so ga odslovili. Postal je urednik časopisa in začel objavljati kratke zgodbe. Bil je tudi esejist, a je borno živel. Preselil se je v Baltimore, k ostareli teti in njeni hčerki Virginii. S to sestrično se je pozneje tudi poročil. Ob vstopu v zakon ji je bilo 13 let. V Evropi so ga cenili bolj kot v Ameriki. Leta 1841 so se začeli pri Virginii kazati znaki jetike. Poe je vedno bolj pil in jemal tudi laudanum, zdravilo, ki so ga takrat imeli za vse težave, čeprav so bili v njem opijati. Svojo razrvanost in žalost je še posebej utapljal v alkoholu po Virginini smrti. Njegove kratke zgodbe so bile izpiljene do popolnosti, vsi mu priznavajo elemente grozljivke in detektivskega romana. S svojim delom je vplival tudi na evropske pisatelje, med njimi Dostojevskega in Kafko. Tega temačnega romantika so oktobra 1849 našli na baltimorskih ulicah, po katerih je taval v alkoholnem deliriju v obleki, ki ni bila njegova. Odpeljali so ga v bolnišnico, a je izdihnil, preden so iz njega spravili kakršnokoli pojasnilo.

Nihče ne ve, kdo je tema postava, ki v rani zori

Poejevega rojstnega dne že nekaj desetletij prihaja k njegovemu baltimorskemu spomeniku, pusti tam tri rdeče vrtnice in načeto steklenico konjaka ... Lahko, da je to tudi zrežirano dejanje. Skrivnostno vsekakor je.

Bostonski rjavčki

Za 1 pekač 30 cm x 20 cm x 5 cm potrebujemo: 250 g mehkega masla, 250 g rjavega sladkorja, 4 jajca, 5 kapljic vaniljeve arome, 200 g moko, 1 žličko pecilnega praška, pol žličke soli, 50 g kakava, 125 g praženih sesekljanih lešnikov, 125 g drobno sesekljane čokolade, 125 g bombonov marshmallows (na policah z bomboni).

Pekač obložimo s papirjem za peko in ga namastimo. Maslo in sladkor penasto umešamo. Počasi dodajamo jajca in vaniljevo aromo. Na zmes presejemo moko, pecilni prašek in kakav. Rahlo premešamo. Lešnike pražimo v pečici brez masščobe. Čokolado narežemo na majhne koščke. Na koncu dodamo majhne ali pa narezane marshmallowse. Pečico ogrejemo na 180 °C in pečemo testo 30–35 minut. Ohladimo v pekaču in razrežemo na 16 kosov. Kose kolača lahko tudi okrasimo s srebrnimi kroglicami, barvnim sladkornim posipom ali z drobnimi cvetovi iz marcipana (na polici s pripomočki za sladko peko).

Pa dober tek!

Vaš razgled

Hokejiste HDD Acroni Jesenice običajno vidimo v hokejski opremi na ledeni ploskvi, tokrat pa jih je fotograf »ujel« v Splošni bolnišnici Jesenice, kjer so se v sredo udeležili posebne krvodajalske akcije in darovali kri, ki bo pomagala reševati življenja. Krvodajalske akcije so sicer v jeseniški bolnišnici vsak petek od pol osmih do enajstih dopoldne. A. So.

Glede na razmere v sosednjih deželah, je nam s snežnimi nevšečnostmi še prizaneseno. Ljubitelji zimske idile ter aktivnosti na snegu pa bodo tudi v naših krajih, kot kaže, končno le prišli na svoj račun. Bela snežna odeja bo izpolnila sanje večnih nostalgikov, ki hrepenijo po pravih zimah, ter pokrajino prelevila v zimsko pravljico – kolesa bodo očitno za nekaj časa obmirovala, a brez skrbi, zamenjali jih bomo lahko s sanmi. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (469)

Gora ni nora

MIHA NAGLIČ

Nejc Zaplotnik: »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel; kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« In še: »Sploh ni pomembno, kdo je prvi prišel na vrh Everesta, pomemben je uspeh vse odprave. Sicer pa sva s Štremfljem naredila takole: pred dvema letoma na Hidden Peaku sem bil jaz nekaj metrov pred njim, ker eden pač mora hoditi prvi. Tukaj pa sva se deset metrov pod vrhom zamenjala. To je bila čisto prijateljska zadeva, nič drugega.«

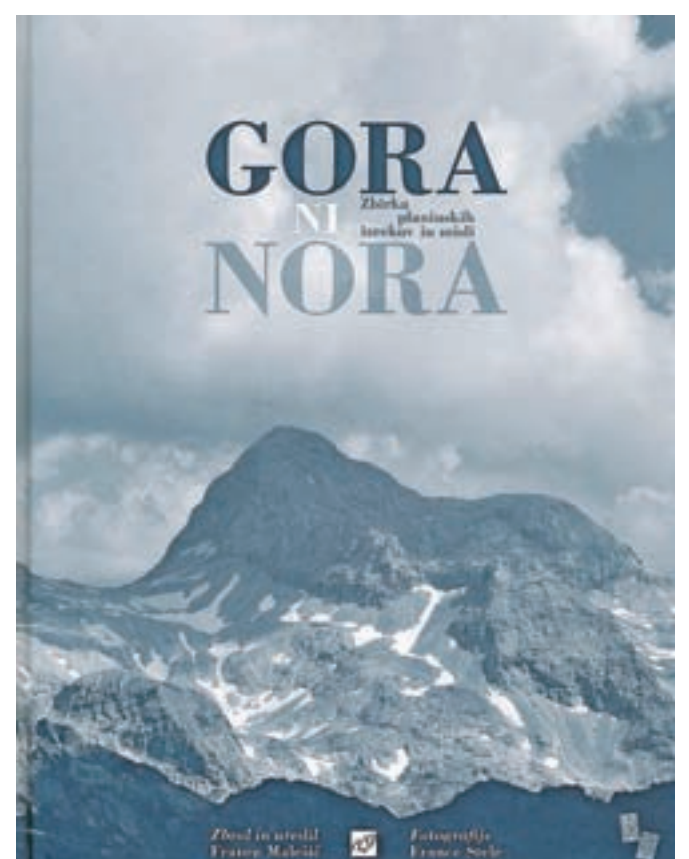
V tej zbirki planinskih izrekov in misli sem za začetek izbral dve od najbolj znanih. France Malešič pa naj sam pove, kako je uredil to knjigo. »V zbirki je najrazličnejši drobiž urejen po pojmi, ti pa po abecedi.

Največja nerodnost takšnega zaporedja je pravzaprav abeceda, saj se na samem začetku kopičijo dobrovoljne misli o alpinistih in alpinizmu. Tako po vsem svetu pravijo vsem gornikom in vsemu gorništvu. Le pri nas preveč strogo in umetno ločujemo planince in plezalce. Vsebinsko torej v resnici velja za vse prave gornike, seveda pa skušajmo najprej sami čim več narediti za to, da razlike med planinci in alpinisti tudi pri nas ne bi bilo več. Že Marko Dular je lepo povedal: 'Doživeti je nas družiti.' V vsebini so zajeti nekateri splošni citati znanih pesnikov in pisateljev, ki so že dolga desetletja izredno priljubljene med planinci in se zato stalno ponavljajo v gorniški literaturi. Tu so tudi misli nekaterih naših znanih

planincev in alpinistov, ki so svoja razmišljanja prelili v daljše pripovedi. Med njimi posebej izstopa Nejc Zaplotnik, ki je v svoji knjigi Pot povedal izredno veliko lepega o gorah in življenju v njih, vse to pa na svoj poseben način, kar nas še posebej vabi k branju njegove knjige. Številne domače in tuje knjige iz zadnjega obdobja izrednega razmaha naše gorniške literature pa nas vabijo same, naj jih vzamemo v roke in jih preberemo od začetka do konca ter v njih najdemo kopico lepih izpovedi za vsaj še eno takšno knjigo. Za večino avtorjev je bilo mogoče

najti vsaj osnovne podatke, ki so navedeni na koncu. Nekaterih od njih pa še vedno ne poznamo podrobneje in nam za sedaj ostaja le njihova lepa misel ali domislica. Seveda je v takšni zbirki povsem nemogoče zajeti ali celo ustaviti pisan in pester planinski trenutek. Morda pa nam bo vseeno zadostoval vsaj okus po njem. Prav ta pomanjkljivost nas bo morda napotila k iskanju novega v gorah ali vsaj v knjigah o njih.« Za sklep pa navedem še eno od Franceta Zupana: »Planinstvo je knjiga, ki jo beremo z nogami.« Hodimo torej in berimo.

Gora ni nora, zbral in uredil France Malešič, fotografije France Stele, Celjska Mohorjeva družba, Celje, 2018, 136 strani

RAZVEDRILN

GG

SPREMEMBE, NOVOSTI IN STARI OBRAZI

Govorimo seveda o televizijskih obrazih – voditeljih, ki se vračajo ali ostajajo, o starih in novih oddajah, o spremembah in nadaljevanjih šovov, ki jih slovenska televizija zadnja leta proizvaja kot po tekočem traku: ko se eden konča, začenjajo s pripravami na drugega oziroma na novo sezona preteklega. Festival Slovenska polka in valček 2019 naj bi bil maja, znan je tudi že datum za Emo.

Alenka Brun

Informativni program Televizije Slovenija je takoj po novem letu pripravil kar nekaj novosti in popestritev že obstoječih oddaj in programa. Najbolj izpostavljene novosti so oddaje Dnevnikov izbor, Politično s Tanjo Gobec in Moje mnenje. Vodenje slednje so zaupali Vidi Petrovičič, Mojci Šetinc Pašek in Zvezdanu Martiču. Petdesetminutna oddaja je bila na

sporedu že dvakrat, na tedenski ravni pa z gosti obravnavala aktualne teme preteklega tedna. Ob sobotah lahko po novem spremljate Dnevnikov izbor, kjer na poglobljen in analitičen način obravnavajo teme, ki so sicer velikokrat potisnjene na stranski tir. Začela pa se je tudi že desetminutna oddaja Politično s Tanjo Gobec, v kateri voditeljica s prepoznavnimi gosti z različnih področij komentira in analizira ključne dogodke in najbolj vroče teme. Nedeljska oddaja je

na programu po Dnevniku in pred Zrcalom tedna.

Emo, polke in valčki

Še nekaj tednov nas loči do letošnjega izbora slovenskega predstavnika za Pesem Evrovizije 2019. Emo 2019 boste ravno tako lahko spremljali na Televiziji Slovenija, znana pa sta tudi že datum in ura; kdo jo bo vodil, bomo verjetno izvedeli v prihodnjih dneh. Letošnji izbor boste tako lahko spremljali v soboto, 16. februarja, ob 20. uri.

Na Emo 2019 so prispele 103 prijave, štiričlanska komisija je izbrala deset pesmi in izvajalcev, med katerimi najdemo tudi Gorenjce. Za vstopnico za letošnji Evrosong se bodo tako februarja tako potegovali: Fed Horses, INMATE, Kim, Lumberjack, Okustični, Raven, Renata Mohorič, René, Ula Ložar ter Zala Kralj in Gašper Šantl.

O dveh superfinaletih Eme bo najprej odločala strokovna žirija, o zmagovalcu pa potem izključno

gledalci in poslušalci s telefonskim glasovanjem. Letošnja novost so spletne oddaje #EMA, v katerih lahko spoznate vse omenjene izvajalce, vodi pa jih Nejc Šmit.

Zadnji dan v letošnjem maju naj bi bila priča tudi finalnemu izboru festivala Slovenska polka in valček v oddaji Slovenski pozdrav.

Prijave na priljubljeni festival narodno-zabavne glasbe so na spletnih straneh RTV Slovenija še možne.

Prijave v šov se iztekajo

Na Planet TV pomlad vrača televizijske uspešnice in seveda prinaša tudi novosti. V tretji sezoni šova The Biggest Loser Slovenija bomo ponovno spremljali tekmovalce, ki hočejo spremeniti svoje slabe navade in izgubiti odvečne kilograme. V roke jih bosta vzela že znana obraza, trenerja Nataša Gorenc in Jan Kovačič.

Vrača se Milijonar in prihaja Joker

Najbolj športne družine pa bodo lahko svojo fizično pripravljenost in ekipni duh dokazale v oddaji Nepremagljivi. Oddajo bo vodil Marko Potrč, ki mu športni izzivi niso tuji, saj redno skrbi za svojo fizično kondicijo – tudi v družbi svoje družine. To potem tudi pomeni, da bo novega »Loserja« vodil nekdo drug. Kdo bo to, za zdaj še ugibamo.

Vrača pa se še ena legendarna oddaja: kviz Milijonar. Najbolj znani televizijski kviz vseh časov prihaja na Planet TV spomladi. Medtem ko na Televiziji Slovenija pripravljajo Jokerja, ravno tako kviz, v katerem so voditeljsko vlogo zaupali Mariu Galuniču. Na male zaslonu ta prihaja konec februarja.

Marko Potrč bomo spremljali v Nepremagljivih.

Z novo sezono, že deveto po vrsti, se na Planet vrača tudi Ta teden z Juretom Godlerjem, novo analitično pogovorno oddajo Argument, ki jo vodi Mirko Mayer, pa tudi že lahko spremljate.

Nova sezona, novi profesionalni plesalci

Šov Slovenija ima talent je komaj pomahal v slovo, a na Pop TV že napovedujejo tretjo sezono plesnega spektakla, Zvezde plešejo. Med profesionalci, ki se bodo tokrat vrteli po plesišču, bomo lahko spremljali stara in štiri nova imena – Niko Bagon, Nino Gerič, Svetlana Cigoj, Alekseja Rubcova, Jerneja Brenholca, Majo Geršak, Martino Plohl, Valeriya Musina, Arneja Ivkoviča, Miha Perata, Miha Vodičarja in Tomaža Štera.

Perata smo v pretekli sezoni gledali v paru z Natalijo Gros. Kot zmagovalec lanskih Zvezd ima najlepše spomine: »Veliko je bilo vsega. Smeha, veselja, napetosti,« pravi. »In še enkrat: hvala Nataliji Gros za zaupanje.« Glede na lanski uspeh Miha nima posebnih pričakovanj, komaj pa čaka, da se začne nova sezona.

Profesionalni plesalci nove, tretje sezone oddaje Zvezde plešejo: Jernej Brenholc, Tomaž Šter, Maja Geršak, Miha Vodičar, Nika Bagon, Martina Plohl, Svetlana Cigoj, Arnej Ivkovič, Valeriya Musina, Nina Gerič, Aleksej Rubcov in Miha Perat

Voditelj novega kviza Joker bo Mario Galunič.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
S kopico delovnih obveznosti boste lažje dali na stran čustvene zaplete, s katerim se boste po nepotrebnem obremenjevali. Po premisleku se vam o situaciji pokaže drugačna slika. Ne odklonite druženja, saj boste kasneje obžalovali.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Odločitev, ki ste jo sprejeli v začetku leta, bo veljala kot nekakšna zaobljuba samemu sebi. Na vse načine se boste trudili, da ostanete na načrtani poti, in uspelo vam bo. Spremembi na delovnem mestu žal ne boste mogli ubežati.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Ne prepisujte preveč pozornosti financam, saj se bo stanje izboljšalo, ko prejmete povračilo, na katero ste že skoraj pozabili. Nekdo bi z vami rad razčistil določene stvari, pa čaka, da vi naredite prvi korak. Naučiti se boste morali brati med vrsticami.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
V torek si boste vzeli čas za romantiko, sredina tedna pa vam prinaša pomembne novice, ki zadevajo vaš vir dohodka. Okolici niste dolžni pojasnjevati svojih odločitev glede nakupov, sploh če med znanci zaznate nevoščljive vzgibe.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Nasmeh na obraz vam bodo risali komplimenti mlajše osebe v družbi, ki se ji boste ta konec tedna težko odrekli. Na športnem področju ne boste blesteli, saj vam bo bolj kot to prijal počitek v družinskem okolju. Službenih skrbi ne nosite domov.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Kdor vas bo pripravljen razumeti, bo postal vaš zaveznik, v nasprotnem primeru pa se ne boste preveč trudili, da bi ugajali okolici. Svojega duha boste oživili ob zanimanju za hobi iz svoje preteklosti. Pokličite starega prijatelja!
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Razgibani dnevi vam ne bodo dopuščali dolgočasenja. Kljub začetnemu strahu pred odgovorno službeno nalogo boste suvereno opravili in presenetili nadrejene. Določen uspeh pa s seboj prinaša tudi nekaj pozitivnih plati.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Napetost v družinskem okolju vam sporoča, da morate prekiniti vsakodnevno rutino in si vzeti dan zase. Počutje se bo izboljšalo in lažje se boste spopadali z naslednjimi dnevi. Svet se ne bo nehal vrteti, če vsega ne boste imeli pod nadzorom.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Pritisk iz okolja vas bo postavil v neprijeten položaj. Delo, ki bi ga navadno naredili v nekaj dneh, bo zaradi zapletov treba opraviti v enem dnevu. Vsekakor ne boste razočarali in vse vam bo uspelo do roka. Nagrajeni boste za svojo predanost.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Načrte, ki jih v mislih snujete na ljubezenskem področju, bo nekega dne treba uresničiti. Je danes morda pravi dan za to? Če ne boste poskusili, ne boste nikoli izvedeli, kako bi se lahko razpletlo. Za srečanje bo dovolj že namig.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Obetale se vam bodo dobre možnosti za zaslužek. Ne oklevajte pri svojih odločitvah, saj je železo treba kovati, dokler je vroče. Tveganje ob pravem času bo pravilna odločitev. Ljubljena oseba od vas pričakuje več pozornosti.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Preudarno boste morali izbirati besede, da bi se izognili konfliktu v službi, saj v naslednjih dneh ne boste blesteli pri komunikacijskih veščinah. Pripravljene bodite, da vas oslabiljena odpornost lahko za kak dan položi v posteljo.

TA JE DOBRA

Janezek kipari

Pri likovnem pouku učiteljica učencem razdeli glino in jim reče, naj vsak nekaj naredi iz nje. Vsi nekaj kiparijo, Janezek pa nič. Pa vpraša učiteljica: »No, Janezek, kaj imaš pa ti?« Janezek odgovori: »Kup dreka.« »No, in kaj boš iz njega naredil?« »Učiteljico!« Ogorčena učiteljica gre po ravnatelja. Ta gre do Janezka in ga vpraša: »Janezek, kaj delaš to?« »Ravnatelj bom naredil.« Ravnatelj si misli: »Z njim nekaj ni v redu.« Ravnatelj se odpravi iz razreda in pripelje psihologa. Psiholog se usede k Janezku in ga vpraša: »Janezek, kaj imaš to?« »Kup dreka.« Psiholog ga vpraša: »In iz njega boš naredil psihologa?« Janezek odvrne: »To pa ne, toliko dreka pa spet nimam!«

V muzeju niso zadovoljni z njim

Jože se zaposli v muzeju. Po nekaj dneh ga na zagovor pokliče šef: »Jože, nismo zadovoljni s tvojim delom.« »Res mi ni jasno, v čem je problem. Tukaj delam komaj dva dni, pa sem že prodal dva Picassa,« šefovega ne zadovoljstva ne razume Jože.

Pripravne Marsovke

Astronavt poroča, da imajo Marsovke prsi na hrbtu. Komandant: »To je pa tudi čudno, no!« »Čudno že mogoče, ampak za ples je pa prav fino.«

LAŽJI SUDOKU

4	6				3	8		1	
	1							3	7
					2	7	6		9
9		5	7		6	4			
	8							9	
		4	8		5	2		6	
6		1	3	4					
8	9							6	
7		3	2					5	8

Rešitev:

8	9	1	6	9	9	2	6	7	2
7	6	1	2	9	2	6	8		
2	2	6	6	7	1	5	9		
9	1	5	6	8	7	2	6		
5	6	2	6	7	9	8	1		
6	7	9	1	2	5	6			
6	7	9	2	6	2	6			
7	1	9	2	5	6	9			
8	9	2	5	6	1	2			
1	2	6	6	9	9	7			

TEŽJI SUDOKU

5		8				7		3
1			4	5	2			8
	5		8		6		4	
9								5
	2		9		5		6	
2			7	8	1			6
7		9				3		2

Rešitev:

2	9	1	6	9	9	6	1	2
9	5	1	9	2	7	6	2	
1	2	5	6	8	7	9		
2	9	5	6	1	2	7		
5	6	2	7	1	9	8		
6	7	9	2	6	2	6		
7	1	9	2	5	6	9		
8	9	2	5	6	1	2		
1	2	6	1	9	9	7		

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

990 EUR

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Table with columns for book titles and numbers. Includes titles like 'GORENJSKI GLAS', 'MIKENSKI KRALJ', 'OBROT ZA MERITVE', etc.

Narava skriva številna presenečenja: listavci vplivajo na vrtenje Zemlje, žerjavi sabotirajo špansko proizvodnjo šunke in iglavci lahko ustvarijo dež. Z avtorjem uspešnic o naravi Petrom Wohllebnom se potopimo v osupljivi svet, poln čudovitih prepletov med rastlinami in živalmi: kako vplivajo drug na drugega? In kaj se zgodi, ko v tem natančno uravnoteženem svetu kolesje preskoči zobec?

Novo!

180 strani, 125 x 200 mm, mehka vezava

1990 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Advertisement for 'Drevesa - Prepoznavanje po listih'. Includes text: 'Listi v naravni velikosti', '112 strani', '132 x 193 mm mehka vezava', '1490 EUR', '64 LISTAVCEV IN IGLAVCEV'.

Advertisement for crossword puzzle prizes: 'Nagrade: 1. nagrada - vzglavnik Slovenska postelja, 2. in 3. nagrada - knjiga Melanda'. Includes a crossword grid with numbers 1-21.

DRUŽABNA KRONIKA

TJAŠIN PROSTOR

Tjašo Dobravec, štiriindvajsetletno Bohinjko, smo spoznali v zadnjem šovu Slovenija ima talent, kjer je zmagala. Prejšnji teden je povabila na odprtje D'placa v Bohinjsko Češnjico: svojega prostora oziroma studia, kjer bo svoje plesno in akrobatsko znanje delila z vsemi, ki jih to zanima.

Alenka Brun

Z magovalka zadnjega šova Slovenija ima talent uči ples od 19. leta. Ne zanima je samo ples ob drogu, blizu ji je tudi tkanina, ples na obroču. Smeje pove, da v bistvu vse, kar je »v zraku« – v tem smislu. Prijavo na šov Slovenija ima talent ji je sicer omenila prijateljica, a ker se ji je zdelo, da je na tovrstno preizkušnjo pripravljena, je to res storila. Še vedno pa si želi v Torino, v cirkuško šolo, kar bo tudi njen naslednji korak, če se ji bo seveda

izšlo s finančne plati. A tu ne govorimo o običajnem cirku: gre za preplet elementov modernega plesa, akrobacij, gledaliških veščin. Že v šovu je Tjaša gradila svoje nastope na tej osnovi in navdušila.

Pred kratkim pa je dekle v Češnjici odprlo tudi svoj prostor, manjši studio, kjer bo lahko svoje veselje delila in znanje predajala naprej vsem, ki jih to zanima.

Ob odprtju smo bili pričar kar nekaj simpatičnim in tudi drznim točkam. Prostor je bil nabito poln, ljudje so prišli iz Bohinja in tudi od drugod. Ogromno je bilo mladih. Skoraj dnevni program ni nikogar pustil

ravnodušnega. Povezoval ga je domačin Matija Kunstelj, za uvodno točko so poskrbeli otroci, ki jih Tjaša poučuje oziroma trenira. Zapel je zbor Letim, ki ga vodi Nataša Vester Trseglav in smo ga ravno tako spremljali na zadnjih »Talentih«. Trinajstletna domačinka Katjuša Božnar se je predstavila s točko ob drogu in na zračnem obroču, ravno tako pa je navdušila Mina Pavliha v plesu (na tleh) s posebnim obročem, ki tehta dobrih dvajset kilogramov. Nastopila je tudi Ljubljancanka, ki trenutno živi na Primorskem, umetnica in cirkušantka Dana Avguštin. Tudi

njo smo v preteklosti že videli v šovu Slovenija ima talent. Nastopila je na tkanini. Čustva in gib so ustvarili izjemen trenutek, v katerega se je vpela tudi Tjaša Dobravec – in točko sta dekleti zaključili v duetu. Seveda pa ni manjkal tudi Tjašin zmagovalni nastop iz šova na vrtečem spiralnem drogu.

Kot se za tovrstna odprtja spodobi, je D'plac doživel tudi svečan prerez traku in Tjašino ganljivo zahvalo vsem, ki so se odprtja udeležili. »Upam, da ste uživali in dobili vpogled v to, kaj imamo, kaj ponujamo, in da smo vam polepšali večer,« je še zaključila Tjaša.

Matija Kunstelj

Mina Pavliha

Dana Avguštin

Zbor Letim

Točka na visečem krogu oziroma zračnem obroču

»Ples« s tkanino se je zaključil v duetu.

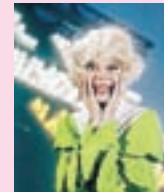
VRTIMO GLOBUS

Rihanna toži lastnega očeta

Barbadoška pevkica **Rihanna (30)** toži lastnega očeta, ker naj bi se okoriščal na njen račun. Ronald Fenty, lastnik podjetja Fenty Entertainment, nima nikakršne zveze s pevkino blagovno znamko Fenty Beauty, čeprav njen oče to tako prikazuje. Rihanna preko sodišča sedaj želi doseči prepoved uporabe imena Fenty, ki ga je zvezdnica v ZDA tudi zaščitila. Pevka naj bi že utrpela izgubo zaradi očetovih nepoštenih poslov.

Poslovala se je Carol Channing

V starosti sedemindeset let je umrla igralka in pevkica **Carol Channing**. Umrla je naravne smrti na svojem domu v Kaliforniji. Zaslovela je na Broadwayu s predstavama Zdravo, Dolly! in Moški imajo rajši blondinke, za vlogo v muzikalu Povsem moderna Millie pa je prejela zlati globus. Leta 1995 je prejela nagrado za življenjsko delo za več kot štirideset let nastopanja na Broadwayu.

Tudi bivša soproga vesela za Chrisa

Igralec **Chris Pratt (39)**, znan po vlogi v filmu Varuhi galaksije, se je lani ločil od igralkice Anne Faris, sedaj pa je za roko zaprosil hčerko igralca Arnolda Schwarzeneggerja, **Katherine (29)**. Skupaj sta sedem mesecev. Med prvimi, ki so igralcu čestitali, je bila prav njegova nekdanja soproga, s katero ostajata v dobrih odnosih. »Tako sem vesela za vaju. Čestitke,« je zapisala simpatična Anna.

Steven Tyler ničesar ne obžaluje

Pevec skupine Aerosmith **Steven Tyler (70)** pravi, da mineva že devet let, odkar je zadnjič vzel droge. »Če bi nadaljeval, bi bil že mrtveč,« je priznal Tyler, ki je poskusil vse droge. Najbolj ga je skrbelo, da trezen ne bo več tako ustvarjal, kar se je izkazalo za slabo domnevo, saj je skupina prejela številne grammyje in razprodala vse koncerte. Vesel je, da je ozdravljen, pravi pa, da mu za nobeno stvar v življenju ni žal in da je vse del procesa učenja.

Uradno je bil D'plac odprt, ko sta za škarje prijeli prijateljica in podpornica Tjaše Dobravec **Aleksandra Saksida** iz Poledancerke in Tjaša, »šefica« novega »placa«. / Foto: A. B.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: SREČNO NOVO LETO 2019, ki je bila objavljena v **GORENJSKEM GLASU 28. DECEMBRA 2018**, prejmejo nagrade: 1. nagrado: vzglavnik Slovenska postelja **Nada Šenk**, Kranj, 2. nagrado: knjigo Melanda **Veronika Zorman**, Cerklje, 3. nagrado: knjigo Melanda **Marjan Zorec**, Kranj.
Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: Z BRANJEM V NOVO LETO, ki je bila objavljena v **GORENJSKEM GLASU 4. JANUARJA 2019**, prejmejo nagrade: 1. nagrado: vzglavnik Slovenska postelja **Antonija Fojkar**, Golnik, 2. nagrado: knjigo Melanda **Marko Kmetič**, Domžale, 3. nagrado: knjigo Melanda **Sonja Žniderčič**, Jesenice.
Nagrajencem čestitamo!

*Ko ti življenje
je čaša trpljenja,
je smrt odrešitev,
je tožba odveč ...
Le mir in pokoj
mi dragi želite ...
in zame prižgite
lučko v spomin ...*

Sporočamo, da se je poslovila

VIDA GANTAR

roj. Peternejl

Pogreb bo v petek, 18. januarja 2019,
ob 15. uri na pokopališču v Kranju.
Od pokojnice se lahko poslovite od 10. ure dalje.

Lili in Sašo z družino

LOTO

Rezultati 5. kroga –
16. januarja 2019
2, 8, 18, 19, 20, 21, 34 in 9

Loto PLUS:
**6, 13, 15, 19, 28,
32, 35 in 27**

Lotko: **4 1 0 5 9 9**

Sklad 6. kroga za Sedmico:
440.000 EUR

Sklad 6. kroga za PLUS:
80.000 EUR

Sklad 6. kroga za Lotka:
100.000 EUR

Cena knjige
25 EUR
+ poština

Obseg knjige
je 422 strani, v tem
164 fotografij.

Domačin iz Predtrga v Radovljici, Franci Valant, se je pri 86. letih lotil zbiranja zgodovinskih podatkov o gozdovih Jelovice in dejavnosti vaščanov iz naselij okoli Jelovice. Zbrane podatke, posebnosti in doživljanja je zapisal v knjigi. Izdal jo je letos v samozaložbi, z namenom zabeležiti dogodke in pričevanja starih ljudi, da ne gredo v pozabo, da ostanejo dostopni tudi zanamcem.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Natorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

*Samo en gost je, ki še mora priti.
Ne bo povedal, ob kateri uri,
ne bo zahteval jesti in ne piti
in samo tiho bo zaklenil duri.
(A. Gradnik)*

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

MARIJE FORTUNA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od nje in nam izrazili sožalje. Hvala, da ste darovali za svete maše, v dober namen, cvetje in sveče. Bog plačaj domačemu župniku g. Gregorju Luštreku za obiske na domu, arhidiakonu dr. Jožetu Plutu za duhovno bogat in lep pogrebni obred, vsem prisotnim duhovnikom za sv. maše, pogrebcem, pevcem župnijskega zbora in vsem, ki ste jo spemili na zadnji poti. Zelo smo hvaležni tudi dr. Janezu Ambrožiču in dr. Alojzu Snoju za obiske in duhovno oskrbo v Centru starejših v Škofji Loki ter osebju Centra za predano nego. Posebna zahvala dobrim sosedom in sorodnikom za vso pomoč. Bog vam povrni!

Sin Simon, hčere Vida, Kati, Anka in Kristina z družinami

*In pride trenutek, ko izginejo zadnje upajoče sanje.
V sebi bomo nosili tvoj smeh, neizmerno ljubezen in dobroto.*

V globoki žalosti sporočamo, da nas je tiho zapustil naš dragi mož, oče in dedek

BORUT CHWATAL

Slovo bo v petek, 18. januarja 2019, ob 14. uri izpred vežice
sv. Nikolaja na Plečnikovih Zalah.

Žaljuči vsi njegovi
Ljubljana, 14. januarja 2019

*Ata,
vesela tvoja ta narava
vedno med nami bo ostala!*

ZAHVALA

ANTON ALJANČIČ

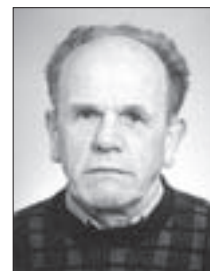
iz Kovorja

Ob boleči in prerani izgubi našega ljubega moža, očeta, zeta in ata se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami delili žalost in bolečino in nam kakorkoli pomagali. Hvala za izrečena sožalja, besede sočutja in tolažbe, darovano cvetje, sveče, svete maše, molitve in denarno pomoč. Hvala župnikuoma Mihi Lavrincu in Ivanu Potrebuješu za lepo opravljen pogreb. Pevcem Zupan ml. za zapete pesmi in podjetju Navček za sočutno pripravo pogreba. Hvala gospem za pomoč in postrežbo. Hvala lovčemu LD Dobrča, lovskim rogistom in gasilcem, ki ste se tako številno in častno poslovili od našega ata. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti.

Žena Tončka, sin Boštjan z Alenko, vnuki: Klavdija, Grega, Andraž, tašča Minka in vsi, ki te pogrešamo

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in tast

FRANC KRŽIŠNIK

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala osebnemu zdravniku dr. Terčonu in službi nujne medicinske pomoči za hitro in prizadevno pomoč. Posebna zahvala gospodu Bojanu Likarju, br. Mateju in Juriju Štravsu ter gospodu Stanku za lepo opravljeno pogrebno bogoslužje. Hvala tudi pevcem, trobentaču in pogrebni službi Komunale Kranj ter vsem, ki ste se poslovili od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči vsi njegovi
Stražišče, 7. januarja 2019

*Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.
Če lučko na grobu
upihnil bo vihar,
v naših srcih
je ne bo nikdar.*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša teta, botra, svakinja

BERNARDA SEKNE

roj. Furar, p. d. Uričeva Nada iz Vogelj pri Šenčurju

Iskreno se zahvaljujemo Domu upokojencev Preddvor – enota Naklo, zdravstvenemu in negovalnemu osebju, posebno dr. Vavkovi, dr. Vrečkovi in vodji nege ge. Petri Valjavec za nesebično in požrtvovalno pomoč ob hudi in težki boleznini. Posebna zahvala prijateljem iz AMD Šenčur, Društvu upokojencev Šenčur, pogrebni službi Navček, pevskega zboru in g. patru Andreju Piršu za izbrane besede slovesa ter lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebno pa sosedom Bobnarjevim, Rogljevim, Uričevim in Remčevim ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Iz srca hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Vsi njeni
Hrastje, Kamnik, Bašelj, Jama, Trboje, Zapoge, Čadovlje,
januar 2019

*Kadar bom vandral, vandral poslednjič, ko bom zatisnil trudne oči,
takrat prijat' lji zadnjič zapojte, pesem domača naj zadoni.
(S. Avsenik)*

ZAHVALA

Izteklo se je leto in izteklo se je življenje.
Zadnji dan lanskega leta se je od nas za vedno poslovil

IVAN PETRIČ

23. 2. 1931–31. 12. 2018

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, se ga spomnili v sožaljih, podarili cvetje, prižgali sveče ali poklonili dar za cerkev v Lahovčah. Hvala prijateljem, ki ste se z njim družili do pozne starosti, mu popestrili zadnja leta življenja. Posebno zahvalo izrekamo zdravnici Majdi Ambrož Mihelčič za nesebično zdravljenje na domu, gospodu prelatu Stanislavu Zidarju za sveto maziljenje in pogrebni obred. Zahvaljujemo se sosedom za pomoč, sodelavcem Vrtca Murenčki in OŠ Davorina Jenka Cerklje, NLZOH Kranj, NIJZ Kranj, zaposlenim v podjetju PetRa, upokojencem ZZV Kranj in odbojkarjem Adergasa za prisrčno slovo. Hvala pevcem MPZ svetega Florijana Lahovče za glasbeno spremljavo ob slovesu z melodijami, ki jih je tako rad poslušal.

Žena Danica, sin Janez in hčerka Mira z družinami

ANKETA

Deset let po krizi – grozi nova?

NEŽA ROZMAN

Letos mineva že deset let od začetka finančne in gospodarske krize. Kako smo jo preživeli? Se zdaj živi bolje? Nam morebiti grozi že nova kriza? Na ta vprašanja so nam odgovorili mimoidoči.

Foto: Tina Dokl

Jože Sajevec, Srednja vas:

»Povsem možno je, da se bo finančna in gospodarska kriza ponovila. Od prejšnje krize se ni veliko spremenilo, za manjša podjetja in običajne ljudi je vedno slabše.«

Stanislav Čebašek, Trboje:

»Nova kriza se zagotovo bliža, saj Nemčija, ki je zame ena bolj uspešnih držav, že izgublja gospodarsko rast. Zdi se mi, da se je prejšnja kriza poznala vsem in tudi naslednja se bo.«

Franciška Sitar, Zadruga:

»V resnici je kriza ustvarjena umetno. Nas ne skrbi, saj smo navajeni živeti skromno in se znati v dani situaciji. Če pa ne bi bilo kraje in korupcije 'na vrhu', krize verjetno sploh ne bi bilo.«

Ana Zrim, Kranj:

»Krizo le napihujejo, saj s tem želijo prestrašiti ljudi. Tako je bilo tudi pri minuli krizi, kjer je bilo mnogo brezposelnosti le na papirju, jaz pa krize v svoji okolici nisem pretirano zaznala.«

Leon Mlakar, Bled:

»Zdi se mi, da je malo obobjega – malo napihujejo, malo pa je res. Želijo najbrž, da bi se na krizne čase bolje pripravili kot prejšnjič, ko zaradi velikih sprememb v sistemu nismo bili pripravljeni.«

V Zelencih že gradijo nov informacijski objekt

Agrarna skupnost Podkoren je že jeseni začela gradnjo objekta na parkirišču pred naravnim rezervatom Zelenci. Konec leta je gozd v rezervatu prizadel vetrolom.

MARJANA AHAČIČ

Podkoren – Konec lanskega leta je Agrarna skupnost Podkoren začela gradnjo objekta na parkirišču pred naravnim rezervatom Zelenci. Parkirišče, ki je bilo od pomladi 2017 do lanskega poletja zaprto, saj se lastniki, najemniki lokala in občina niso mogli dogovoriti o medsebojnih razmerjih. Lani je občina parkirišče vendarle vzela v dolgoročni najem; območje bo preplastila z asfaltom in uredila javno razsvetlavo, agrarna skupnost pa bo na mestu, kjer je do lani stala manjša okrepčevalnica, zgradila stavbo, v kateri bodo uredili informacijski center s sanitarijami in manjši gostinski lokal.

Dodatno delo pa lastnikom, Agrarni skupnosti Podkoren, povzročata še sanacija škode po vetrolomu, ki je tik pred novim letom na območju naravnega rezervata podrl okoli dvesto kubičnih metrov lesa. Kot je povedal vodja krajevne enote Janez Mertelj, je zavod

Na mestu, kjer je včasih stala manjša okrepčevalnica, so že zgradili stavbo, v kateri bodo uredili informacijski center s sanitarijami in manjši gostinski lokal.

za gozdove, OE Bled tako agrarna skupnosti kot družbi za gospodarjenje z državnimi gozdovi (SIDG) že lani takoj po vetrolomu izdal sanitarno odločbo za pospravo vetroloma. SIDG bo v kratkem začel izvajati dela, agrarna skupnost pa se je na odločbo pritožila, so še povedali na Zavodu za gozdove.

Zelenci z okoliškimi močvirjem so sicer razglašeni za naravno vrednoto državnega pomena, na podlagi

skupnega zavarovanja pa sta si ustanoviteljske pravice in dolžnosti medsebojno razdelila ministrstvo za okolje in prostor (MOP) in Občina Kranjska Gora, ki sta si lani pred časom razdelila tudi stroške obnove razglednega stolpa.

Strokovno za Zelence sicer skrbi Zavod za varstvo narave. Kot je povedal vodja kranjske enote zavoda Metod Rogelj, bodo v Zelencih še letos, takoj ko bo dopuščalo vreme,

začeli odstranjevati stara smetišča, na katerih so odlagali folije in salonitne plošče, ter sveže odloženega materiala, ki so se pokazala ob čiščenju zarasti. Nadaljevali bodo vzdrževanje in popravilo poškodovanih in dotrajanih oznak poti ter ob nosilcih za kolesa namestili navodila oziroma prikaz uporabe. V skladu z načrti iz preteklih let bodo odstranjevali zarast ob kmetijskih zemljiščih na južnem obrobju močvirja.

Konec tedna le nekaj snega

Dolgo pričakovano zimsko vzdušje in nekaj več snega lahko pričakujemo že ta konec tedna. Na agenciji za okolje (Arso) pojasnjujejo, zakaj nam narava do zdaj še ni pobelila bregov.

Kranj – V minulih tednih smo spremljali novice iz Avstrije, Nemčije in balkanskih držav, od koder so poročali o obilnih snežnih padavinah, ob pogledu skozi domače okno pa o snegu ni bilo skoraj nikakršnih sledi. Verjetno se je marsikdo spraševal, zakaj je okoli nas snežilo, pri nas pa so vladale skoraj pomladne razmere. Na agenciji za okolje so nam pojasnili, da v zadnjih tednih nad zahodno Evropo vztraja obsežno območje visokega zračnega tlaka s središčem nad Britanskim otokom. Na njegovem vzhodnem obrobju prek Severnega morja proti Alpam in srednji Evropi s severnimi do severozahodnimi višinskimi vetrovi priteka hladen in vlažen polarni zrak. Občasno nad južnim Balkanom in osrednjim Sredozemljem nastanejo tudi ciklonska območja. Ob takšni vremenski situaciji se mora zrak preko Alp dvigati, zato sneži na severni strani Alp in tudi v njihovem osrednjem delu. Na južni strani Alp, kamor poleg Slovenije sodijo tudi italijanski Dolomiti in večji del avstrijske Koroške, pa se zrak spušča in zato segreva,

s tem pa suši in pogojev za nastanek padavin ni. Šele južno od nas, ko se mora zrak v severnem toku znova dvigati na goratih območjih Balkana, se sneženje znova pojavi, še dodatno pa ga okrepijo nastali cikloni.

Prav zato se nam večkrat dozdeva, da povsod okrog nas sneži, pri nas pa ne. Bra-

Glede na nepredvidljivo zimo na Arsu ne želijo komentirati napovedi za letošnje poletje, saj menijo, da so te napovedi dokaj nezanesljive in večkrat neuporabne.

ne Gregorčič iz Arsa pravi, da to ne drži povsem. Na južni strani Alp po navadi sneži ob jugozahodnih višinskih vetrovih in ob hkratnem nastanku ciklona nad severnim delom Sredozemlja (Genovski zaliv, severni Jadran). V tej zimi takšne situacije res še ni bilo, a to se bo predvidoma spremenilo že ob tem koncu tedna, ko se bo težišče padavin predvidoma s severne preselilo na južno stran Alp. Zdaj torej lahko pričakujemo kakšno pošiljko snega.

vremenska napoved

Danes bo oblačno s sneženjem, ki bo sredi dneva ponehalo. Popoldne in zvečer se bo zjasnilo. Jutri in v nedeljo bo delno jasno, občasno tudi pretežno oblačno. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost. Mrzlo bo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-2/0 °C

SOBOTA

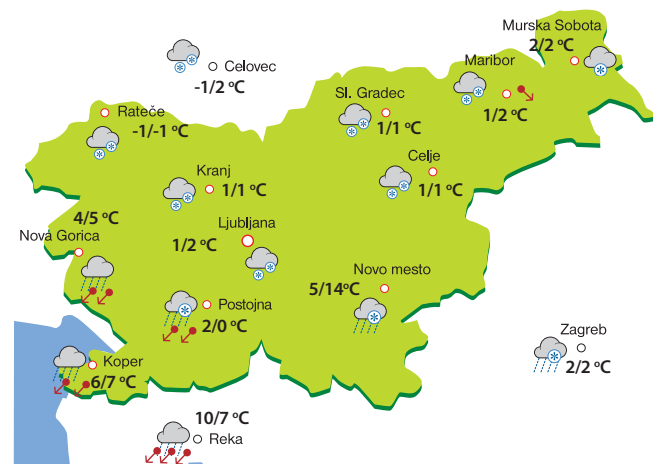

-11/-4 °C

NEDELJA

-9/-3 °C

Štipendije za deficitarne poklice

Kranj – Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad je prejšnji petek objavil razpis za štipendiranje izobraževanja za deficitarne poklice v prihodnjem šolskem letu. Mesečno štipendijo sto evrov bodo lahko pridobili dijaki, ki bodo v šolskem letu 2019/2020 prvič obiskovali prvi letnik in se bodo izobraževali za poklice, ki jih na trgu dela manjka. Dijaki bodo vlogo za pridobitev štipendije lahko oddali med 15. junijem in 20. septembrom. Štipendijo bodo prejeli za celotno obdobje izobraževanja, prejemali pa jo bodo lahko tudi hkrati z državno štipendijo.